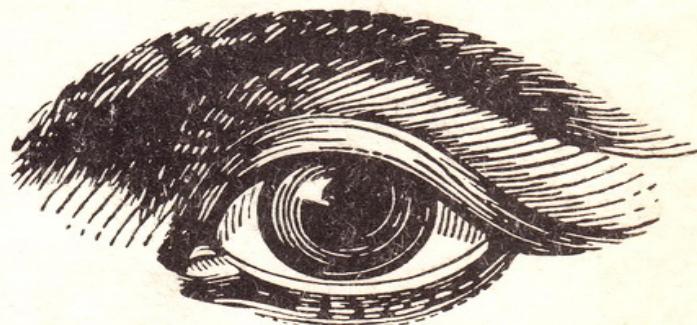
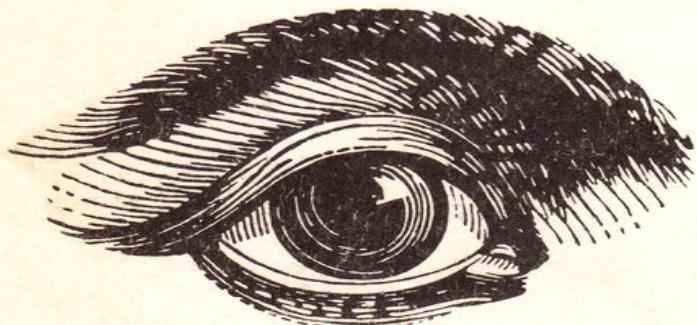

БИБЛИОТЕКА БЕЗСЪНИЕ

ЖОРЖ СИМЕНОН
МЕГРЕ

и доносникът

ЖОРЖ СИМЕНОН

МЕГРЕ И ДОНОСНИКЪТ

Превод: Евгения Грекова

chitanka.info

ГЛАВА 1

КОГАТО ТЕЛЕФОНЪТ ЗВЪННА и Мегре показва досадата си, измърморвайки нещо, той нямаше и най-малка представа колко може да е часът. Не се сети да погледне будилника. Събуждаше се от тежък сън и все още усещаше някаква тежест върху гърдите си. Тръгна към телефона бос, като сомнамбул.

— Ало...

Не си даваше сметка, че не той, а жена му е запалила една от нощните лампи.

— Вие ли сте, шефе?

Не можа да го познае веднага по гласа.

— Тук е Люка... Нощна смяна съм... Обадиха ми се от XVIII-ти полицейски участък...

— Какво има?

— Намерили са тялото на убит мъж на тротоара на авеню „Жюно“...

Това беше на самия връх на Монмартр, недалеч от площад „Дю Тертр“

— Обаждам ви се заради самоличността на мъртвия. Става въпрос за Морис Марсия, собственика на ресторант „Дьо ла Сардин“...

Типично парижки ресторант, на улица „Фонтен“.

— Какво е правел на авеню „Жюно“?

— Като че ли не е бил убит на това място. На пръв поглед изглежда, че по-скоро е бил оставен там, след като вече е бил мъртъв...

— Тръгвам...

— Искате ли да ви изпратя кола?

— Да...

Г-жа Мегре, все още в леглото си, не беше откъсвала поглед от него, но сега ставаше и търсеше пантофите си с пръстите на краката си.

— Ще ти направя чаша кафе...

Всичко това се случваше в много неподходяща вечер или по-скоро в прекалено хубава вечер. Беше ред на семейство Мегре да посрещне у дома си семейство Пардон. Между тях съществуваше негласно споразумение, затвърдило се с течение на годините.

Веднъж в месеца доктор Пардон и жена му канеха на вечеря семейство Мегре в апартамента си на булевард „Волтер“. Две седмици по-късно беше тяхен ред да дойдат на вечеря на булевард „Ришар-Льоноар“.

Жените използваха тази възможност, за да слагат голяма трапеза, да си разменят рецепти за ястия, докато мъжете си приказваха лениво, пийвайки си сливова от Елзас или малиновка.

Тази вечер вечерята беше изключително добра. Г-жа Мегре бе приготвила печени млади токачки, а полицейският комисар бе слязъл до мазето да донесе една от последните бутилки отлежало вино „Шато Ньоф дю Пап“, от което беше купил цяла каса на търг, минавайки по улица „Друо“.

Виното беше изключително и двамата мъже не оставиха нито капка. Колко ли на брой малки чашки сливова бяха изпили след това? Във всеки случай в два часа сутринта, след като беше събуден внезапно, Мегре не се чувстваше добре.

Познаваше добре Морис Марсия. Цял Париж го познаваше. Още като обикновен инспектор на Мегре му се беше случвало да разпитва в канцеларията си този човек, който по онова време все още не беше уважавана личност.

По-късно от време на време беше ходил заедно с г-жа Мегре да вечеря на улица „Фонтен“, където кухнята беше първокласна.

Тя му донесе чашата с кафе, когато вече беше почти облечен.

— Нещо важно ли е?

— Може би ще се вдигне шум около него.

— Някой познат ли?

— Г-н Морис, както го наричат всички. Морис Марсия.

— От ресторант „Сардината“ ли?

Той потвърди с глава.

— Убили ли са го?

— Така изглежда... По-добре ще бъде да отида да хвърля един поглед...

Изпи кафето си на малки гълтки, напълни си една лула. След това открехна прозореца, за да види какво е времето навън. Продължаваше да пада толкова ситен, бавен дъждец, че беше невидим освен в сиянието на уличните фенери.

— Ще си вземеш ли шлифера?
— Няма смисъл... Много е топло...

Бе едва май, един чудесен месец май. Буря беше развалила времето и бе останало само нещо като ситен дъждец, който продължаваше вече двадесет и четири часа.

— До скоро...
— Знаеш ли, твоите токачки бяха чудесни...
— Не бяха ли прекалено тежки?... На този въпрос той предпочете да не отговори, тъй като още му тежаха на стомаха.

Малка черна кола го чакаше пред вратата.
— Карай на авеню „Жюно“...
— Кой номер?
— Сигурно ще видите там събрани хора...

Улиците бяха като лакирани и изглеждаха черни. Нямаше почти никакво движение. Трябваха им само няколко минути, за да стигнат до Монмартр, но не онзи Монмартр на ношните локали и туристите. Авеню „Жюно“ беше някак си настрана от това движение, особено както бе оградена от вилите, които артистите, направили своя дебют в Монмартр и останали му верни, си бяха построили там, след като бяха достигнали до успеха.

По десния тротоар имаше навалица и въпреки късния час светеха прозорци. До тях стояха облегнати хора във вечерно облекло.

Полицейският комисар от квартала вече беше пристигнал. Един дребен и плах човечец, който се втурна към Мегре.

— Радвам се, че сте тук, господин дивизионен... Около тази история сигурно ще се вдигне шум...
— Сигурен ли сте в неговата самоличност?
— Ето портфейла му...

Той му подаваше портфейл от черна крокодилска кожа, в който имаше само личен паспорт, шофьорска книжка и лист от тефтерче, където бяха написани няколко телефонни номера.

— Пари няма ли?

— Цяла пачка банкноти, три или четири хиляди франка, не съм ги броил. В страничния джоб.

— Нямаше ли оръжие?

— Револвер „Смит и Уесън“, който не е използуван нас скоро...

Мегре се приближи до тялото и изпита някакво странно чувство, като гледаше така отгоре г-н Морис. Той беше облечен в смокинг, както обикновено вечер, и върху нагръдника на ризата му се разстилаше широко кърваво петно.

— Някакви следи по тротоара?

— Няма нищо.

— Кой откри тялото?...

— Аз — произнесе тих глас зад него.

Това бе старец, чиито бели коси образуваха нещо като ореол над главата му. Мегре имаше чувството, че разпознава в негово лице доста известен художник, обаче не можеше да открие името му в паметта си.

— Живея във вилата точно отсреща... Нощем често се събуждам и трудно заспивам отново...

Беше облечен в пижама, върху която бе навлякъл стар шлифер. На краката си носеше червени пантофи.

— В такива случаи заставам на прозореца и гледам навън. Авеню „Жюно“ е спокойна, безлюдна. Практически по нея не минават коли... Изненадах се, като видях нещо черно и бяло на тротоара и слязох да видя... Обадих се в полицейския участък... Полицайтите пристигнаха с кола с пусната сирена и по всички прозорци се появиха любопитни...

Около двадесетина от тях се бяха събрали да видят трупа, както и малка групичка служебни лица, минувачи, съседи във вечерно облекло. Един лекар от квартала обясняваше:

— Нямам повече работа тук... Кълна ви се, наистина е мъртъв... Останалото е работа вече на съдебния лекар...

— Обадих му се по телефона — съобщи полицейският комисар.

— Съобщих и на прокуратурата...

Наистина, един заместник-прокурор тъкмо слизаше от колата, придружен от секретаря си. Учуди се, че Мегре се намира на местопроизшествието.

— Смятате ли, че случаят е от значение?

— Опасявам се, че да... Познавате ли Морис Марсия?

— Не.

— Никога ли не сте ходили да вечеряте в „Сардината“?

— Не.

Трябаше да му обясни, че там можеш да срещнеш както безделници от висша класа, така и хора от висшето общество и артисти.

— Доктор Бурде, съдебният лекар, който сега заемаше мястото на доктор Пол, слизаше в този момент от едно такси. Мърморейки, ръкувайки се разсеяно, той подхвърли на Мегре:

— Я виж! И вие ли сте тук!...

Наведе се над тялото, разгледа раната, като си светеше с електрическо фенерче, което извади от чантата си.

— Само един куршум, ако не се лъжа, но от пистолет с голям калибр и изстрелян почти от упор...

— В колко часа е настъпила смъртта?

— Ако е бил докаран тук веднага, престъплението вероятно е било извършено около полунощ... Да речем — между полунощ и един часа сутринта... Ще ви кажа нещо повече след аутопсията...

Мегре се приближи до Велиар, криминален инспектор от XVIII-и полицейски участък, който стоеше скромно на страна.

— Познавахте ли г-н Морис?

— Да, по име и на външен вид...

— В квартала ли живее?

— Мисля, че живее в IX-и район... Откъм улица „Балю“...

— Да е имал някаква любовница тук наоколо?

Наистина, странно беше да дойдеш от друг квартал, носейки някакъв мъртвец, за да го оставиш тук, на мирната улица „Жюно“.

— Мисля, че щях да чуя да се говори за това... Ако някой е в течение, това сигурно е инспектор Луи от IX-и полицейски участък, който познава като петте си пръста околностите на площад „Пигал“.

Мегре вече беше стиснал ръка на неколцина наоколо и тъкмо влизаше в малката черна кола, когато пристигна един журналист, висок червенокос човек с разчорлени коси...

— Господин Мегре...

— Не сега... Обърнете се към полицейския инспектор или към полицейския комисар...

И подхвърли на своя шофьор:

— Карай на улица „Балю“...

Без да мисли, бе задържал паспорта на мъртвия и сега добави, след като бе погледнал в него:

— Номер 21, Б...

Бе доста просторна, подобна на много други по улицата частна къща, която бе трансформирана в сграда под наем. Вдясно от портала, сред останалите, имаше медна табелка с името на зъболекар и означението „2-и етаж“. На третия живееше невролог.

Звъненето разбуди портиерката.

— Г-н Морис Марсия, ако обичате?

— Г-н Морис никога не си е вкъщи по това време. Не по-рано от четири часа сутринта.

— А г-жа Марсия?

— Мисля, че се е прибрала. Съмнявам се да ви приеме. Опитайте все пак, ако е много важно. На първия етаж, лявата врата. Целият етаж е тухен, дясната врата обаче е зазидана.

Стълбището беше широко, покрито с дебел килим. Стените бяха от жълтеникав мрамор. Нямаше никакъв надпис върху лявата врата и Мегре натисна звънеца.

Най-напред цареше тишина. Той отново позвъни и най-сетне отвътре се чуха стъпки. Зад вратата един заспал женски глас попита:

— Какво има?

— Тук е комисарят Мегре.

— Съпругът ми не е вкъщи. Проверете в ресторанта, на улица „Фонтен“.

— И там го няма.

— Ходихте ли там?

— Не, обаче зная, че го няма.

— Почакайте една секунда, да си наметна пеньоара...

Когато отвори, беше облечена в пеньоар в златистожълто, върху нощница от бяла коприна. Беше млада, много по-млада от съпруга си, който беше с няколко години по-възрастен от Мегре, на около шестдесет или шестдесет и две. Тя го гледаше безразлично, с леко любопитство.

— Защо търсите съпруга ми по това време?

Беше висока, светлоруса, с тънко и гъвкаво тяло на манекен или на кабаретна танцьорка. Имаше най-много тридесет години.

— Влезте...

Тя отвори вратата на обширен салон, като запали вътре осветлението.

— Кога видяхте съпруга си за последен път?

— Към осем часа, както обикновено, когато той тръгна за улица „Фонтен“.

— С кола ли беше?

— Разбира се, че не, това е на петстотин метра оттук.

— Никога ли не взема колата, за да отиде дотам?

— Само когато вали проливен дъжд...

— Случва ли ви се да го придружавате?

— Не.

— Защо?

— Защото там не ми е мястото. Какво да правя там?

— Така че прекарвате всичките си вечери тук, така ли?

Беше като че ли изненадана от тези въпроси, обаче не се впускаше в подробности. Не проявяваше и много голямо любопитство.

— Почти всички. Случва ми се понякога да отида на кино, както на всички хора.

— Не минавате ли да му кажете „добър вечер“ понякога?

— Не.

— Ходихте ли на кино тази вечер?

— Не.

— Излизахте ли?

— Не... Освен да разходя кучето... Тъй като валеше, останах навън само няколко минути...

— Към колко часа се прибрахте?

— Може би към единадесет? Може би малко по-късно...

— Не срещнахте ли някого, когото познавате?

— Не... Какъв е смисълът на тези въпроси и защо се интересувате как съм прекарала времето си тази вечер?

— Съпругът ви е починал...

Тя облещи очи. Бяха светлосини, доста вълнуващи. В същото време отвори уста, като че ли за да изкреци, обаче гърлото ѝ се сви и тя посегна с ръка към гърдите си. Потърси кърпичка в джоба на пеньоара и покри с нея лицето си.

Мегре чакаше неподвижно, седнал в един неудобен фотьойл в стил „Луи Петнадесети“.

— Нещо със сърцето ли? — попита тя най-сетне, като мачкаше кърпичката на топка.

— Какво искате да кажете?

— Той предпочиташе да не се говори за това, обаче имаше сърдечно заболяване и посещаваше доктор Жарден...

— Не е умрял от сърдечна слабост... Бил е убит...

— Къде?

— Не зная... Тялото му е било пренесено след това на улица „Жюно“ и хвърлено на тротоара...

— Това е невъзможно... Той нямаше врагове...

— Би трябвало да смятаме, че е имал поне един, тъй като е бил убит...

Тя се изправи, поуспокоена.

— Къде се намира той сега?

— В съдебно-медицинския институт...

— Искате да кажете, че ще...

— Ще направят аутопсия, да... Това е неизбежно...

Малко бяло кученце се приближи лениво откъм дъното на коридора и се отри в краката на господарката си, която като че ли не го забеляза.

— Какво казват хората от ресторант?

— Още не съм ходил там. Какво могат да кажат?

— Защо е напуснал „Сардината“ толкова рано. Винаги остава последен там и именно той затваря ресторант, преди да провери касата...

— Работила ли сте там?

— Не, това е обикновен ресторант. Няма танцови номера или песни...

— Била сте танцьорка, така ли?

— Да.

— Вече не танцувате ли?

— Не, откакто съм омъжена.

— От колко време сте омъжена?

— От четири години...

— Къде се запознахте с него?

— В „Сардината“... Бях танцьорка в „Канари“... Когато не затваряхме много късно, понякога ми се случваше да отида да хапна

нещо там...

— Така ли ви забеляза той?

— Да.

— Бяхте ли и „компаньонка“ в същото време?

Тя трепна.

— Зависи какво разбирате под тази дума. Когато някой клиент ни канеше, не отказвахме да изпием някоя бутилка шампанско с него, но с това всичко свършваше...

— Имахте ли любовник?

— Защо ми задавате този въпрос?

— Защото се опитвам да открия кой би могъл да има нещо против съпруга ви...

— Нямах любовник, когато го срещнах...

— Той беше ли ревнив?

— Много...

— А вие?

— Не смятате ли, господин комисар, че този разпит става непристоен в момент, когато една жена току-що е научила за смъртта на съпруга си?

— Имате ли лична лека кола?

— Морис ми подари наскоро една „Алфа-Ромео“.

— А той? Каква кола имаше?

— „Бентли“.

— Той ли я караше?

— Имаше шофьор, но му се случваше да кара сам.

— Извинявам се, че бях толкова неприятен; такава ми е професията, за съжаление...

Той стана с въздишка. Тишина цареше в големия салон, центърът на който бе покрит с разкошен китайски килим. Тя го поведе към вратата.

— През идващите дни вероятно ще имам други въпроси към вас. Предпочитате ли да ви повикам на „Ке де'з Орфевр“ или да дойда да ви видя тук?...

— По-добре тук...

— Благодаря ви...

Тя му отвърна със сухо „довиждане“.

Все още усещаше смущения в стомаха си, главата му тежеше.

— Карай в „Сардината“, на улица „Фонтен“...

Пред ресторанта все още имаше няколко луксозни коли и портиер в ливрея ходеше напред-назад по тротоара. Мегре влезе и вдъхна свежия въздух, тъй като залата беше с климатична инсталация.

Един салонен управител, когото познаваше добре, Раул Комита, се втурна към него.

— Желаете ли маса, господин Мегре?

— Не.

— Ако желаете да видите шефа, него го няма... Салонният беше плешив и лицето му имаше болезнен вид.

— Това се случва рядко, нали? — забеляза Мегре.

— Практически никога...

* * *

В просторния ресторант имаше двадесет или двадесет и пет маси. Таванът представляващо имитация на гредоред, стените бяха покрити до три четвърти от височината си с дъски от стар дъб. Всичко беше тежко, скъпо, без повечето от онези грешки, които почти във всички случаи съществуват „селския“ стил.

Три часът вече минаваше. Бяха останали само десетина души, артисти и особено художници, които спокойно си вечеряха.

— В колко часа си тръгна Марсия?

— Не бих могъл да ви кажа точно, но трябва да е било около полунощ.

— Това не ви ли изненада?

— О, да!... Не знам дали това се е случвало дори три или четири пъти през всичките тези двадесет години. Впрочем, вие го познавате. Много пъти съм ви сервиран, на вас и съпругата ви. Той винаги е със смокинг с ръце на гърба. Той изглежда така, като че ли не се движи, обаче вижда всичко; ние мислим, че е в залата, а той вече е в кухнята или в канцелариата си...

— Съобщи ли ви, че ще се върне?

— Само промърмори „до скоро“. Бяхме близо до гардероба. Ивон му подаде шапката. Напомних му, че вали дъжд и го посъветвах да си вземе шлифера, който видях да виси на една от закачалките.

„Няма смисъл... Не отивам далеч...“

— Изглеждаше ли загрижен?

— Трудно беше да се разбере по лицето му.

— Ядосан ли беше?

— Не, разбира се.

— Не са ли му се обаждали малко преди да тръгне?

— Трябва да попитаме на касата. Всички разговори минават през касиерката... Обаче... кажете ми... защо ми задавате тези въпроси?...

— Защото са го застреляли с пистолет и е бил намерен на тротоара на авеню „Жюно“...

Чертите на лицето на салонния управител застинаха, а долната му устна леко затрепери.

— Това е невъзможно... — промърмори той на себе си. — Кой е могъл да направи това?... Не знам той да е имал някакъв неприятел... Всъщност, беше добър човек, много приятен, много горд от своя успех... Сбиване ли е имало?

— Не, бил е убит другаде и са го пренесли до авеню „Жюно“, по всяка вероятност с лека кола... Нали ми казахте, че е бил със шапка, когато е излизал?

— Да.

На авеню „Жюно“ нямаше никаква шапка на земята.

— Искам да задам няколко въпроса на касиерката.

Салонният се втурна към една маса, където клиентите искаха сметката. Тя беше готова и той я постави в една чиния, наполовина покрита със салфетка.

Касиерката беше дребна брюнетка, слабичка, с хубави черни очи.

— Аз съм комисарят Мегре...

— Зная...

— Безсмислено е повече да го крия — вашият шеф е бил току-що убит...

— Значи затова имахте такъв заговорнически вид двамата с Раул... Направо ми се подкосиха краката... Преди малко той стоеше точно тук, където сте вие...

— Не му ли се обадиха по телефона?

— Само веднъж, няколко минути преди да тръгне.

— Мъж ли беше или жена?

— И аз точно за това се чудех. Можеше да бъде и едното, и другото — или мъж с малко писклив глас, или жена с много нисък глас.

— Чували ли сте този глас преди това?

— Не. Искаше да говори с г-н Морис...

— Така ли го нарече?

— Да. Както правят всички негови близки. Попитах този човек кой го търси и той отговори:

„Той ще разбере...“

Докато да вдигна очи, г-н Морис вече беше пред мен.

„За мен ли е?... Какво име ви казаха?...“

„Никакво...“

Той сбърчи вежди и протегна ръка към телефона.

„Кой е на телефона?...“

Разбира се, аз не чувах какво се говори от другия край на жицата.

„Какво казвате?... Лошо ви чувам... Така ли?... Сигурен ли сте?... Ако един ден ми паднете в ръцете...“

Сигурно се обаждаше от някоя телефонна будка, защото отново пусна монета, познах много добре по звука.

„Знам не по-зле от вас къде се намира това...“

Той затвори рязко телефона. Понечи да тръгне към вратата, обаче се върна обратно и отиде в канцеларията си, която се намира зад кухнята...

— Често ли влиза там?

— Вечерно време — рядко. Когато идва, отива там, за да хвърли един поглед на кореспонденцията. Вечер, след като затворим, му нося касата там и заедно я проверяваме...

— До сутринта парите тук ли остават?

— Не, той ги отнася в една чанта, която всъщност е само за това...

— Предполагам, че има оръжие?

— Обикновено взема автоматичния си пистолет от чекмеджето и го слага в джоба си...

Тази нощ г-н Морис не е пренасял пари и въпреки това се е върнал в канцеларията, за да вземе автоматичния си пистолет.

— Няма ли друго оръжие, което винаги да се намира тук?

— Не, аз знам само за това.

— Може ли да ми покажете канцеларията му?

— Една минутка...

Тя подаде една сметка на Раул Комита.

— Оттук...

Вървях по коридор, чиито стени бяха боядисани в зелено. Вляво, през една стъклена плоскост, можеше да се види кухнята, в която четирима души като че ли подреждаха.

— Тук е... Предполагам, че имате право да влезете...

Канцеларията беше обикновена, без никакъв лукс. Три солидни кожени фотьойла, бюро в стил „ампир“, от махагон, зад него — огнеупорна каса и рафтове с няколко книги и списания.

— Има ли пари в тази каса?

— Не, само счетоводни книжа. Бихме могли да минем и без каса. Тя си стоеше тук, когато г-н Морис купи ресторана и той я оставил, където си беше...

— Къде обикновено се намира пистолетът?

— В дясното чекмедже...

Мегре го отвори. Имаше някакви книжа, цигари, пури, но не и автоматичен пистолет.

— Г-жа Марсия често ли се обажда по телефона на съпруга си?

— Почти никога...

— Не се ли е обаждала тази нощ?

— Не. Разговорът щеше да мине през мене.

— А той? Той не ѝ ли се обажда?

— Рядко. Не си спомням кога за последен път го е правил. Може би преди последната Коледа...

— Благодаря ви...

Мегре усещаше тежестта на умората. Отпусна се върху седалката на малката черна кола.

— На булевард „Ришар-Лъноар“...

Дъждът беше спрял, но земята продължаваше да лъщи, а небето започваше да се прояснява от изток.

Той съмътно чувствуваше, че нещо не е наред в тази история. Разбира се, г-н Морис не беше светец. Той бе прекарал по-скоро бурна младост и на няколко пъти бе осъждан за сводничество.

После, към тридесетте, се беше издигнал с една степен по-високо, беше станал собственик на дом за тайни срещи, който по онова

време бе един от най-известните в Париж, на улица „Хановр“.

Този дом не беше на негово име. Прекарваше една голяма част от времето си на конни надбягвания. Когато не беше там, почти сигурно бе да го намериш, заедно с други безделници, да играе карти в едно бистро на улица „Виктор Масе“.

Някои го наричаха Съдията. Смяхата, че когато възникне някакъв спор между хората от квартала, точно той взема окончателното решение.

Беше хубав мъж, обличаше се при най-добрите шивачи и носеше само копринено бельо. Беше женен и живееше вече на улица „Балю“.

С възрастта напълняваше и това му придаваше все по-голямо достойнство.

Ама че работа! Мегре беше забравил да попита касиерката дали човекът, който се беше обадил по телефона, е имал някакъв акцент. Това можеше да има определено значение в даден момент.

Засега той не знаеше абсолютно нищо. Спомни си какво му бе казал Морис Марсия при една от последните им срещи на „Ке де'з Орфевр“. Марсия не беше замесен лично в случая, но неговият барман като че ли беше участвувал в един обир. Ставаше дума за филиала на голяма банка в Пюто.

— Какво мислите за този Фреди?

Барманът се казваше Фреди Страция и беше родом от Пиемонт.

— Мисля, че е добър барман.

— Смятате ли, че е честен човек?

— Вижте, господин комисар, зависи какво се подразбира под тази дума. Има различни видове честни хора. Когато ние с вас се запознахме на времето, когато и двамата бяхме нещо като дебютанти, аз не се смятах за нечестен човек, което не съвпадаше с вашето мнение, нито с това на съдиите.

„Лека-полека се променях... Може да се каже, че употребих около четиридесет години от живота си за това да се превръщам в честен човек. Това е нещо подобно както при новопокръстените. Смята се, че те са най-ревностните вярващи... По същия начин честните хора, които сами са се променили, са по-ревностни от останалите...“

„Питате ме, дали Фреди е честен човек. Не бих си заложил главата за това, но пък съм сигурен, че не е толкова глупав, за да се забърка в толкова лошо замислена афера...“

Леката кола спря пред къщата му. Той благодаря на шофьора и се качи бавно, леко задъхан. Побърза да се изтегне в леглото си и да затвори очи.

— Изморен ли си?

— Нямам повече сили...

Не минаха и десет минути и той вече спеше.

* * *

Беше вече почти единадесет часа, когато се раздвижи и г-жа Мегре незабавно му донесе чаша кафе.

— Я виж ти! — учуди се той. — Времето пак е слънчево...

— Заради аферата на улица „Фонтен“ ли се задържа тази нощ?

— Откъде знаеш?

— От радиото, от вестниците. Изглежда, че този г-н Морис е доста видна личност в Париж.

— Да речем, че е известен човек — поправи я той. — Познаваше ли го?

— Да, откакто започнах работа в съдебната полиция.

— Ти разбиращ ли защо някой се е освободил от тялото му на авеню „Жюно“?

— Все още нищо не разбирам... — призна той. — Още повече, че Марсия е носел автоматичния си пистолет в джоба.

— Какво от това?

— Учудва ме, че не е стрелял пръв. Сигурно е бил изненадан...

Той се настани по халат в своя фотьойл, вдигна телефонната слушалка и набра номера на съдебната полиция.

По това време Люка, който беше дежурен през нощта, още се излежаваше в леглото. На телефона беше Жанвие.

— Не сте ли много изморен, шефе?

— Не, сега вече съм по-добре. Ти в течение ли си на нещата?

— Да, благодарение на вестниците, на докладите, които пристигнаха току-що, особено този от полицейския участък на XVIII-и район. Имах телефонен разговор и с доктор Бурде.

— Той какво казва?

— Изстрелът е бил от около един метър, може би от метър и половина разстояние. По всяка вероятност куршумът е от пистолет с къса цев, 32-и или 38-и калибър... Изпратил го е в лабораторията... Колкото до горкия Марсия, смъртта му е била почти мигновена, тъй като е получил вътрешен кръвоизлив...

— Значи не е загубил много кръв?

— Много малко...

— Имал ли е някакво сърдечно заболяване?

— Бурде не ми спомена за такова нещо. Искате ли да му се обадя?

— Аз ще му се обадя. Днес следобед ще дойда по-рано в канцеларията. Ако има нещо ново, обади ми се...

Няколко минути по-късно той вече говореше с доктор Бурде по телефона.

— Предполагам, че чак сега ставате — каза той на Мегре. — А пък аз работих до девет часа сутринта, а сега вече ми носят нов клиент или по-скоро клиентка...

— Кажете ми... освен раната, не сте ли забелязали нещо по-особено, например признания на някакво заболяване?...

— Не, беше здрав човек, доста добре запазен за възрастта си...

— Нещо свързано със сърцето?

— Доколкото мога да преценя, сърцето е било в добро състояние...

— Благодаря ви, докторе...

Нали Лина, русата жена на Марсия, му беше говорила за професор Жарден, при когото съпругът ѝ ходел от време на време на консултации? Той се обади на професора вкъщи, след това в болницата, където беше в момента.

— Извинете за беспокойството, господин професор... Тук е комисарят Мегре... Мисля, че един от вашите клиенти е починал тази нощ от насилиствена смърт... Става дума за Морис Марсия...

— Собственикът на ресторант в Монмартр ли?

— Да.

— Виждал съм го един-единствен път. Мисля, че той смяташе да получи застраховка и преди да се яви на официален преглед, предпочете да се консултира с лекар по свой избор...

— Какъв е резултатът?

— Сърцето беше в отлично състояние...
— Благодаря ви...
— Какво, бил ли е болен? — попита г-жа Мегре.
— Не.
— Защо жена му ти казва, че...
— И аз като теб не знам. Може ли да ми дадеш още една чаша кафе?

— Какво искаш за ядене?...

Все още си спомняше за тежестта в стомаха през нощта. — Шунка, пържени картофи и зелена салата...

— Само това ли? Сигурно още не си смлял моите токачки?

— Тях успях да ги смеля, обаче мисля, че двамата с Пардон прекалено наблгнахме на сливовата... Да не говорим за виното...

Той се изправи с въздишка и запали първата си лула, после отиде до отворения прозорец. Не беше стоял и десет минути там, когато звънът на телефона го привика.

— Ало, шефе... Тук е Жанвие... Току-що ме посети инспектор Луи, от IX-и участък... Искаше да се види с вас. Изглежда, има нещо интересно да ви каже... Пита дали ще можете да го приемете рано следобед...

Трудно беше човек да разбере този Луи. Беше странен. На около четиридесет и пет години, може би вече петнадесет години, откакто беше вдовец и продължаваше да се облича в черно от глава до пети, като че все още носеше траур по жена си. Всъщност, в неговия полицейски участък колегите му го наричаха помежду си Вдовеца.

Никога не можеш да го видиш да се смее, нито да се шегува. Когато беше на работа в канцелариата, работеше без почивка. Тъй като не пушеше, дори нямаше нужда да запали по една лула или цигара.

Най-често работеше в града, предпочиташе през нощта. Вероятно беше парижанинът, който най-добре познава квартал „Пигал“.

Много рядко се обръщаше към някоя жена или сутенъор, без да има основателни причини за това, и отстрани изглеждаше, като че се движи с известно беспокойство.

Той живееше сам в апартамента, който по-рано бе заемал заедно с жена си, от другата страна на булеварда, в дъното на улица „Льопик“.

Самият той бе роден в този квартал. Често можеше да го видиш да пазарува.

Знаеше на пръсти родословието на всички безделници от квартала, историята на всички уличници.

Той влизаше в баровете, без изобщо да си сваля шапката. Неизменно си поръчваше четвърт бутилка минерална вода „Виши“. Можеше дълго да седи така, да гледа наоколо. Понякога заговоряше с бармана.

— Не знаех, че Франсис се е върнал от Тулон.

— Сигурен ли сте?

— Току-що ме забеляза и огейка към тоалетните...

— Не съм го видял... Това ме учудва, защото когато идва в Париж, обикновено ми се обажда...

— Вероятно е заради мен...

— С кого беше?

— С Мадлен...

— Значи, с бившата си...

Той никога не си вземаше бележки и въпреки това всички имена, презимена, прякори на тези господа и госпожи бяха класирани методично в главата му.

Улица „Фонтен“ беше в неговия сектор. Трябваше да знае нещо повече за г-н Морис, отколкото Мегре или който и да било друг. Освен това не беше дошъл случайно на „Ке дèз Орфевр“, тъй като беше нерешителен човек.

Той знаеше, че никога няма да се издигне на по-висок ранг от полицейски инспектор и благоразумно се задоволяваше с това, като си вършеше работата възможно най-добре. Тъй като нямаше никаква друга страсть, посвещаваше целия си живот на това.

— Слизам да купя шунка...

Той гледаше през прозореца как тя се отдалечава към улица „Серван“. Беше щастлив, че има жена като нея и на устните му се появи лека усмивка на задоволство.

Колко ли време инспектор Луи бе живял с жена си, преди да я бълсне автобус? Най-много няколко години, тъй като на времето той беше само на тридесет години. Гледал през прозореца, както Мегре сега, и нещастието се случило пред очите му.

Мегре чукна на дърво, което не му беше навик, и не се отдръпна от прозореца, докато не видя жена си да пресича отново булеварда и да влиза в сградата.

Луи беше фамилното име на инспектора. По едно време Мегре си мислеше да го включи в своята група, обаче той беше толкова мрачен, че атмосферата в канцеларията на инспекторите щеше да се влоши.

В неговата канцлария в IX-и полицейски участък, където работеха само трима полицейски инспектори и един стажант, те се стараеха да направят така, че Луи да има възможно най-много работа извън нея.

— Горкият човек!...

— Сам ли си говориш?

— Какво съм казал?

— Каза „горкият човек“... За Марсия ли си мислеше?...

— Не, мислех си за един човек, който загуби жена си преди петнадесет години и все още носи траур заради нея...

— Все пак не е възможно целият да е облечен в черно? Това вече не се прави.

— Той го прави. Не го интересува какво мислят хората за него. Някои, които го виждат за пръв път, го вземат за някакво църковно лице и му казват „отче“...

— Няма ли да се обръснеш? Няма ли да се изкъпеш?

— Добре де. Обаче чувствам някакъв приятен мързел...

Допуши лулата си, преди да влезе в банята.

ГЛАВА 2

В КАНЦЕЛАРИЯТА НА МЕГРЕ прозорците отново бяха отворени към трепета на въздуха навън и към шума на колите и автобусите по моста Сен-Мишел.

Инспектор Луи седна на края на стола, който комисарят Мегре му посочи. Движенията му бяха бавни, почти тържествени, както и черното му облекло, което правеше още по-голямо впечатление през този пролетен ден.

— Благодаря ви, че се съгласихте да ме приемете, господин дивизионен...

Той имаше нежна и много бяла кожа, почти като на жена, върху която рязко изпъкваха гъстите му черни мустаци. Устните му бяха червени, като че ли бяха гримираны, макар че в него нямаше нищо женско.

Трябва да е бил срамежливецът на класа, онзи, който се е изчерявал и е започвал да заеква, щом като учителят се е обръщал към него.

— Бих искал да си позволя да ви задам един въпрос.

— Заповядайте...

— Тялото, намерено на авеню „Жюно“, ли е причината за следствието, което инспекторите от XVIII-и участък водят?

Мегре трябваше да помисли малко, преди да отговори:

— Те сигурно ще разпитат евентуалните свидетели, ще потърсят колата, която е спряла на това авеню посред нощ, ще разпитат стария художник, който е предупредил полицията, както и останалите съседи...

— А останалото?

— Както знаете, това е работа на криминалния отдел. Което не ни пречи да приемаме или да търсим помощта на участъковите инспектори. Вие добре познавате Монмартр, нали?

— Там съм се родил и продължавам там да живея.

— Бяхте в контакт с Морис Марсия...

— С него и с неговия персонал...

Той се изчерви. Сигурно правеше голямо усилие, за да каже всичко, което беше решил да каже.

— Виждате ли, аз работя преди всичко през нощта. В крайна сметка започвам да познавам всички. В района на „Пигал“ всички са свикнали с мен. Разменям по някоя дума с един, с друг... Влизам в баровете и кабаретата, където, без да чакат поръчката, ми сервират четвърт бутилка минерална вода „Виши“.

— Предполагам, че щом като сте дошли да ме видите, значи имате някаква идея за убийството на Марсия.

— Мисля, че знам кой го е убил.

Мегре пушеше кротичко лулата си, леко изтегнат назад, като наблюдаваше събеседника си с любопитство, дори като че ли леко очарован.

— Съмненията ви имат ли някакво основание?

— И да, и не.

Той беше притеснен и не смееше да гледа комисаря право в очите.

Тази сутрин ми се обадиха по телефона...

— Анонимно ли?

— Горе-долу... От много време насам все същото лице ми се обажда от време на време по телефона...

— Мъж или жена?

— Мъж... Винаги отказва да ми каже името си... Когато в Монмартр става нещо по-особено, той ми се обажда и винаги казва най-напред: „Аз съм...“ Познавам гласа му. Зная, че се обажда от обществен телефонен автомат и затова, без да губи време, той ми казва само най-важното. Например: „Готови се нападение в квартал «La Шапел»... Това е работа на банданата на Колия...“

Мегре възрази:

— Колия е в затвора и има да стои там още много години.

— Бившите му съучастници продължават да работят...

— Вашият анонимен доносник никога ли не греши?

— Не...

— Не ви ли иска пари?

— Също не... Той не иска нищо повече от това да си затварям очите за някои така или иначе незаконни дейности...

Мегре започна да проявява интерес.

— И той ви се обади тази сутрин?

— Да. В осем часа, точно преди да изляза да си напазарувам...

Живея сам и съм принуден сам да си пазарувам...

— Какво ви каза точно?

— Господин Морис е бил убит от един от братята Мори...

— Това ли е всичко?

— Това е. Познавате ли братята Мори — Манюел и Жо?

— Повече от две години вече се опитваме да ги заловим на местопрестъплението... Засега не сме успели да открием нищо против тях...

— И аз ги наблюдавам. Те не живеят заедно. По-възрастният, Манюел, който е на тридесет и две години, живее в скъп, дори луксозен апартамент до градината „Ла Брюер“, на две крачки от „Сардината“.

— А пък Жо, който е на двадесет и девет, държи стая и хол в „Хотел де'з Ил“ на авеню „Трюден“.

— Би трябвало да имате всички тези сведения в досиетата им. Те създадоха фирма за внос на плодове и зеленчуци на улица „Дю Кер“. Единият от тях е всеки ден там. Това е дълъг склад, където се влиза направо от улицата.

— Имат ли връзка с г-н Морис?

— Понякога ходят да вечерят при него. Не са единствените далавераджии, които посещават „Сардината“.

— А дали Марсия им е помогал при нужда?

— Не вярвам. Беше станал боязлив и държеше на своята почтеност.

— За кой от двамата братя е говорил Вашият анонимен събеседник?

— Нямам представа, но сигурно пак ще ми се обади. Точно затова си позволих да поискам тази среща с Вас.

— Бихте ли искали да сътрудничите на следствието?

— Бих искал, но неофициално. По какъвто и да е начин, отделно от другите. Никога не съм излизал извън границите на своите пълномощия. Можете да ми се доверите. Обещавам да Ви държа в течение на всичко, което открия.

— Добре ли познавате двамата братя Мори?

— Срещам ги тук-там по баровете... Манюел имаше една любовница от Мартиника, беше много красива.

— Какво стана с нея?

— Пее и танцува в едно нощно заведение за туристи...

— С коя я замени?

— С никоя. Виждам го все сам или с брат му. Той пък живее с едно младо момиче от провинцията. Казва се Марсел и е на двадесет и две години.

— Не смятате ли, че тя би могла да се окаже слабото място във веригата?

— Тя е луда по Жо Мори и има силен характер.

— Смятате ли, че е в течение на работите на двамата братя?

— Не зная до каква степен ѝ имат доверие... Освен това, когато организират някой удар, никога не съм ги виждал да се движат с хора, които биха могли да бъдат съучастници.

Беше се стигнало вече до десетия обир, може би, всички извършени по един и същ начин, със съвършено същата техника. Това бе винаги някакъв замък или голям имот в провинцията, в радиус около сто и петдесет километра от Париж.

Крадците бяха много добре осведомени. Те познаваха предметите, картините или ценните мебели, намиращи се в тези сгради. Знаеха също дали собствениците отсъстват и колко души пазят мястото.

Действаха безшумно, без взлом. За по-малко от час всичко онова, което в една или друга степен можеше лесно да се препродаде, биваше изнесено. Следователно, те разполагаха най-малко с един камион.

А пък братята Мори имаха два камиона, които използваха за търговията си с плодове. Като че ли по някакова случайност, също преди две години, бяха основали фирмата си за внос.

По-рано Манюел бе работил при един комисионен търговец на Халите. А пък Жо, в продължение на три години — в едно архитекторско бюро.

Къде обаче се складираше стоката от обирите след това? Вероятно оставаше някъде близо до Париж, в някоя вила или къща, наемани под фалшиво име?

— Кой би могъл да играе ролята на пазач на ограбената стока?

— Не мога да се закълна, но мисля, че зная кой е — старата Мори.

— Познавате ли я?

— Никога не съм я виждал. Зная, че има такава. По-рано живееше в Арл с децата си. Когато те се преместиха в Париж, остана още няколко години в Южна Франция с дъщеря си. Тя се омъжи и живее в Марсилия.

И така, от много отдавна инспектор Луи работеше практически съвсем сам, без да прибягва до сложната организация на официалната полиция.

— Откъде знаете всичко това?

— Наблюдавам. Слушам. Имам... информатори... на различни места, хора, на които понякога ми се случва да направя по някоя услуга...

— Какво стана със старата Мори?

— Продаде къщата си в Арл, както и цялата покъщнина, и никой не я е виждал оттогава.

— Обзала га се, че сте претърсили цялата околност на Париж.

— Случва ми се понякога, в неделя или в почивните дни...

— Нищо ли не открихте?

— Все още не...

Той отново започна да се изчервява, сякаш се срамуваше от своята самоувереност.

— Какво знаете за г-жа Марсия?

— Имате предвид последната ли? Защото преди това имаше една друга, с която той живя около двадесет години. Бяха задружна двойка. Прибрали я бе от улицата наистина, но затова пък я направи истинска дама. Когато тя почина от рак, той бе много разстроен и дълги месеци като че ли не бе същият човек...

Имаше по-рано един период, когато Мегре, все още млад, работеше по пътищата, след това по гарите, в метрото, в големите магазини. По онова време той също познаваше всички съмнителни лица в Париж.

Сега го бяха затворили в канцелария и неговият шеф се шокираше, когато той отиваше да посети някой заподозрян у дома му или пък когато обикаляше навън по улиците.

— Къде е срещнал втората си жена, Лин, с която живее сега?

— По-рано е работила като танцьорка в „Табарен“, а най-накрая — в „Канари“. Мисля, че точно там я е срецна. Въпреки професията си била сдържана, имала скромен вид и изглежда никога не ходела с клиентите.

„Тя е до известна степен образована жена.“

— Да не би да ми кажете сега и откъде е родом, какви са родителите ѝ, какво е учила...

Инспектор Луи се изчерви още веднъж.

— Родена е в Брюксел, където баща ѝ работи в една банка. Учила е до осемнадесетгодишна възраст, а след това тръгнала на работа в същата банка. Заминала за Париж заедно с един младеж, който се надявал да направи кариера, някакъв художник. Успехът не дошъл толкова бързо, колкото се надявал. Лин постъпила на работа в един магазин на „Гран Булвар“ като продавачка.

„Нейният художник я изоставил и тя се озовала в «Табарен», където в началото работела като фигурантка...“

Мегре познаваше инспектора от дълги години. Срещаха се от дъжд на вятър наистина и нямаха кой знае какви взаимоотношения. Известно време го смяташе за пълен глупак после си даде сметка, че, напротив, е умно момче.

Сега го наблюдаваше с любопитство, стигащо почти до възхищение.

— Има ли други хора в Монмартр, за които да знаете също толкова много?

— Знаете ли, с годините нещата се натрупват.

— Правите ли им досиета?

— Не. Помня всичко наизуст. Нямам какво друго да правя, не ме интересува нищо друго в живота.

Мегре стана и отвори вратата на канцеларията на инспекторите:

— Може ли да дойдеш за минутка, Жанвие? После се обърна към двамата:

— Предполагам, че се познавате?

Те се ръкуваха.

— Доста дълго си поприказвахме с инспектор Луи за убийството на Марсия. Имаш ли нещо ново?

— Научих само, че една червена кола е спряла за малко към един часа през нощта по средата на авеню „Жюно“.

— Нашите хора, разбира се, продължават следствието Но инспектор Луи, който познава мнозина от действащите лица, от своя страна, също ще работи и ще ни държи в течение на евентуалните си открития. Познаваш ли братята Мори?

— Известно време подозирахаме, че са начало на така наречената „банда по замъците“.

— Продължава ли наблюдението над тях?

— Нищо специално. Просто следим действията им. По-младият, Жо, пътува доста често до Кавайон и околностите, за да търси ранни плодове.

— От днес нататък ще организираш денонощно наблюдение...

— И на двамата ли?

— И на двамата...

— Пак заради замъците ли?

— Не. Този път става дума за убийство. На Морис Марсия.

Жанвие погледна машинално колегата си от IX-и участък. Личеше, че не е много доволен от нахлуването на инспектор Луи в това разследване.

— Трябва ли да установим наблюдение и върху някой друг?

— Върху вдовицата...

— Смятате ли?...

— Знаеш, че нищо не смяtam. Просто търся. Всички ние търсим.

Той стисна ръката на инспектор Луи.

— Ще се връщате ли горе в Монмартр?

— Да.

— Имате ли кола?

— Не.

— И аз ще се кача дотам. Използвайте колата ми. Бих искал да дойдеш с мен, Жанвие.

Жанвие седна зад волана. Мегре пушеше лулата си до него, а Луи седеше сам на задната седалка, където не се чувстваше много удобно.

Той винаги бе мечтал да работи директно за „Ке де'з Орфевр“ и задачата, която Мегре му бе поставил, му се струваше като повишение.

На улица „Нотр Дам дьо Лорет“ Жанвие попита:

— Къде отиваме?

— По-нагоре. На улица „Балю“.

— В дома на Морис Марсия?

— Да.

— Къде да спрем?

— Където и да е, след като вече съм в собствения си квартал.

— В такъв случай, ще Ви оставим тук...

— Знаете къде да ме намерите. Домашният ми телефонен номер е в указателя...

— Благодаря...

Той излезе несръчно от колата и тръгна по тротоара с отмерени крачки, без да бърза.

Няколко минути по-късно Мегре и Жанвие вече звъняха на вратата на бившия частен дом. Портиерката им отвори. Имаше най-много четиридесетина години и беше доста хубава. Погледна ги през застъклена врата, която комисарят отвори.

— Докараха ли тялото?

— Още не, обаче господата от погребалното бюро са горе.

Мисля, че тялото ще бъде тук към края на следобеда...

— Това е инспектор Жанвие, който също работи по следствието. От колко години г-жа Марсия живее в тази къща?

— Откакто двамата са женени... Трябва да има вече четири години...

— Често ли имаха гости?

— Всъщност, не. Знаете, че той никога не се прибираще по-рано от три или четири часа сутринта. Спеше цялата сутрин, след това обядваше, подрямваше, след което го посещаваше неговият масажист.

— Тук ли вечеряше?

— Рядко. Обикновено вечеряше в своя ресторант.

— Заедно с жена си ли?

— Не. Мисля, че не обичаше тя изобщо да стъпва в „Сардината“...

— Защо?

— Защото се опасяваше, както предполагам, че тя може да има нежелани срещи там. Не забравяйте, че надхвърляше вече шестдесетака, а пък тя е едва на тридесет години...

— С какво се занимаваше тя през деня?

— Даваше наредждания на готвачката и на домашната прислужница. Понякога отиваше до „Фошон“ или някой друг луксозен

магазин да купи някои неща, които не се намират в квартала... Един или два пъти в седмицата ходеше на фризьор...

— В центъра ли?

— На улица „Кастильоне“, струва ми се...

— А вечер?

— Четеше или гледаше телевизия. Преди да си легне, извеждаше кучето си за десетина минути...

— Не ходеше ли на кино?

— Вероятно, да. Един-два пъти седмично отсъстваше през цялата вечер...

— Никога ли не идваха гости?

— Никога.

— Благодаря Ви. Тя горе ли е?

— Да. Заедно с шивача си.

Те не взеха асансьора и позвъниха на вратата на първия етаж.

Отвори им млада прислужничка с огромни гърди.

— Какво обичате?

— Бих искал да видя г-жа Марсия.

— Г-жа Марсия е заета.

— Ще почакаме...

— За кого да съобщя?

— Следствена полиция...

— Една минута.

Тя ги остави в хола и тръгна към вратата в дъното. Вратата на салона беше отворена. Мебелите в стил „Луи Петнадесети“ бяха изчезнали оттам, както и големият китайски килим, а някакви мъже, покачени върху стълби, покриваха стените с черни тапети.

Следователно, тук нещата бяха организирани с голям размах и салонът се превръщаше в параклис. Несъмнено, шивачът беше дошъл за траурните дрехи.

— Елате с мен, ако обичате...

Тя ги въведе в някакъв кабинет или библиотека, цялата изпълнена с книги чак до тавана. Това бяха подвързани томове, които г-н Морис сигурно не беше чел.

Фотъйлите бяха удобни. Имаше малък бар, сигурно с хладилник, но никакви излишни предмети по бюрото, което бе с инкрустации в червено.

В това помещение бе възприет английският стил. В махагоновата кутия с инкрустации от слонова кост сигурно имаше скъпи хавански пури. Дали всички тези мебели и всички тези предмети вече са били тук, когато Лин е дошла да живее в къщата? Или пък именно тя е придала известен стил на апартамента?

— Това е кабинет, в който не се е работело много често... — промърмори Мегре, обръщайки се към Жанвие.

„Ако беше видял мебелите в салона... Като че ли си в някакъв музей...“

— От него ще стане чудесен параклис...

Чуха се приближаващи стъпки и те хмълъкнаха.

Беше в черна рокля от матова коприна, много семпла; на ръката си носеше пръстен с диамант, който сигурно никога не сваляше. Спря за миг на прага и на лицето ѝ се изписа изненада. Погледът ѝ се местеше от Мегре върху Жанвие. Дали изненадата ѝ идваше от това, че вижда пред себе си двама души вместо един? Какво значение можеше да има това за нея? Дали пък не придаваше в нейните очи по-официален характер на срещата?

— Инспектор Жанвие, един от главните ми сътрудници.

Тя кимна леко с глава.

— Давате си сметка, предполагам, че съм много заета...

— Ние също. Повярвайте ми, съвсем не за собствено удоволствие Ви отнемаме от времето...

И тримата стояха прави. Най-сетне Мегре предложи да седнат, тъй като тя не го направи.

— Дълго ли ще продължи всичко това?

— Не вярвам.

— Вчера имахте възможност да ми задавате всички въпроси, които пожелахте. Отговорих Ви откровено. Тялото ще бъде тук в седем часа вечерта.

Комисарят се направи, че не е чул. Оглеждайки се като човек, който пресмята нещо, той попита:

— Мебелировката на апартамента беше ли същата, когато дойдохте преди четири години?

— Преди пет — поправи го тя. — Щяхме да навършим пет години от сватбата...

— А мебелите?

- Те са купени по онова време. Преди тях имаше други.
- Не толкова луксозни, предполагам?
- От друг тип.
- Кой от вас двамата предложи всичко да бъде сменено?
- Съпругът ми. Той не искаше да живея в обстановка, където дълго време е живяла първата му жена.
- Не Ви питам дали са истински. Вчера се възхищавах на онези в салона...
- Да, истински са — отвърна тя неохотно.
- Заедно ли ги купувахте?
- Той предпочиташе сам да ходи по антикварните магазини, за да може да ме изненада. Не разбирам обаче по какъв начин въпросът за мебелите...
- Вероятно няма нищо общо със смъртта на съпруга Ви но ние знаем от опит, че в случай на убийство не трябва да се пропуска нищо. Съпругът Ви много ли беше богат?
- Не говорехме с него за пари. Зная само, че в неговия ресторант работата вървеше много добре и че той полагаше много усилия за да може това да продължава...
- Много ли беше влюбен във Вас?
- Какво Ви кара да мислите така?
- Никой не подрежда мебелировка като тази тук за жена към която е безразличен.
- Той ме обичаше.
- Обзалагам се, че бракът Ви е бил сключен при условие за обща собственост върху имуществото.
- Мисля, че това е нормално, нали?
- Кога трябва да се извърши погребението?
- Вдругиден, в църквата „Нотр Дам дьо Лорет“. След церемонията тялото ще бъде пренесено в Бандол, където имаме вила, и ще бъде погребано в гробището на селището.
- Вие ще заминете ли за Бандол?
- Разбира се.
- Ще дойдат ли и Ваши приятели?
- Не. Не знам. Това не зависи от мен.
- Един друг въпрос — какво ще стане с ресторанта?

— Продължава да работи. Освен вдругиден, в деня на погребението.

— Кой ще се заеме с него след това?

Тя се поколеба за миг.

— Аз... — каза най-сетне.

— Смятате ли, че ще имате достатъчно опит?

— Персоналът е работил толкова дълго със съпруга ми, че ресторантът би могъл да мине и без шеф...

— Начинът Ви на живот ще бъде напълно променен...

Мегре знаеше, че е раздразнена от тези въпроси, които като че ли нямаха никакъв смисъл, обаче продължаваше да пита с дебелашки вид.

— Моят начин на живот не засяга никого, докато не нарушавам законите, нали така?

— Просто размишлявах на глас... Тук живеете в уединение...

Прекарвала сте всичките си вечери сама...

— Никой не ми е пречел да излизам от къщи...

— Зная това... Ходели сте понякога на кино... Но не сте имали приятели, приятелки...

Камериерката влезе колебливо.

— Онези господа питат дали имаме някакви зелени растения, защото така помещението изглежда много празно...

— Покажете им онези на терасата... И, обръщайки се към Мегре:

— Виждате, че тези хора имат нужда от мен. Вашата настойчивост неприятно ме учудва, особено ако сте проявявал симпатия към моя съпруг, както ми дадохте да разбера вчера...

— Ще се опитам да Ви беспокоя колкото се може по-рядко.

— Предупреждавам Ви, че съм решила да не Ви приемам повече тук.

— Съжалявам, тъй като това ще ме принуди да Ви приズова да се явите на „Ке де'з Орфевр“. На времето съпругът Ви често идваше там, преди да стане собственик на „Сардината“... Той не притежаваше тогава и вила в Бандол...

— Държите ли да ми припомните тези неприятни неща?

— Не. За разлика от Вас той имаше добри приятели. Чудя се дали не познавате някои от тях. Може би ги е канел през лятото във вилата си в Бандол... Например, братята Мори...

Дори и да трепна, това бе толкова незабележимо, че не можеше да е сигурно.

— Би трябало да ги познавам, така ли?

— Аз Ви питам. Те са двама — Манюел и Жо... Имат фирма за внос на улица „Дю Кер“.

— Не познавам нито единия, нито другия...

— Вечеряли са доста често в „Сардината“...

— Където изобщо не съм стъпвала...

— Един последен въпрос. Този апартамент е доста просторен, ще продължите ли да живеете в него сама?

— Мъжът ми все задаваше този въпрос, тъй като искаше да запазя ресторанта и къщата в Бандол. „Така ще бъде все едно, че продължавам донякъде да съществувам още“ казваше той.

— Очакваха ли онова, което стана с него?

— Не, разбира се.

— Обаче е носел автоматичен пистолет в джоба си...

— Само когато донасяше тук парите... Всички, които редовно трябва да пренасят големи суми, са въоръжени...

— Всъщност, къде слагаше тези пари, след като ги донесеше тук?

— В касата.

— Къде се намира тя?

— Зад онази картина на Дъолакроа, вдясно от камината.

— Знаете ли комбинацията й?

— Ще бъда принудена да използвам услугите на някои специалист, дори на фирмата-производител...

— Благодаря Ви...

Тя беше станала и личеше, че продължава да е в напрежение. Като че ли отново прехвърляше в ума си всички онези въпроси, които й беше поставил комисарят. В крайна сметка какво целеше той с тях? Самият Мегре би се затруднил да каже. Чувстваше известно беспокойство. В този случай имаше неща, които не му харесваха.

Излезе навън заедно с Жанвие, а слънцето все още беше високо и печеше.

— Смятате ли, че тя знае повече от онова, което казва, шефе?

— Бих заложил главата си.

— Искате да кажете, че може да бъде... да речем, съучастничка?

— Не чак дотам, но цялата история сигурно не е толкова ясна, колкото иска да ни я представи...

— Къде отиваме?

— На улица „Фонтен“.

Нямаше клиенти по това време, обаче няколко сервитьора подреждаха приборите за вечеря. Барманът Фреди бършеше бутилките и ги подреждаше на етажерката.

Комисарят Мегре се отправи тъкмо към него.

— Комита няма ли го?

— Почива си в канцеларията на шефа...

— Вече?

— Какво искате да кажете?

— Че г-н Морис все още не е погребан, а той вече се чувства като у дома си...

— Грешите. Дори по времето на г-н Морис Раул имаше навика да прекарва по един час със затворени очи в един от фотьойлите на канцеларията...

— Знаете ли, че погребението ще бъде вдругиден?

— Още не са ми съобщили.

— Ресторантът ще бъде затворен, за да може целият персонал да присъства на него.

— Така е прието, нали?

— След това тялото ще бъде погребано в Бандол.

— Това не ме учудва. Шефът е роден някъде между Марсилия и Тулон, вече не помня точно в кое село, и всяка година затваряше ресторанта за един месец, за да отиде във вилата си в Бандол...

— Не си ли задавате въпроса какво ще стане с ресторантa?

— На мен ми е все едно. Все ще се намери някой да го управлява. Това е направо златна мина...

— В бъдеще няма да имате шеф, а шефка...

— Сериозно ли?

— Г-жа Марсия реши да заеме мястото на мъжка си... Фреди направи никаква особена физиономия, след това рече:

— В края на краишата това си е нейна работа...

— Познавате ли я?

— От времето, когато беше в „Табарен“. Работих там две години, преди да дойда тук. Тя беше хористка там...

— И какво мислите за нея?

— Не съм имал много случаи да говоря с нея. Когато идваше в бара, даваше ми поръчката си и нищо повече... Намирах я за доста надута... Тук, в Монмартр, сме свикнали по скоро с друг тип жени — готовни мадами... Въпреки това обаче тя беше от класа... Сигурно произхожда от добро семейство и няма да се изненадам, ако е получила добро образование...

— Братята Мори продължават ли да идват често на вечеря?

Фреди не усети клопката.

— От време на време... Не редовно... Знаете ли, заради фирмата си за внос те са принудени да стават рано сутрин...

— Все така добри приятели с шефа?

— Г-н Морис сядаше понякога на масата им, както обикновено правеше с редовните си клиенти. Понякога им поръчваше по една отлежала ракия от неговите запаси...

— Обаче г-жа Марсия никога не е идвала тук...

— Никога...

— Не знаете ли защо?

— Предполагам, че г-н Морис е бил ревнив... Тя е хубаво момиче, поне според онези, които харесват този тип жени... Между тях имаше повече от тридесет години разлика...

Той погледна към дъното на залата.

— Ето, Раул идва да заеме мястото си.

Управителят ги беше зърнал и се приближаваше. Протегна ръка на Мегре, след това на Жанвие.

— Мен ли сте дошли да видите?

— Наистина, смятахме, че ще Ви намерим тук, обаче нашето посещение няма никаква определена причина. Тъкмо казвах на Фреди, че тържественото погребение ще се състои вдругиден в църквата „Нотр Дам дьо Лорет“...

— Значи, затваряме... Щеше да бъде много по-коректно, ако бяха ми го казали по-рано... В крайна сметка, тъкмо върху мен лежат засега всички грижи около ресторантa. Вече шестнадесет години откакто съм тук, а тя...

Той спря смутен. Сигурно насмалко щеше да каже: „А тя спи в неговото легло едва от пет години!“

— Знаете ли кой ще замести г-н Морис?

— Досещам се от начина, по който ми задавате въпроса. Впрочем, още вчера мислех за това. Тя ще бъде, нали?

— Да. Познавате ли я?

— Видях я в Бандол. Шефът знаеше, че съм на Лазурния бряг през лятната отпуска и ме покани да обядвам във вилата му... Човек на драго сърце би прекарал там остатъка от дните си, уверявам Ви. Не е много голяма. Нищо не бие на очи, обаче всичко е истинско, солидно... Аз също съм от Юга. Разбирам нещичко от стари провансалски мебели. Рядко съм виждал като тези на г-н Морис.

Той се обърна към Фреди:

— Още ли не си обслужил господата? Какво ще пияте?

— Една бира.

— И аз — каза Жанвие, малко притеснен. А пък Комита въздъхна:

— Все пак ще бъде доста странно да имаме жена за шеф. Тук направо ще заприлича на бардак...

— Някои клиенти сигурно ще се почувствува като у дома си.

— Знаете ли, тук идват всякакви — министри, артисти, режисьори и дори банкери. Също и адвокати, лекари, да не говорим, както току-що казахте, за някои бивши безделници...

— Братята Мори продължават ли да идват?

Настъпи кратка тишина.

— От време на време. Колкото до мен, никога не съм ги обичал много, особено Манюел. Това момче все иска да смайва света. Винаги кара някакви невероятни коли и като го гледаш, ще кажеш, че е богат като Крез. А пък всъщност брат му Жо е този, който движи цялата работа по вноса. Манюел почти не стъпва на улица „Дю Кер“ и поголямата част от времето се шляе из Довил, Туке или пък другаде...

— С жени ли?

— Сигурно и това не му липсва, тъй като е хубаво момче, но не знам да има някаква сериозна връзка. Мен това не ме засяга. Шефът като че ли се отнасяше по-скоро добре към него...

— Едно нещо ме учудва. Г-н Морис изглеждаше много влюбен и много ревнив към жена си. Оставял я е вкъщи сама с готвачката и камериерката... Ако обаче правилно съм разбрал онova, което ми каза вчера касиерката, той не си е правел труда да ѝ се обажда по телефона, дори за да ѝ пожелае „лека нощ“...

— Откъде знаете?

— Какво искате да кажете? Че касиерката е излъгала ли?

— Не е излъгала, но тя не знае нищо повече от мен. На шефа много често му се случваше да отиде в канцеларията си, след като е поискал да включат телефона му в една от линиите. По този начин можеше да се обажда на когото си поиска.

— Често ли се случваше това?

— Един, два пъти на вечер.

— Смятате ли, че тъкмо на жена си се е обаждал?

— Може би е уреждал и други въпроси, но сигурно и на нея се е обаждал.

— Ами ако тя не си е вкъщи в този момент? Управлятелят на ресторанта го погледна, без да отговори.

— Трябва да предположим, че това никога не се е случвало — промърмори той малко по-късно.

Беше ясно какво има предвид.

Касиерката бе заела мястото си зад малката каса, където започна да подрежда парите.

— Ще разрешите ли да отида да ѝ кажа две думи?

— Вие сте тук като у дома си, г-н комисар.

И тъй като Мегре поиска да плати двете бири, той добави:

— Това е за сметка на заведението.

— Добър вечер, госпожице.

— Добър вечер, господин комисар.

— Вие ми казахте вчера или по-скоро тази сутрин, че не се е случвало често г-н Морис да иска да го свързвате по телефона?

— Точно така.

— И все пак той се е обаждал почти всяка вечер на жена си!

— Не знам нищо за това. Случваше му се да поиска да включи неговия телефон в една от линиите... В тези случаи не можех да знам на кого се обажда.

— Все по едно и също време ли ставаше това?

— Никога по-рано от единадесет часа. По-често към дванадесет и половина през нощта...

— Не се ли обаждаше някъде извън града?

— Да, понякога. Знам това от телефонните справки, тъй като уреждането на сметките беше тъкмо мое задължение.

— Винаги ли се обаждаше на едно и също място?

— Не... Най-често говореше с едно малко селце, което трудно успях да открия на картата — Лèз Англаннд в провинция Оаз.

— Знаете ли, че имате шефка вместо шеф?

— Допусках го.

— Как се чувствате?

— Това никога не е приятно. В края на краищата, ще видим...

Вече имаше двама клиенти в бара. Мегре и Жанвие се настаниха в колата.

— На „Кея“ ли да карам, шефе?

— Чудя се дали да не се прибера вкъщи. Струва ми се, че започва да ме наляга някакъв мързел. Изтощително е да задаваш въпроси, без да знаеш с каква цел.

— Мислите ли, че убийството на Марсия е било предумишлено?

— Не... Или пък това е едно от най-изключителните убийства, за което съм чувал.

— Непрекъснато споменавате за братята Мори...

— Защото отдавна ги държа под око. Съвсем не случайно споменах за мебелировката преди малко, за голяма изненада на г-жа Марсия...

„Морис беше прост човек, без каквото и да било художествено образование. А пък почти изведенъж започва да пълни апартамента си с истински старинни мебели, които са едва ли не музейни експонати...“

— Да не би бандата от крадци в замъците?

— А защо не? Няма нито една грешка, що се отнася до художествения вкус, поне доколкото знам. Смятам да организирам оглед на апартамента от експерт. Ако тези мебели и вещи са били купени от антикварни търговци, все някъде трябва да има фактури за продажбата им.

— Смятате ли, че Лин Марсия е в течение на всичко?

— Не бих се заклел в това, но не бих се заклел и в обратното. Прекалено много подчертаваше, че никога не е придружавала съпруга си при тези покупки.

Беше часът на задръстванията по улиците и измина около три четвърти час, преди да стигнат до булевард „Ришар-Льоноар“.

— До утре, скъпи ми Жанвие.

— До утре, Шефе.

Мегре изтри потта си, преди да тръгне по стълбището. Целият беше мокър.

— Някой се обади по телефона, без да пожелае да ми даде номер, на който да му се обадиш. Ще се опита по-късно да се свърже с теб.

— Мъжки глас ли беше, или женски?

— Би могло да бъде и едното, и другото... Той или тя повтори няколко пъти, че става дума за нещо изключително важно, че е въпрос на живот и смърт...

Всичко това в момент, когато, отпуснал се най-сетне. Мегре се канеше вече да седне на вечеря пред отворения прозорец...

ГЛАВА 3

ЕДВА КЪМ ДЕВЕТ ЧАСА отекна телефонният звън и Мегре се втурна към апарата, като изключи по пътя си телевизора.

— Ало! Комисарят Мегре ли е?

Най-сетне той чуваше прословутия глас.

— Вие не ме познавате, но аз Ви познавам. Освен това Ви видях днес следобед, когато посетихте Лин Марсия, и после, когато ходихте в „Сардината“.

Бяха му разправяли, че този глас прилича както на мъжки, така и на женски. Според Мегре бе по-скоро глас на хлапе, който мутира, и му дойде на ум една дума без никаква връзка — като лешникотрошачка. Гласът непрекъснато се променяше от нисък към висок и от висок към нисък.

— Кой се обажда?

— Името ми няма да има никакво значение за Вас. Инспектор Луи също не го знае и въпреки това вече години наред му се обаждам от време на време по телефона... Днес се опитах да го намеря, но го нямаше нито у дома му, нито в канцеларията... Тогава реших да се обърна направо към Вас. Кажете ми кога ще го арестувате?

— Кого?

— Знаете не по-зле от мен. Мори... Манюел Мори, тъй като става дума за по-големия брат...

Мегре чу шума от падането на монетите. Непознатият се обаждаше от телефонна кабина.

— Спешно е, г-н комисар... За мен това е въпрос на живот или смърт... Изпратихте полицейски следователи по петите на двамата братя. Веднага ги забелязах. Братята Мори са професионалисти и сигурно също са ги забелязали. Така че те знаят, че някой е проговорил, а пък ме познават добре. Няма начин да не се сетят за мен... Много Ви моля, арестувайте поне Манюел. Той е най-опасният! Именно той стреля срещу г-н Морис...

— Защо?

Изведнъж от другия край на жицата настъпи тишина и Мегре смиръщи вежди. Дълго чака, но телефонът мълчеше.

Този път не се чуваше шум от падащи монети, а имаше празнота, тревожна празнота.

— Каза ли ти кой е? — попита г-жа Мегре.

— Не. Той знае много неща и това е опасно за него...

Най-сетне си легна, мрачен, обезпокоен. Изобщо не беше в състояние да защити един човек, за чиято самоличност, пък и външен вид, не знаеше нищо.

Когато влезе в сградата на „Ке де'з Орфевр“ сутринта на другия ден във вече настъпилата горещина, забеляза инспектор Луи, който го очакваше, седнал на една от пейките в дългия коридор.

— Мен ли чакате?

— Да, господин дивизионен...

— Получихте ли някакви новини от доброжелателния си информатор?

— Да. Обади ми се по телефона посред нощ. Прекъснал разговора с Вас, защото забелязал през стъклото на телефонната кабина някакъв познат, който не трябвало да го вижда... Съобщи ми също така, че докато не бъдат арестувани братята Мори, той няма повече да дава признания на живот... Ще се укрива.

— Наистина ли смятате, че е в опасност?

— Да. В противен случай нямаше да говори за това.

— Какви слухове се носят из Монмартр?

— Щяло или с единия, или с другия да бъде свършено, с Манюел или с г-н Морис. И двамата имали оръжие. Предполагам, че Мори е реагирал по-бързо.

— А причината за престъплението?

— Когато споменавах за това тук-там, хората само се усмихваха...

— Смятате, че Мори е бил любовник на Лин Марсия?

— Помислих си го. Ако е вярно, тогава тя е рискувала не само богатството, но вероятно и живота си...

— Минахте ли покрай улица „Балю“ тази сутрин?

— На вратата вече е сложен траурен плат и има много хора, които влизат и излизат.

— Познахте ли някого?

— Те са различни... Дребни търговци, собственици на ресторани, проститутки от нощните заведения, сводници...

— Бих искал да ги видя със собствените си очи.

Той повика Жанвие и му нареди да приготви една кола в двора.

— Елате с мен, г-н Луи. Познавате всички тези хора по-добре от мен.

По тротоара на улица „Балю“ стояха малки групи хора; сякаш погребението бе определено за този ден. Драматичната смърт на г-н Морис бе голямо събитие за цял Монмартр и хората го обсъждаха тихо.

— Да влезем.

Качиха се на първия етаж по стълбището, където цареше пълна тишина. Вратата на апартамента беше полуотворена. Още от всекидневната се усещаше миризма на свещи и хризантеми. Имаше толкова цветя и венци, че просто нямаше място за тях и никак не бяха необходими зелени растения, за да не изглежда всекидневната празна.

Лин стоеше до вратата в пълен траур, навеждаше глава пред всеки посетител и се ръкуваше с протяганите към нея ръце. Лицето ѝ бе застинало, непроницаемо.

Когато позна Мегре, тя направи някаква презрителна гримаса, сякаш го упрекваше, че е дошъл и не се отнася с уважение към смъртта.

— Искрените ми съболезнования — измънка той.

— Нямам нужда от тях.

Ковчегът все още бе отворен и в него — Морис Марсия във фрак, със спокойно лице и като че ли с някаква иронична усмивка на устните. Салонът, облечен с тапети в черно на сребристи капки, се осветяваше от дузина големи восъчни свещи, чиято миризма се разнасяше по цялата къща.

Посетителите се поспираха за миг, гледайки мъртвеца, облечен като за голяма церемония.

— Познавате ли някого? — прошепна Мегре.

— Един-двама бандити... съдържателят на „Сен-Жан“, заедно с жена си, която ръководи заведението с него.

— Мислите ли, че това ще продължи целия ден?

— Сигурно. А пък утре в църквата „Нотр Дам дьо Лорет“ няма да има достатъчно място за всички.

Те се позаставаха заедно с другите хора на отсрещния тротоар, за да погледат как влизат и излизат посетителите.

— Ето ги...

Един червен „Ягуар“ тъкмо спираше на ъгъла на улицата и от него слизаха двама все още млади мъже. И двамата бяха елегантни, хубави момчета, а в погледите им имаше някакво предизвикателство. Те знаеха, че са известни. Вървяха по средата на улицата, поздравявайки сдържано наляво и надясно. Когато по-големият брат забеляза Мегре, се поколеба за миг, след това тръгна към него.

— Прекалено много се стараве, г-н комисар, в организирането на моето следене, както и на брат ми... Бих могъл да Ви спестя това шпиониране, като Ви съобщя как използвам времето си. Днес следобед, например, ще бъда на улица „Дю Кер“ заедно с Жо, тъй като е пристигнало голямо количество стока. Утре след погребалната церемония ще замина за Бандол.

„Що се отнася до Вас, Луи, можете да продължите да ровите по всички ъгли и да слушате клюките... Марсия заслужаваше нещо повече.“

Очевидно доволен от себе си, той се върна при брат си и влезе в къщата.

— Имахте възможност да видите какъв човек е той — промърмори инспектор Луи. — Млад вълк с остри зъби, който се смята за по-умен от всички.

— Бих искал да разпитам портиерката му.

— Тя работи само през деня. През нощта мъжът ѝ спи на походно легло в портиерната. Казва се Виктор и е известен в квартала. Закоравял пияница, който прекарва дните си, като се шляе от една кръчма в друга.

— Възможно ли е да го намерим някъде?

— Ще се опитаме. Трябва да започнем от градината „La Брюйер“ и от площад „Сен Жорж“.

Във всяка една от кръчмите инспектор Луи изпиваше по една бутилка малинова минерална вода „Виши“. Колкото до Мегре, той се задоволи само с две бири.

— Не сте ли виждали Виктор?

— Мина оттук преди половин час и сигурно тъкмо е започнал обиколката си, защото още не беше пиян.

Когато двамата го откриха в шестата поред кръчма, той вече започваше сериозно да се напива.

— Я виж ти! Инспектор Луи... Четвърт „Виши“ за инспектора! А Вие, дебелия...

Беше една от онези отрепки, каквито можеш да срећнеш под мостовете. Ризата му беше разкопчана на гърдите, а един от джобовете му висеше разпран.

— Ловя се на бас, че тъкмо мен сте дошли да видите. Кой е тия тип тута? Доктор ли е?

— Защо пък някой лекар може да се интересува от Вас?

— Няма да е за първи път... Те се опитват да ме затворят, а пък аз съм най-кроткият човек на света.

Това го накара да се разсмее.

— Това е комисарят Мегре.

— Чувал съм това име... Какво иска от мен комисарят Мегре?

— Нали Вие спите в портиерната през нощта?

— Откак жена ми се разболя и лекарите ѝ предписаха да си почива...

— Колко наематели има в къщата?

— Е, никога не съм ги броил. По два апартамента на етаж и по трима души средно на апартамент... Пресметнете сам. Отдавна съм скаран с аритметиката.

— Нали познавате Манюел Мори?

— Бих казал, че е приятелче...

— Защо така?

— Защото от време на време, когато се прибира, ми бута по една бутилка. Другите никога не се сещат, че може да съм жаден.

— Късно ли се прибира обикновено?

— Зависи на какво му викате късно... Сипи ми още едно. Гастон!

Гъстото червено вино покапа по брадата му, която не бе избръсната.

— В полунощ ли?

— Какво в полунощ?

— Към полунощ ли се прибираше?

— Или към пет сутринта. Зависеше от нощите. Когато мадамата му идваше при него...

— Искате да кажете, че се прибираше вкъщи с жени?

— Не, господине. Не с жени, с една жена.

— Винаги с една и съща, значи.

— Винаги с една и съща, значи, точно така.

— Висока ли е?

— Не колкото него, но по-висока от мен.

— Слаба ли е, руса?

— Защо да не е слаба и руса?

— Цялата нощ ли прекарваше с него?

— Не, не разбираете. Тя никога не оставаше повече от час-два.

— Знаете ли как се казва?

— Не съм от полицията. А Вие, знаете ли името ми?

— Виктор...

— Виктор кой? Да не мислите, че нямам фамилно име като всички хора? Е, казвам се Макуле, както и баща ми и майка ми и съм роден близо до Арас. Какво ще кажете за това?

— Когато се прибираше заедно с нея ли Ви буташе по някоя бутилка?

— Виж ти! Не съм се сетил за това... Може и така да е. Последния път беше точно така.

— Кога беше този последен път?

— Вчера ли? Не... Завчера... Обърквам се малко с времето, защото всички дни и нощи са еднакви... Беше през онази нощ, когато наемателите на първия етаж направиха увеселение, както те му казват. Таванът се тресеше над главата ми и непрекъснато се отваряха бутилки шампанско...

— На кой етаж живее Манюел Мори?

— На третия. И трябва да ми имате вяра — това е хубав апартамент. Не е купил мебелите нито с намаление, нито в големите магазини. Например, спалнята е тапицирана цялата в жълта коприна. Какво ще кажете за това?

— Той заедно с нея ли дойде?

— Винаги идва заедно с нея. Не знам дали не се страхува, че някой може да му я свие.

— Никой ли не е идвал онази нощ, когато Мори и приятелката му са били горе?

— Чакайте да помисля. Ама че му се допива на човек, когато вземе да мисли. Ако ми предложите една бутилка...

Мегре направи знак на собственика в синя престилка да го обслужи.

— Знаете ли, обикновено не виждам тези, които минават покрай мен. Звънят на голямата врата, без да успеят да ме събудят съвсем. Тая работа обаче не трябва да я казвате на управителя на сградата, който не си поплюва... Значи така, хората влизат и казват някакво име, като минават покрай остьклена врата. Онази нощ онзи тип, защото той беше сам, каза името Мори. Помислих си: „Странно, нали преди малко се прибра с мадамата си.“ Може обаче да е излязъл пак, за да купи някоя бутилка. Или пък не е бил той, ами брат му, защото те са двама... Знаете ли, че са двама? Той натисна копчето на осветлението и се качи.

— По стълбата или с асансьора?

— А, това вече не знам. Пак съм заспал...

— Не го ли видяхте отново да излиза?

— За излизане вратата се отваря отвътре.

— Никой ли не е вдигал шум на излизане?

— Как не! Оная банда, коя го вдигаше адска връва на първия етаж... Всичките се бяха натряскали. Дори жените, които квичеха по стълбището.

— Станахте ли за да ги видите?

— Не. Чух вратата да се затваря и повече не се занимавах с това.

— А приятелката му?

— Каква приятелка? Знаете ли, комисаре, имате един недостатък — говорите за всички едновременно. За кого говорите сега? За хората от първия етаж или за Мори?

— За Манюел Мори и неговата любовница.

— Добре. Сега става по-ясно, въпреки че забравихте брата.

— Той сам ли излезе?

— Братът ли? Дори не знам дали е бил брат му.

— Още половин литър — поръча Мегре, чието чело бе плувнало в пот. — Добре тогава, да речем посетителят.

— Не съм го чул, когато е минавал покрай портиерната, за да излезе.

— А мадамата?

— Ако я познавахте, нямаше да я наричате така. Тя е истинска дама.

— Добре тогава, какво направи дамата?

— Тя не стоя повече от половин час горе.

— Видяхте ли я да излиза?

— Не. Още веднъж, не. Ако трябваше да ставам, за да гледам хората, които излизат, нямаше да имам нужда от легло.

— А след това Мори не слезе ли отгоре с някакъв тежък пакет?

— Моите извинения. Не съм видял нито Мори, нито пакета. Но пък чух шум от потегляща кола.

— Колата на Мори ли?

— Да. Една малка червена кола, много мощна, която вдига много шум при потегляне.

— В колко часа се върна той след това?

— Не знам. Обаче като каза името си, минавайки покрай мен, почнах да си мисля, че те вече прекаляват, онези от третия...

„Ако не беше бутилката...“

— Какво, втора бутилка ли имаше?

— Не. Обаче първата не беше с червено вино, като тази тук, беше коняк.

— Мерси, Виктор — подхвърли Мегре, след като плати консумацията.

Вече на улицата, комисарят измърмори:

— Изглежда, че Вашият информатор...

— Как така — мойт информатор?

— Онзи, който Ви се обажда от време на време по телефона, за да Ви дава сведения...

— Никога не съм го подтиквал към това. Не го познавам.

— Жалко, тъй като той изглежда добре информиран. След онова, което току-що чух, започвам да разбирам защо се страхува. Смятате ли, че братята Мори са способни да го убият?

— Или да наемат някого да го убие. Смятам, че са способни на всичко.

— Чудя се дали да не поискам от съдия-изпълнителя заповед за задържането им...

— И на двамата ли?

— Ако по-младият е също толкова опасен, колкото Манюел...

— А аз какво да правя?

— Продължавате да събирате информация в квартала. Там кипи благоприятно брожение... Хората сигурно говорят помежду си,

обменят си информация...

— Днес ли ще ги арестувате?

— Най-напред ще отида да ги видя на улица „Дю Кер“.

И все пак Мегре се отби в кабинета на съдия-изпълнителя. Казваше се Бутей. Беше на около петдесет години и познаваше Мегре от дълго време.

— Ще ми кажете вече кой е убиецът ли?

— Не съвсем. Обаче започвам да си представям по-ясно случая.

Мегре разказа онова, което знаеше. Двамата мъже пушеха лулите си един срещу друг.

Когато комисарят свърши, съдията изсумтя:

— Е, колкото до доказателствата, май нямаме кой знае колко много...

— Когато отида при него, бих искал да нося заповед за арест...

Както и заповед за обиск.

— На името на двамата братя ли?

— Така ще е по-добре. Не зная къде е скривалището на информатора. Изглежда, че Жо е също толкова опасен, колкото и Манюел.

Съдията Бутей се обърна към секретаря си:

— Напишете две заповеди за арест на името на двамата братя Мори — Манюел и Жозеф.

Мегре продиктува адресите им. Съдията го изпрати до вратата.

— Този случай ще вдигне много шум.

— Вече вдига...

— Зная. Четох вестниците.

В един от тях бе публикувано следното безстрастно заглавие: „Дали Морис Марсия е бил шеф на банда и не е ли бил убит от някой съперник?“

Друг пък намекваше за всички малки тайни на „Пигал“ и за ролята на полицията, която прекалено често си затваряла очите.

„Изглежда, че следствието ще бъде трудно и се питаме дали изобщо някога ще разберем истината за тази история.

Погребението вероятно ще привлече утре значителна тълпа, тъй като съдържателят на «Сардината» е имал приятели не само в квартала, но и почти във всички райони на Париж.

Сигурно не всички ще присъстват.

Що се отнася до комисаря Мегре, той отказва да направи каквото и да било изявление. До този момент дори не се знае дали ще отиде утре в Бандол.

Той повтаря само:

— Следствието продължава...“

Намираше се на края на района на Халите, където още не бяха почнали да разрушават будките, но там вече бе прекратена работата, за да се преместят те в Рюонжи.

Улица „Дю Кер“ бе една от многото, по които се срещаха главно кантори на търговци на едро, складове, а в същото време и хотели, използвани от проститутките, както и невзрачни кръчми.

След година всичко това вероятно щеше да се превърне в купчина развалини.

Когато Мегре слезе от таксито, забеляза двама инспектори, които ходеха напред-назад по тротоара. За миг се зачуди защо са двама, но след това разбра. Единият следеше Манюел Мори, а другият — брат му Жо.

— Знаете ли, че са ви усетили, драги мои?

— Тъкмо затова не се и крием. По-големият се приближи до мен най-спокойно и ми каза, като духаше дима от цигарата си право в лицето ми, както по филмите: „Няма смисъл да си играем на криеница, ченге. Знам, че си тук, и няма да се опитвам да се измъкна.“

Складът представляваше дълго голо помещение, без предна стена, което сигурно вечер се затваряше с желязна решетка. По средата му беше спрятал камион, който тъкмо разтоварваше. Един от мъжете в сиви престилки подаваше от камиона касетките с плодове на колегата си, който ги улавяше във въздуха и ги нареждаше покрай стената.

Няколко метра по-встрани Жо Мори, с ръце в джобовете, с цигара в уста, присъстваше на разтоварването с вид на човек, който си мисли за съвсем друго нещо. Той не трепна дори, когато забеляза Мегре, не се престори, че се запътва към него.

В десния ъгъл на склада, близо до улицата, имаше остьклена канцелария, където Манюел, с килната назад шапка, преглеждаше купчина фактури. Без съмнение и той беше забелязал комисаря, но изобщо не се помръдна.

Мегре бутна вратата, взе единствения празен стол и седна на него. След това започна да пълни лулата си.

Манюел пръв се предаде и промърмори:

— Очаквах Ви...

Мегре продължи да мълчи.

— Впрочем, току-що се обадих по телефона на моя адвокат. Той също смята, че говорите прекалено много. Вие и онзи инспектор в траур, който вече цяла вечност броди из Монмартр. Задавате прекалено много въпроси на прекалено много хора... И единият, и другият...

Мегре палеше старателно лулата си, като че ли без да обръща внимание на събеседника си.

„Понякога коварните въпроси могат да причинят също толкова вреда, колкото и обвиненията, и в такъв случай това се превръща в клевета.

Що се отнася до нас — моя брат и мен, това ни е безразлично, но Вие намесвате и други хора. Колкото до Бълхата, ако той продължава да си вре носа там, където не му е работата, може светът да му се види черен...“

Ето че тъкмо от един от братята Мори Мегре най-сетне научаваше, без да пита дори, самоличността на человека, който му се бе обадил предната вечер и който предаваше горе-долу редовно сведения на инспектор Луи.

— Къде бяхте завчера в дванадесет и половина през нощта?

— В къщи.

— Не. Наистина сте бил там, но половин час по-рано и не сте бил сам.

— Имам правото да приемам в къщата си когото си искам.

— Но не и да убивате хората, които идват у Вас.

— Никого не съм убил.

— И съм убеден, че не притежавате никакво огнестрелно оръжие, дори револвер 32-и калибрър.

— За какво ми е?

— През онази нощ сте намерил начин да го употребите. Вярно, все пак бихте могъл да твърдите, че е станало при самозащита...

— Нямам нужда да се защитавам от никого...

— Бих искал да посетя апартамента Ви.

— Идете да поискате заповед от съдия-изпълнителя.

Мегре я извади от джоба си и я подаде на Манюел заедно с двете заповеди за арест.

Беше ясно, че Мори не е очаквал това и той се издаде — подскочи, изпусна пепелта от цигарата си върху сакото.

— Какво означава това?

— Онова, което тези документи обикновено означават.

— Ще ме арестувате ли?

— Още не зная. Вероятно да. Продължавате ли да отказвате да видя апартамента Ви?

Той стана, като се опитваше да възвърне високомерния си вид. Откряхна вратата.

— Слушай, Жо, я ела за минутка.

Брат му беше свалил сакото си и беше навил ръкавите на бялата си риза.

— Нали познаваш цвета на този документ, а? Има един за теб, един за мен и още един за нас двамата — заповед за обиск. Не си ли скрил труп тук някъде в шкафа?

По-младият Мори не се шегуваше, а четеше внимателно заповедите.

— Е, и какво от това?

Не беше ясно дали се обръща към брат си или към Мегре.

— След като свърша с брат Ви, ще намина към Вашия хотел, където трябва да ме чакате.

— Имате ли кола? — попита Манюел.

— С такси съм.

— Не предпочитате ли да Ви закарам?

— Не. Но ще Ви помоля да карате след таксито, без да се опитвате да го задминавате.

Пътем Мегре качи в таксито онзи от инспекторите, който имаше за задача да следи Манюел.

— Къде отиваме?

— У дома му, до градината „Ла Брюйер“.

— Той кара след нас.

— Точно така му казах.

Бе на две крачки от улица „Фонтен“. А апартаментът на семейство Марсия на улица „Балю“ беше на две крачки от ресторант.

А пък Жо живееше в „Отел де'з Ил“ на авеню „Трюден“, който бе само на пет минути път от там.

— Утре ще го погребват, нали?

— Утре ще бъде погребалната церемония, но след това ще го пренесат в Бандол, където ще бъде погребан.

Шестетажната сграда беше модерна, скъпа.

— Какво да правя? Да се кача ли заедно с Вас?

— Предпочитам да останете долу...

Червеният „Ягуар“ спря зад таксито.

— Ще Ви покажа пътя.

Те минаха покрай портиерната, където пердето леко се помръдна.

— На третия етаж е.

— Зная.

— Не се ли притеснявате, че сте в асансьора заедно с мен?

— Никак.

— Би могло да Ви е страх. По-млад съм и съм по-силен от Вас.

Мегре само го погледна, сякаш е дете, което много се хвали.

Манюел извади ключ от джоба си, отвори вратата и изчака комисарят да влезе пръв.

— Виждате ли, постоянна прислуга нямам. Една жена всеки ден почиства, обаче тя идва чак следобед, тъй като по това време често още спя.

Салонът не беше голям, особено в сравнение с онзи на улица „Балю“, но беше също така луксозно мебелиран. Водеше към трапезария, където един натюрморт от Шарден, според Мегре — автентичен, изобразяваш фазани в кошница.

— Това Шарден ли е?

— Мисля, че да.

— Обичате ли живописта?

— Доста я ценя. Като продаваме домати и плодове, това не означава, че сме безразлични към изкуството.

Гласът му бе подигравателен. В стаята леглото не беше оправено. Това бе единственото модерно помещение, много светло, много жизнерадостно.

То водеше към доста просторна баня, по средата на която имаше място за боксиране.

— Край на посещението. Видяхте всичко.

— Още не. Нещо липсва в спалнята Ви.

— Какво е то?

— По средата на стаята е имало малък килим, който е оставил светло петно върху мокета.

Мегре се наведе.

— Освен това във влакънцата му все още има цветни влакна, които вероятно са от изчезналия килим.

— Намерете го.

— Нямам намерение да се правя на глупак. Ще разрешите ли?

Той вдигна телефонната слушалка и поиска да го свържат със следствената полиция, а след това — с лабораторията.

— Вие ли сте, Моерс? Мегре се обажда. Бих искал да дойдете с двама-трима души до градината „Ла Брюйер“. Ще видите един от нашите инспектори на входната врата. Качете се на третия етаж. Какво търся ли? Каквото и да било... Сега вече Манюел остави надменния си вид:

— Ще дойдат тук и ще обърнат всичко наопаки.

— Доста е вероятно...

— Отсега мога да Ви кажа, че никога не е имало такъв килим, за какъвто споменавате.

— В такъв случай сами ще разберем откъде са тези цветни влакна.

— Това е от палтото на една приятелка, което тя...

— Не. Г-жа Марсия, Лин, ако предпочитате, има вкус и не би облякла палто, където да се смесват зеленият, червеният и жълтият цвят...

— Адвокатът ми има право да присъства на обиска, предполагам?

— Колкото до мен, не виждам никакви пречки.

Сега бе ред на Манюел да звъни по телефона.

— Ало!... Моля Ви, мога ли да говоря за малко с адвоката Гарсен? Обажда се Манюел Мори. Много е спешно!

Изведнъж заговори трескаво:

— Гарсен ли е? Вижте, драги, обаждам Ви се от къщи... Комисарят има заповед за обиск. Откри върху мокета някакви косъмчета, които не му харесват... Извика веднага хората от следствения отдел... Ще можете ли да дойдете?

„Какво казвате? Дължен съм да ги оставя да претърсват мебелите и чекмеджетата, така ли? Това не е всичко... Той има и заповед за арест на името на брат ми и още една на мое име!

...Не... Той ми каза, че още не знае дали ще ги използва. Слушайте, ако не Ви се обадя, да речем, до четири часа следобед, направете всичко необходимо, за да ни пуснат на свобода. Нямам желание да прекарам нощта в «La Cурисиер»^[1]... Освен това утре ще бъде траурната церемония и смятам след това да отида в Бандол за погребението.

...Тя е добре, да... Благодаря, стари приятелю... До скоро...“

Разговорът с адвоката подобри малко настроението му.

Учуди се, когато Мегре му каза:

— Ако ми бяхте казали, че ще заминавате за Бандол...

— Какво щеше да стане?

— Нямаше отсега да се грижа за издаването на заповедите. Не се сетих за Лин, която сигурно ще има нужда от Вас.

— За какво намеквате?

— За онова, което е известно на всички в квартал „Пигал“...

Нямате вече по две-три приятелки на седмица, както по-рано...

— Частният ми живот засяга само мен.

— Имате право да спите с жената на някой Ваш приятел, това е вярно, но не и да стреляте право в гърдите му...

Позвъни се. Моерс беше дошъл с още двама души с малки куфарчета в ръце.

— Елате насам. В спалнята е. Разбира се, няма да ви питам какво е имало на мястото на това по-светло петно.

— Някакъв килим, разбира се...

— Върху мокета са останали влакънца от него. Бих искал да се съберат и да се изследват. Изобщо целият апартамент има нужда от подробно изследване. Би било интересно, ако се открие, например, някакъв план на къща или на замък, или пък кореспонденция с чуждестранни антиквари или с търговци на картини.

Този път Мори бе поразен и не се опитваше да го прикрие:

— Каква е пък тази история?

— Засега нищо особено, само една идея, но може и да излезе нещо... Оставям Ви да си вършите работата, Моерс. Трябва да направя още нещо... Може би и там ще имам нужда от Вас...

И като се обърна към Манюел, каза:

— Оставям Ви до ново нареждане. Ще бъдете на свобода, но Ви се забранява да напускате града...

— А Бандол?

— Утре сутрин ще Ви отговоря...

— Мога ли да се обадя на Лин?

— Нали току-що сте били заедно...

Манюел вдигна рамене.

— Като гледам докъде сте стигнали, няма смисъл да отричам. Още повече, че не сме направили нищо лошо...

— Дано да е така...

Няколко минути по-късно Мегре влезе в „Отел де'з Ил“, който не бе луксозен, но удобен, рядко чист хотел, обитаван вероятно от постоянни клиенти. Отправи се към рецепцията:

— Жо Мори, ако обичате?

Младото момиче от другата страна на гишето го гледаше с усмивка.

— На втория етаж, господин Мегре, стая номер 22...

— Казал ли Ви е, че ме очаква?

— Не. Каза ми, че чака някого. Но аз Ви познах, още като влизахте...

Мегре се качи в асансьора, почука на вратата на стая номер 22 и веднага му отвориха. Беше Жо, който бе напуснал улица „Дю Кер“, за да си бъде вкъщи, когато дойде комисарят.

— Какво направихте с брат ми?

— Оставил го у дома му. Е, вярно, там има специалисти от съдебно-следствения отдел, които извършват подробен оглед на апартамента.

— Не го ли арестувахте?

— Утре Лин ще има нужда от него... Той трябва да отиде в Бандол... А Вие?

— Не смятах да ходя. За каква Лин говорите?

— Оставете тези работи. Вече няма смисъл. Брат Ви призна, че е неин любовник.

— Не Ви вярвам.

Намираха се в малък светлосив салон, обзаведен в стил малко „демоде“, но въпреки това много приятен. След кратко колебание Жо

протегна ръка към телефона и набра номера на брат си.

Мегре с ръце на гърба се оглеждаше наоколо. Отвори наслуки една врата и се озова пред млада жена, която носеше на голо само полуутворен пеньоар.

— Предполагам, че Вие сте любовницата на Жо? Въпросът ми е глупав, тъй като Ви намирам в неговата стая близо до неоправеното му легло, а част от Вашите дрехи са върху креслото.

— Има ли нещо лошо в това?

— Не, разбира се. На колко години сте?

— На двадесет и две...

Чуваше гласа на Жо зад гърба си.

— Той вече говори с нея... Нямах време да направя това. Ами ти? Вярно ли е, че те пуснал да отидеш в Бандол и че си му казал за Лин? Щеше да е по-добре, ако беше ме предупредил.

„Не знам... сега точно си приказва с нея в спалнята... Нали я познаваш... Може да говори в продължение на часове, но за съжаление още не съм си харесал някоя глухоняма.“

Затвори телефона и силуетът му се появи на вратата на спалнята.

Младото момиче тъкмо казваше:

— Казвам се Марсел. Марсел Вание. Родена съм в Безие, но дойдох в Париж веднага, щом имах възможност.

— От колко време живеете с Жо?

— От един месец и не си правя никакви илюзии. Съмнявам се, че ще остана още един месец...

— Затвори си пеньоара... — каза сухо младежът.

И, обръщайки се към Мегре:

— Ако ми кажете точно какво търсите, може би ще спечелим малко време... Знаете, че в момента разтоварват камион с моя стока и че след това тя трябва да се достави...

Комисарят продължаваше да си говори с Марсел, сякаш не беше чул нищо:

— Къде бяхте по-миналата нощ?

— По кое време?

— След единадесет вечерта.

— Ходихме на кино, двамата с Жо. Върнахме се веднага вкъщи, защото той беше изморен...

— В колко часа му се обадиха по телефона?

Тя отвори уста, после я затвори и погледна въпросително Мори.

— Няма нищо нередно в това — каза той. — Брат ми се обади да ми каже, че смята да ходи в провинцията през следващите дни.

— В Бандол ли? — попита лукаво комисарят.

— В Бандол или някъде другаде. Не ми каза точно къде.

— Ако е говорил за Бандол, било е предпазна мярка, тъй като Морис Марсия още не беше мъртъв...

— Аз пък откъде да знам?

— Вчера всички вестници писаха за това, както и за часа на смъртта му. Около тридесет минути след полунощ...

— Възможно е, но това не ме интересува...

— Има ли тук някакви картини?

— Какви картини?

— Не знам. Много любители на картини има в тази афера.

— Аз не съм от тях.

— А мебелите са просто най-обикновени хотелски мебели, нали?

— Че какви да бъдат?

— Тук ли държите фактурите и деловите си документи?

— На улица „Дю Кер“, разбира се, в канцеларията.

— Вие работите ли, г-це Марсел?

— Засега не.

— Какво работехте, преди да срещнете това момче?

— Бях сервайзорка в един бар на улица „Понтьо“. Може би не трябваше да напускам...

— И аз мисля така.

— Какво ще ме посъветвате?

— Я слушайте, Вие — намеси се Жо със стиснати юмруци.

— По-полека, малкият... Днес няма да Ви арестувам. Порадвайте се още на живота. Обаче да не Ви идва наум да напуснете Париж...

„А, и още една препоръка — да не падне нито косъм от главата на Бълхата, ако го срещнете... Това може да Ви струва много скъпо.“

И Мегре слезе по стълбата, като пълнеше лулата си. Беше забравил за младото момиче на рецепцията и се учуди, когато чу млад и весел глас да му вика:

— Довиждане, господин Мегре.

[1] Затвор в Париж — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 4

КАТО СТИГНА на „Ке де'з Орфевр“, Мегре веднага повика Жанвие в кабинета си.

— Има ли нещо ново по аферата Марсия?
— Само инспектор Луи се обади и каза, че иска да говори с Вас.
— В канцеларията си ли е?
— Не. В дванадесет и половина ще бъде в ресторант „Дю Рон“, на булевард „Дьо Клиши“.

— Ще обядваш ли с мен?

— С удоволствие. Във всеки случай, днес жена ми е при майка си и щях да обядвам и без това в някой ресторант.

Комисарят се обади на г-жа Мегре.

— Имам много работа и няма да се прибирам за обяд.

Тя знаеше това предварително. Всеки път, когато в дадено следствие се стигнеше до един определен момент, той чувстваше нужда да извърши един вид бягство, тоест да обядва с някой от сътрудниците си в пивница „Дофин“.

Това бе начин да продължи да бъде вътре в развоя на нещата. Двамата стигнаха бавно пеш до пивницата и се спряха пред тезгая, където вече се бяха наಸбрали доста служители от „Ке де'з Орфевр“.

— За разнообразие — измърмори Мегре — ще си взема една малка мастика...

Това рядко му се случваше. Откакто старият му приятел Пардон го бе предупредил, той пиеше много по-малко отпреди и му се случваше дълго време да стои с изгасната лула в уста.

— Защо Луи се държи така с мен?

— Знаете ли, той винаги си придава тайнствен вид...

— Удивителен човек е, но не би могъл да влезе в нашата група. Той има нужда да работи сам.

Собственикът дойде да се ръкува с него. Лека-полека бе напълно оплещивял, но тъй като това ставаше с течение на годините, човек просто не го забелязваше.

- Какво има за обяд?
- Наденички... Но ако предпочитате пържола...
- Наденички — отсече Мегре.
- И за мен същото — каза Жанвие като ехо.

Те влязоха в салона на ресторантa, където имаше само четири заети маси, две от които от адвокати. Тук всички бяха свои хора. Мегре си имаше свое кътче близо до прозореца, откъдето се виждаше Сена с минаващите кораби. От канцеларията си също виждаше корабите и това продължаваше повече от тридесет години вече. А на него не му омръзваше.

— Бъди така добър, като се върнеш на „Кея“, да се обадиш в „Орли“. За утре ми трябва място в самолета за Марсилия. Предпочитам да е някъде към обяд.

— Замиnavate за Бандол?

— Да. Неофициално, разбира се, като се има предвид, че това е извън нашите правомощия.

— Сигурно ще има някой самолет на „Ер Ентер“...

— Вече е дванадесет и половина. Обади се, ако обичаш, на инспектор Луи и го помоли да дойде в бюрото ми веднага след като се наобядва.

Още в един и четвърт вдовецът вече седеше пред комисаря, а листата на дърветата шумоляха зад отворения прозорец. Мегре беше свалил сакото си. Луи все така беше облечен в черно, дори вратовръзката му беше черна.

— Тази сутрин по телефона се обади приятелката на моя анонимен събеседник...

Мегре не сдържа усмивката си.

— Не ми каза името си... Безпокои се, защото приятелят й не се е появявал от четиридесет и осем часа насам.

Мегре спокойно чакаше продължението.

— Има още един слух, по-неопределен... Най-малко трима-четирима нехранимайковци изведнъж са изпитали нужда да напуснат Монмартр и като че ли по никаква случайност това са все приятели на братята Мори...

— И аз имам една новина за Вас, инспекторе. Зная кой е Вашият анонимен събеседник.

Лицето на Луи силно почервя. Изглеждаше му невъзможно комисарят да може само за двадесет и четири часа да установи една самоличност, нещо, което самият той не бе могъл да направи дълги години.

— Кой е той?

— Познавате ли Бълхата?

— Всички в Монмартр го познават...

— Това е той. Научих го от самия Манюел Мори, който се изпусна. Мислеше, че съм в течение на всичко.

Мегре познаваше от близо тридесет години онзи, когото наричаха Бълхата, защото бе висок едва метър и петдесет. Освен това беше слаб, със странно лице, като че ли цялото заето от устата му. Тази уста приличаше на каучукова и можеше за секунди да придобие всички възможни изражения.

По-рано бе работил като „ момче за всичко“ в „Ра дъ Кав“, много елегантно по онова време кабаре на площад „Пигал“, където повечето от клиентите носеха смокинг. Беше облечен в червена униформа с късо сако, носеше каскет с галони и стоеше до вратата, готов да занесе където и да било писмата на клиентите.

После „Ра дъ Кав“ престана да съществува. Бълхата, чието истинско име беше Жюстен Кротон, дълги години работи в биариета на улица „Виктор Масе“, посещавана от апашите на квартала.

Беше все така слаб, също толкова пъргав, способен да се промъкне където и да е, но лицето му се бе сбръчкало. Отдалеч имаше вид на хлапе. Отблизо изглеждаше напълно на своите четиридесет и пет, четиридесет и шест години.

— А пък аз да не позная гласа му — вайкаше се Луи.

— Сигурно го е преправял, доколкото е възможно.

— Не чак толкова, че да не го позная. Сега, след като ми казахте, се сещам. Непростимо е, че не съм го познал.

— От какво си изкарваше прехраната напоследък?

Живееше с една платена танцьорка от „Канари“, на улица „Пигал“, която живее на улица „Фромантен“.

— Сутенъор ли беше?

— Нещо такова. Не знам точно. За едно хубаво момиче е доста странно да живее с това недоносче. Роден е в Париж на булевард „Дъ ла Шапел“ и няма нужда да Ви казвам каква е била професията на

майка му. Тя го изпратила при една от сестрите си в „Сен-Мезмен лъ Вийо“, във Ванде; още на четиринаесет години се върнал в Париж и започнал сам да се оправя в живота...

— Той е в опасност — каза Мегре.

— Смятате, че братята Мори ще посмеят...

— Самите те няма да бъдат замесени. Имат достатъчно наемни убийци, за да премахнат един неудобен свидетел...

Инспектор Луи все още не можеше да дойде на себе си.

— Бълхата! И никой не се страхуваше от него... Смятала го за безвредно същество, не съвсем мъж, нещо като хлапе с набръкано лице. Дружеше с хора от престъпния свят, които не се страхуваха да говорят пред него за своите си работи...

„Мисля, че мечтата му беше да го допуснат да стане един от тях... Няма да се учудя, ако са го използвали понякога, при случай, за да стои на пост.“

— Как се казва приятелката му?

— Бланш Пигу... Улица „Фромантен“, номер 28. Това е на две крачки от булевард „Клиши“, където току-що обядвах.

— Познавате ли я?

— Само външно, защото никога не съм имал причини да я обвиня в нещо.

— Тя сигурно си ляга рано сутрин. Имаме шанс да я намерим у дома ѝ.

— Освен ако не е ден за фризьора ѝ... Този род момичета стават рано само за да отидат на фризьор.

Мегре повика Жанвие.

— Искаш ли да дойдеш с нас? Пак отиваме в Монмартр.

— Да взема ли кола?

— Разбира се.

Потеглиха тримата заедно. Денят беше лъчезарен, малко прекалено горещ за месец май и можеше да се очаква буря.

Улица „Фромантен“ бе спокойна. Номер 28-и представляваше относително нова сграда, много почтена на вид.

— И тримата ли ще се качим?

— Най-напред ще се кача сам, за да не направи впечатление. Не, по-добре инспектор Луи да дойде с мен, понеже тъкмо на него се е обадила.

— Вторият етаж, откъм улицата — каза им портиерката.

Из стълбището се носеха най-различни кухненски миризми и отнякъде се дочуваше бебешки плач. Мегре натисна копчето на звънеца. Мина доста време, преди вратата да се открехне от една по-скоро закръглена млада жена, в лек пеньоар, облечен на голо.

Тя позна инспектор Луи.

— Намерихте ли го?

— Още не, обаче комисарят Мегре би желал да говори с Вас...

— Виждате как изглеждам... Още спях... даже не съм се сресала още...

— Ще Ви оставим време за това — отвърна добродушно Мегре.

Момичето имаше открито, дори малко наивно лице. Трябва да беше на около двадесет и пет години и животът, който водеше, все още не бе отнел от свежестта ѝ.

— Влезте. Настанете се... Ей-сега ще дойда...

Тя влезе в една стая, която водеше сигурно към банята. Ако комисарят не беше свикнал с този тип жени, на които буржоазките гледаха с презрение, щеше да се учуди от обстановката наоколо.

Трапезарията беше уютна; същите мебели, наречени модерни, можеш да видиш в половината от апартаментите в Париж. Бяха старательно лъснати, както и паркетът. Впрочем, навсякъде се носеше лека миризма на паркетин.

Като бутна една врата, Мегре се озова в съвършено чиста кухня, където цареше пълен ред.

— Искате ли кафе? — попита младата жена, като се появи отново със същия пеньоар, облечен на голо, но с освежено лице, с лек грим.

— Не, благодаря.

— Ще ми разрешите ли тогава да направя за себе си? В моята професия не винаги можеш да се откажеш от някоя чашка. Когато има възможност, Боб ми сервира студен чай, вместо уиски, обаче с определен вид клиенти това е невъзможно... Ако искате, имам бира в хладилника... Жюстен обожава бирата и все се надява, че ще вземе да напълнее от нея... Знаете ли, той няма дори четиридесет и два килограма?...

„За малко щеше да стане жокей, но чиракува не повече от два дни, защото се страхуваше от конете...“

— Обаче не се страхува от бандитите на площад „Пигал“...

Тя бе пусната електрическата кафеварка. В кухнята имаше най-съвременни домакински уреди.

— Нищо не ми казахте за бирата...

— С удоволствие ще изпия една чаша.

— Вашият инспектор обаче пие само „Виши“, а пък аз нямам.

— Откъде знаете, че пие само „Виши“?

— Идва от време на време в „Канари“... Обикаля всички заведения... Седи си в някой ъгъл на бара и слуша... Знае много повече, отколкото изглежда...

— Знаехте ли за телефонните обаждания на Бълхата?

— Не съвсем...

Тя тръгна с кафето си към трапезарията и Мегре я последва, като носеше чашата си с бира.

— Той е странно момче, инспектор Луи може да Ви го каже... Нали, инспекторе?

— Винаги съм се чудел защо сте се събрали да живеете с него...

— Първо, защото не мога да понасям повечето сводници... Всъщност, аз съм родена да стана обикновена буржоазка и съм най-щастлива, когато се занимавам с кухненска работа...

И тримата седяха в креслата.

— При моята професия все пак имаш нужда от някой мъж...

— Дори когато е недоносче като Жюстен Кротон ли?

— Недейте да мислите така... Донякъде той си е още дете, но пипето му сече много повече, отколкото изглежда...

Тя не обръща внимание на пеньоара си, който се отваряше широко настрани. Имаше много бяла кожа и, вероятно, много нежна.

— Винаги е мечтаел да стане истински бандит; най-напред, както повечето от тях, искаше да стане сутенъор...

— Такъв ли е сега?

— Карам го да си мисли така... Това му позволява да се възприема сериозно... Както по времето, когато беше „момче за всичко“, продължава да прави услуги наляво и надясно... От време на време, дори с мен, започва да си придава тайнствен вид и само ми казва: „Не се чуди, ако една или две нощи не се прибера вкъщи... Подгответи сме един страхотен удар...“

— А това вярно ли беше?

— Наистина, подготвяше се някакъв удар от една или друга банда, но той не участваше... Не знаех обаче, че се обажда по телефона на инспектора, за да му съобщава сведенията, които събира... Това също му е придавало тежест в собствените му очи...

— Какво се е случило през последните два дни? Говорил ли Ви е за това?

— Не е нещо определено. Една сутрин се прибра вкъщи много възбуден:

„Тази нощ стана голяма работа, това ще излезе на първа страница на всички вестници и ще вдигне много шум...“

„Някаква кражба ли?“

„Нешо по-сериозно... Убийство... А жертвата е една от най-известните личности в квартала...“

„Не можеш ли да ми кажеш името му?“

„Скоро вестниците ще пишат за това. Става въпрос за г-н Морис...“

„Собственикът на «Сардината» ли?“

„Да... А пък аз съм единственият човек освен убиеца и неговата любовница, който знае кой го е направил...“

„Предпочитам да не знам кой е...“

Тя си взе нова цигара, защото преди това беше запалила една на излизане от банята.

— Попитах го какво ще прави. Той ми отговори:

„Не се беспокой за мен...“

„Нали все пак няма да го шантажиращ?“

„Много добре знаеш, че не правя такива работи.“

„Той знае ли, че знаеш всичко?“

„Ако знаеше, дълго нямаше да остана жив...“

Тя замърча за миг, като издуха дима пред себе си.

„Беше нещо като най-великият ден в живота му.“

„Ако знаеше за кого става дума... Един от най-големите апации в Монмартр... Колкото до любовницата му...“

„Нищо не ми казвай...“

„Както искаш... Ще научиш новината от вестниците... Ако изобщо посмеят да я публикуват...“

„Излезе още рано сутринта и оттогава не съм го видяла повече. Вечерта в «Канари» ме гледаха много особено, а пък двама мъже,

които не познавам, през цялото време не ме изпускаха от очи.

Останах в бара, както винаги. После дойде един клиент от провинцията, който не пропуска никога да дойде при мен, когато е в Париж... Отидохме в хотела, а когато излязохме, един от двамата мъже продължаваше да ходи напред-назад по тротоара...

Най-напред да ви кажа за Бълхата... Всички му викат така и накрая и аз почнах... Впрочем, той доста се гордее с това. То е като да си известен човек... Освен това той обича да прави разни физиономии, за да забавлява хората..."

— Той ми се обади по телефона — произнесе инспектор Луи с безразличен глас.

— И аз точно това си помислих... Това обяснява тайнствения му вид, както и онова, което ми каза на тръгване... Наистина ли е в опасност?

Този път отговори Мерг.

— Несъмнено. Убиецът на г-н Морис знае, че тъкмо Бълхата го е предал...

— Ами аз? Мислите ли, че сега ще се заемат с мен?

— Продължават ли да Ви следят?

— Миналата нощ един от двамата мъже пак беше в „Канари“. Повикаха го по телефона и той си тръгна, но преди това ме погледна много особено...

— Ако не се лъжа, всички те са започнали да се пръскат по цялата страна...

— Ами братята Мори?

— Откъде знаете за тях?

Заштото нито по радиото, нито във вестниците ги бяха споменавали.

— Всички в квартала говорят за тях. И те ли са заминали?

— Не, но и двамата са под наблюдение.

— Смятате, че са те, така ли?...

— Не мога да отговоря на този въпрос. По кое време обикновено излизате от къщи?

— Към два или три часа отивам да пазарувам в квартала, защото обичам да готовя... Към десет часа вечерта се нагласявам за бачкането и отивам в „Канари“... Заемам мястото си на бара и чакам... Понякога

това продължава два часа, понякога само няколко минути, а пък някой път се случва да чакам и до затварянето.

— След един час на улицата ще има цивилен полицай... Не се учудвайте, че Ви следят... Той ще направи всичко възможно, за да Ви защити...

— Може ли да отида утре на погребалната церемония? Всички ще ходят...

— Вървете. И аз ще бъда там... Както и Вашият ангел-хранител.

— Това ми напомня часовете по вероучение...

Двамата мъже станаха.

— Ако научите нещо ново, каквото и да е, обадете се по телефона в следствената полиция. Кажете, че искате да говорите с мен или с някой от моите хора от Криминалната полиция. Инспектор Луи рядко стои в канцеларията си.

— Благодаря Ви, г-н комисар... Довиждане, инспекторе... Ако научите нещо ново за Жюстен...

— Надявам се да няма нищо ново. Той е усетил, че е в опасност, и се е скрил... Няма нужда да отива кой знае колко далеч, тъй като познава Монмартр като петте си пръста, а има места, където човек като него може да живее седмици наред, без да го откроят...

— Дано — въздъхна тя, като чукна на дърво по масата. Отвън ги чакаше Жанвие.

— Какво стана?

— Разбира се, тя се страхува и не мога да я упрекна за това. Страхува се и за Бълхата, и за себе си... Обещах й, че след час ще има човек от полицейската група пред къщата и че той ще я следва навсякъде, където и да отиде... Не забравяй да направиш каквото трябва, когато стигнем на „Кея“... Трябва ни някой, който да може да влезе в доста елегантен нощен бар, без да направи впечатление...

Мегре се обърна към Луи.

— Застанете Вие на пост засега... Щом дойде нашият човек, сте свободен...

— Добре, г-н дивизионен...

Вече зад волана Жанвие попита:

— Кажете, как изглежда тя?

— Нормално... Ако всичко беше започнало по друг начин, когато е била може би на седемнадесет или осемнадесет, от нея щеше да

излезе първокласна съпруга и домакиня...

— Тя знаеше ли?

— За телефонните обаждания на Бълхата ли? Започнала е да подозира едва от два дни насам... Това е невероятно... Този дребосък с лице на клоун е успявал години наред да бъде един от осведомителите на инспектор Луи, без никой да подозира за това... Сигурно тази роля му е харесвала, тя му е вдъхвала самоувереност... Когато арестували един или друг злосторник, може би си е мислел: „Това е благодарение на мен.“

И беше истина.

* * *

Някъде през следобедните часове Мегре се качи чак до върха на Съдебната палата, където бе царството на Моерс — лабораторията за съдебна експертиза.

В деветдесет процента от следствията трябваха специалисти дори само за отпечатъците от пръсти, но въпреки това тук, в таванските помещения, тези хора в бели престиилки не наброяваха даже една дузина.

— Предполагам, че е още много рано, за да имаме нещо ново?

Моерс беше скромен, слабичък човечец, чийто костюм винаги имаше нужда от гладене. Вече толкова години работеше на „Ке де'з Орфевр“, че бе трудно да си представиш отела за съдебна експертиза без него. Вярно, беше ерген и никой не го чакаше в гарсониерата му в Латинския квартал.

— Имаме вече един установен факт — заяви той, както винаги с малко монотонния си глас. — Съвсем наскоро, вероятно вчера следобед, всички мебели са били изльскани, почистени са дръжките на вратите, пепелниците и най-дребните предмети, за да се премахнат отпечатъците от пръсти.

„Единствените, които успяхме да открием, са на наемателя Манюел Мори, чието досие открих в главната картотека на полицията, както и на домашната прислужница, която според думите на портиерката е ходила до «La Брюйер» вчера следобед... Да, забравих още едни отпечатъци, Вашите...“

— Не са ли пропуснали поне някакви отпечатъци?

— Никакви, шефе. Може да се каже, почти професионално свършена работа...

— Тъкмо от професионалист е свършена... Откога е заведено досието, което сте намерил в главната картотека?

— Отпреди четиринадесет години.

— Кражба ли е?

— Да, през лятото, от една частна къща на булевард „Ош“...

— На колко години е бил осъден?

— Бил е едва на осемнадесет и досието му е било съвсем чисто. Освен това сметнали, че бил само фигурант, тъй като ударът бил извършен от други петима...

— Това смътно ми напомня нещо, с което обаче не съм се занимавал лично.

— Една година е стоял в затвора...

— Има ли и най-малкият признак някаква жена да е влизала доста редовно в апартамента, включително в спалнята?

— Шкафовете са като изметени, ако мога така да се изразя. Никакви следи от пудра или от крем, нито от един женски косъм...

— А мокетът?

— Дорен несъмнено е един от най-добрите специалисти в света по растителни и животински влакна. Това му е нещо като мания. Повече от час изследва с лупа този мокет и събра около тридесет едва видими парченца влакно... Часове наред се труди над тях... Като казвам влакънца, става дума за копринени влакна... Те са много стари, най-малко отпреди триста години, и Дорен може да се закълне, че са от никакъв китайски килим...

„Той продължава да проучва находката си, тъй като държи на абсолютната точност...“

Мегре обичаше атмосферата на тези мансардни стаи, в които се работеше далеч от хората, спокойно.

Всеки от тях знаеше точно какво трябва да прави. Близо до една от капандурите стоеше съчленен манекен, който се използваше много често при възстановяването на дадена ситуация. Например, за да се открие в каква поза е бил даден човек, за да го ударят с нож по определен начин, или за да мине куршумът по определена траектория.

— Ако утре има нещо ново, предайте го на Жанвие. Аз ще бъда в Бандол...

Моерс не бе от онези, които прекарват лятната си отпуска на Лазурния бряг и за него Бандол сигурно бе някакъв образ от мечтите.

— Топло ще Ви бъде... — промърмори само.

Когато на вечеря Мегре съобщи на жена си, че ще замине на другия ден за Бандол, тя се усмихна и каза:

— Аз си знаех...

— Как така?

— Ами защото преди малко съобщиха по радиото, че щом като тържествената церемония ще бъде утре сутринта в църквата „Нотр Дам дьо Лорет“, самото погребение ще бъде на гробището в Бандол... Какво мислиш да откриеш там?

— Нищо определено... Някаква следа, нещо съвсем дребно... Отивам там по същата причина, поради която утре ще присъствам на погребалната церемония...

— Ще ти бъде топло...

— Може би ще се наложи да спя там. Ще зависи от самолетите...

Нямам сили да се връщам в Париж с влак...

— Ще ти пригответя малкия син куфар...

— Да... Само малко бельо и тоалетните ми принадлежности...

Изпитваше известни угризения, че заминава на Юг на разносци на данъкоплатците, тъй като това не се налагаше непременно. Дори имаше много голяма вероятност нищо да не открие.

Спа спокойно, както почти винаги, и на сутринта слънцето го заслепи, когато г-жа Мегре му донесе първата чаша кафе.

— Съобщиха, че днес в Марсилия ще бъде тридесет градуса... — каза тя с усмивка.

— А в Париж? — отвърна той.

— Двадесет и шест. Това е най-топлият месец май от тридесет и две години насам...

— Самолетът ми е в дванадесет и нещо на обяд, не знам точно, защото Жанвие ми резервира билета. Тъкмо ще имам време да прескоча до „Ке де'з Орфевр“, преди да тръгна за „Орли“. Отсега ще си взема куфарчето...

— А обедът ти? Кога и къде ще обядваш?

— В най-лошия случай ще изям някой сандвич на бара на летище „Орли“...

Вече беше тръгнал към вратата, когато тя каза:

— Няма ли да ме целунеш?

Трябваше все пак да се върне обратно.

— Най-важното е да не се беспокоиш. Не тръгвам с никакъв едномоторен самолет отпреди петдесет години и не заминавам на околосветско пътешествие...

Все пак беше развлънван малко, както всеки път, когато се разделяше за повече от един ден с жена си.

Вече долу на тротоара вдигна глава. Знаеше си, че ще я види на прозореца.

За щастие, тъй като тя му показваше оттам малкото синьо куфарче, което беше забравил, те се срещнаха отново по средата на пътя, на стълбището.

* * *

Беше девет и четвърт, когато Жанвие влезе в кабинета на комисаря.

— Изглежда улиците вече са пълни и църквата сигурно няма да побере всички...

Мегре донякъде очакваше това, но все пак не чак дотам.

— Все още ли няма новини от Бълхата?

— Не. Тази нощ са се обадили по телефона на Бланш Пигу в „Канари“. Когато се върнала до бара, като че ли била развлънвана, но почти веднага един клиент дошъл да седне до нея...

— В колко часа се е върнала вкъщи?

— Към четири часа сутринта...

— Толкова по-зле... — промърмори Мегре на себе си. И започна да търси телефонния номер на младата жена, намери го и се обади. Въпреки очакванията му, тя не се бави дълго, преди да вдигне телефона.

— Кой е? — попита със сънен глас.

— Комисарят Мегре...

— Има ли нещо ново?

— Не, Вие би трябвало да знаете нещо ново. Кой Ви се обади по телефона тази нощ в „Канари“?

— Той беше...

— Каза ли Ви къде се намира?

— Не. Искаше да знае дали Вие или инспектор Луи сте в течение какво става с него... Казах му, че да... Тогава той ме попита дали сте сърдит и този път му казах, че не...

Говореше като някакво момиченце, замаяно от съня...

— Нали наистина не му се сърдите?

— Още ли го е страх?

— Да. Освен това той иска да знае дали тук наоколо не обикалят никакви непознати.

„Още никого ли не са арестували?“

„Не, доколкото знам.“

„Дори не са направили обиск у Манюел Мори?“

„Мисля, че да. Комисарят дойде тук заедно с инспектор Луи, но не ми разказаха подробно всичко... Във всеки случай един полицай ме пази денем и нощем...“

— Нищо друго ли не каза? — попита Мегре.

— Каза само, че ще променя мястото всяка нощ... Това е всичко... Нямах време да говоря дълго, защото от известно време един клиент се навърташе наоколо...

— Легнете си пак и не се страхувайте за нищо... Ако имате нещо ново да mi кажете през деня, обадете се на инспектор Жанвие, на „Ке де'з Орфевр“...

— В Бандол ли отивате?

Вече започваше да се дразни. Всички му говореха за това пътуване, като че го беше обявил във вестниците.

— Ето това е! — въздъхна, като гледаше Жанвие, чийто силует се очертаваше на фона на зеленината. — Не знам дали е добра идеята, обаче всяка нощ той си сменя скривалището...

— Може би не е чак толкова глупаво... Сигурно много хора се мъчат да го открият...

Ако Мори беше организирал тази работа, което бе вероятно, сега всички дребни мошеници от Монмартр сигурно дебнеха Бълхата. А пък със своята физиономия той не можеше в никакъв случай да остане незабелязан в тълпата.

— Ще намина малко по-късно да си взема куфарчето... По-добре отсега да ми дадеш билета за самолета...

За щастие, часът на заминаване бе по-късен, отколкото очакваше — 12 часа и 55 минути.

— До скоро.

Каза да го закарат на улица „Балю“ и нареди на полицая, който караше, да го чака близо до църквата.

Над двеста души се бяха насьбрали пред къщата, където само неколцина успяваха да влязат, за да предадат съболезнованията си. Имаше всякакви хора: бакали от квартала, мошеници, собственици на ресторани или на нощни заведения.

Започнаха да изнасят цветята и трябваха две коли, за да ги поберат заедно с венците.

След това четирима мъже изнесоха ковчега от махагон и го внесоха в катафалката.

Църквата беше доста наблизо, а колите нямаше да стигнат за всички. Когато Лин Марсия се появи на прага в пълен траур, руса и бледа, нещо като трепет премина през тълпата, като че се появяваше някаква кинозвезда, и едва ли не щяха да започнат да ръкопляскат.

Тя се настани в огромна черна кола, която потегли бавно. Най-отпред вървеше целият персонал на „Сардината“. В следващата редица бяха възрастните, горе-долу на възрастта на г-н Морис, дори някои и по-стари от него.

Те вървяха гологлави, много благопристойно, с шапки в ръце, а по прозорците наоколо се трупаха любопитни.

В сияния слънчев ден всичко изглеждаше доста тържествено. Марсия би бил доволен от такова погребение.

Когато Мегре се обърна, видя, че тържественото шествие, разпростряло се по цялата ширина на улицата, е дълго над триста метра и уличното движение трябваше да се отклонява от полицайите с бели палки, които махаха трескаво с ръце.

— Страхотно погребение... — каза едно от минаващите хлапета.

Наистина, църквата вече бе пълна с хора освен първите редове, отделени от останалите с черни кордони.

Лин вървеше сама, все така най-отпред, изправена. Сините ѝ очи бяха непроницаеми.

Тя зае място на първия ред, пак сама, докато персоналът седна на втория.

И в двете зали имаше правостоящи. Те стояха и в преддверието, а големите врати на църквата бяха отворени, така че пролетният полъх проникваше вътре.

Органът засвири траурен марш и няколко минути по-късно започна траурната литургия.

Мегре, който стоеше в лявото крило, разглеждаше лицата около себе си и скоро откри Мори. Бе заел място в редицата на важните, авторитетните личности, като че това бе негово право, макар и да бе най-младият измежду тях.

Погледът му срещна този на Мегре и в него личеше някакво предизвикателство.

Комисарят не дочака края на церемонията. Топло му беше. Беше жаден. След няколко минути влезе под сянката на една кръчма, където си поръча чаша бира.

— Няма какво да се каже, погребението си е както трябва — промърмори собственикът, който беше много стар и ръцете му леко трепереха. — Кой е той, всъщност?

— Собственикът на ресторант „Сардината“…

— В горната част на улица „Фонтен“?

— Да.

— А пък аз си мислех, че е някакъв гангстер.

— Беше такъв на младини…

Мегре изпи чашата си на един дъх, плати и откри най-сетне черната полицейска кола.

— Карай на „Кея“…

— Добре, шефе…

Беше единадесет часа. Тъкмо колкото да си вземе куфарчето и да стисне ръка на Жанвие, и Мегре вече се отправяше със същата кола към „Орли“.

Дали Лин и Манюел щяха да пътуват заедно? Дали щяха да пренесат ковчега със самолет в Бандол?

След като свърши с формалностите, му остана малко време и тръгна да търси полицейския инспектор на летището Познаваше го, тъй като по-рано бе работил на „Ке де'з Орфевр“.

— За Бандол ли заминавате?

Мегре едва се сдържа да не се ядоса.

— Да... Мисля, че заминавам след двадесетина минути...

— Скоро ще повикат пътниците...

— Кажете, знаете ли дали е предвидено в някой самолет да се превози един ковчег?...

— На г-н Морис ли?

— Да.

— Ще го натоварят към три часа, заедно с жена му, в един частен самолет, нает от нея — той в ковчега, а тя отвън, разбира се...

Мегре предпочете да не показва недоумението си.

— Колко време ще трае пътуването?

— Първо трябва да кацнат в Тулон, откъдето тялото ще бъде пренесено в Бандол. Разстоянието е само четиринаесет километра...

— Пътниците за Марсилия... — започнаха да съобщават по високоговорителя.

И Мегре тръгна към посочения изход. Десет минути по-късно самолетът, който все пак беше двумоторен, излетя.

* * *

Беше твърдо решен да се наслади на гледката, защото особено много обичаше тази област на юг от Лион. Не можа обаче да го направи, тъй като доста преди да прелетят над Рона, той вече спеше.

От летището в Марсилия взе такси до гарата, а само след половин час имаше влак за Бандол.

Чувстваше се малко смешен с това куфарче на коленете и с тая шапка, която непрекъснато сваляше, за да изтрие челото си.

Още на перона на гарата в Бандол слънцето буквално опърли кожата му и той съжали, че е дошъл. Имаше чакащи таксита, както и един стар файтон, и Мегре предпочете файтона.

— Къде да Ви закарам, гражданино?

— Знаете ли някой хубав хотел близо до морето?

— След четвърт час сте там...

Колелата леко затъваха в омекналия от горещината асфалт. Градът бе почти бял, като Алжир, и покрай някои от булевардите растяха палми.

Съзря морето измежду зеленината, ярко синьо, с цвят на знаме. После съгледа плажа, където само няколко души се печеха на слънцето, а около половин дузина плуваха. Сезонът още не бе започнал.

Задминаха казиното. Хотелът също беше бял, с огромна тераса, осеяна с цветни чадъри.

— Имате ли свободна стая?

— За колко време?

— Само за една нощ.

— За един човек ли? С изглед към морето ли предпочитате?

Той попълни регистрационния картон.

— Заповядайте, стая 233...

Хотелът се казваше „Ле Тамари“. Беше прохладен и много чист.

— Има ли някъде нещо за пиене?

— Барът е в дъното, вдясно...

Запъти се натам и изпи чаша бира.

— Не сте ли комисарят Мегре? — попита го барманът, след като го наблюдава минута.

Беше светлорус младеж, който се изчерви от собствената си дързост.

— За дълго ли сте дошъл на Брега?

— Само до утре...

— Така и предположих... Дошъл сте за погребението на г-н Морис, нали?

— Той беше ли известен в този край?

— Може да се каже, направо като самия Господ...

— Вилата му далеч ли е?

— На около четвърт час път пеша. Всъщност тя се намира на другия край на плажната ивица, недалеч от вилата на покойния Ремю. Ще я познаете, защото до нея има огромен басейн...

Мегре все така имаше чувството, че не играе честно, че си е позволил неплатен отпуск.

— А гробището къде е?

— На по-малко от километър от вилата... Ще има много хора, знаете ли... Още от сутринта пристигат, от Тулон и от Марсилия...

— Какъв тип хора са?

— Все важни личности. Чудя се дали няма да дойде дори заместник-префектът. Така се говори...

Мегре изгълта още една бира и като погледна часовника си, тръгна бавно нататък. За щастие, булевардът край морето беше сенчест.

„Ще трябва да дойда тук за няколко дни с жена ми...“ — помисли си той.

Самолетът сигурно вече бе стоварил ковчега, както и Лин, в Тулон. Колкото повече вървеше,виждаше все повече хора и когато стигна до един завой, пред очите му се откри почти същата гледка, както сутринта на улица „Балю“.

Колцина от всички тези хора знаеха истината? Нямаше значение, тъй като никой нямаше да проговори.

Само един човек е направил това от една телефонна кабина, без дори да каже името си, и сега се укриваше някъде из Монмартр. Господ знае къде.

ГЛАВА 5

МАЛКО ВСТРАНИ ОТ ТЪЛПАТА Мегре забеляза едно лице, което добре познаваше. Беше Бутан, комисарят на съдебната полиция в Тулон.

— Странно — каза той, докато се ръкуваха. — Мислех си за Вас тази сутрин, докато се бръснах, и имах чувството, че ще дойдете...

Той посочи тълпата.

— Какво ще кажете за това? Такъв хубав удар можехме да направим сега... Тук са се събрали не само най-големите мошеници от Тулон, но и от Марсилия, от Кан, от Ница...

Някакъв човек се приближи и Бутан се ръкува с него, представи ги един на друг.

— Шармрой, полицейски комисар в Бандол... Шармрой, предполагам, че сте познали комисаря Мегре?...

— Много ми е приятно...

И двамата бяха солидни мъже, познаващи добре работата си, които не могат лесно да се трогнат от нещо.

— Деветдесет процента от съbralите се тук живеят извън рамките на закона и най-невероятното е, че нямаме никакви доказателства срещу нито един от тях...

— Когато през лятото Марсия живееше в Бандол, идвала ли много гости у тях?

— Напротив, много малко. Няколко най-близки приятели. Помислил братята Мори.

— Във вилата ли спяха?

— Да. И като че ли по някаква случайност това ставаше винаги по време на големите кражби... Трябва да прочетете във вестниците за всичко това... Някакви летовници, притежаващи голяма вила на Брега, които имат и яхта и които през юли или август заминават на морско пътешествие към гръцките острови... При завръщането си те установяват неочеквано, че от къщата липсват онези мебели и предмети, които представляват някаква ценност...

— Същата история, както и със замъците...

— Горе-долу... Заподозрях братята Мори и дори собственика, когото всички тук наричат г-н Морис... Наредих да се наблюдава вилата... Като че ли по някаква случайност всеки път, когато ставаше някаква кражба, те не бяха напускали вилата и играли карти с Марсия до късно през нощта... Познавате ли жена му? Тя е от по-висока класа и като че ли не се чувства в своята среда тук...

Шествието приближаваше. След ковчега вървеше кола, където беше Лин, сама, после идваха другите коли с регистрационни номера от Кот д'Азюр. Големи американски коли, но и суперлуксозни спортни коли за по-младите.

Всички те се движеха бавно, а след тях вървеше тълпа хора, която ги следваше едва-едва.

Настъпи миг на объркане. Шофьорът на катафалката щеше за малко да завие вдясно, наблизавайки вилата, но ръководителят на церемонията изтича да му даде нови наставления.

Двете групи се смесиха. Като че ли всички се познаваха помежду си. Ръкуваха се един с друг, някои си шушукаха.

Г-жа Марсия слезе от колата и се запъти към вилата. Беше облечена с други дрехи. Сега носеше черен костюм от лек плат и шапка от бяла коприна. Ръкавиците й също бяха бели.

Защо отиде сама във вилата? Мегре не намираше никакъв приемлив отговор на този въпрос. Бутан и полицейският комисар — също.

Тя отсъства само десет минути и отново се качи в колата си. Шествието пое в обратна посока, тръгна по улица „Де'з Екол“, после по булевард „11 Новамбр“, където изведенъж се озова пред самия вход на гробището.

Отново настъпи бъркотия, тъй като мнозина се втурнаха между гробовете да си намерят по-хубаво място близо до изровената яма.

Там стоеше един свещеник, който поздрави Лин.

Тя не плака, както не плака и сутринта в църквата „Нотр Дам дьо Лорет“. Свалиха тежкия ковчег. Свещеникът прочете полугласно няколко молитви и след това, докато чакаха, започнаха да слагат от цветята върху съседните гробове.

— Всички големи шефове на крадците са тук. Има някои и от по-младите, които се гордеят, че ги виждат заедно с тях... Какво ще

правите сега, комисаре?

— Още не знам.

— Къде сте отседнал?

— В хотел „Ле Тамари“...

— Много е добър и собствениците са много приятни хора...

Лин беше тръгнала вече с колата към вилата. Измежду тълпата Мегре не забеляза нито Манюел Мори, нито пък брат му.

— Смятам да направя едно посещение...

— Мислите ли, че е била в течение на нещата?

— Нищо не мисля, а просто съм сигурен. За съжаление, не можах да намеря никакво доказателство...

— Желая Ви късмет... Ако имате нужда от мен, знаете къде да ме намерите и къде да намерите Шармрой...

Тълпата полека-лека се разпръсваше и се насочваше към центъра на града, за да се освежи по баровете. Само няколко коли, на най-важните личности, тръгнаха направо за Тулон или за Марсилия.

Мегре се озова сам пред бялата вила. Тя нямаше огромни размери. Беше хубава вила, нищо повече, а най-впечатляващото бе басейнът, заобиколен от шезлонги. В градината имаше няколко палми, множество кактуси и други някакви, може би тропически растения, които Мегре не познаваше.

Той изкачи каменното стълбище от три стъпала, натисна електрическия звънец. Бе изненадан, че вратата се отваря моментално и че Лин застава пред него.

— Трябваше да се досетя, че няма да пропуснете този случай...
Вие не уважавате ли траура?

— А Вие?

Влизаше се направо в обширен хол с боядисани в бяло стени, където мебелите и предметите бяха от същото качество, както и в бившия частен дом на улица „Балю“, но в друг стил.

Тя не го покани да седне. Чакаше права той да каже нещо. Ръката, с която държеше цигарата си, трепереше леко.

— Бих искал да поговорим за онази нощ, през която съпругът Ви почина.

— Струва ми се, че вече Ви отговорих на този въпрос.

— Тъй като не казахте истината, отново Ви го поставям.

И Мегре се настани в едно от креслата от кремава кожа.

— Възползвате се от това, че не съм достатъчно силна, за да Ви изхвърля през вратата...

— В никакъв случай не бихте посмяла да го направите... Дори само за да не компрометирате още повече любовника си...

Тя побледня от ярост и смачка цигарата си в един пепелник.

— Нямате ли поне капка човещина?

— Напротив, имам в излишък... Обаче това зависи от събеседника ми... Очевидно е, че сте се омъжила за Марсия само заради парите му...

— Това си е моя работа.

Най-сетне тя седна, прехвърли крак върху крак, запали нова цигара, която взе от златна кутия върху една кръгла масичка.

— Били сте в леглото, Манюел и Вие... Почукали са силно на вратата и предполагам, че Мори е наметнал някой домашен халат, докато Вие сте се пъхнала под чаршафите...

Тя не трепна. Сега лицето ѝ беше безстрастно. Човек дори би могъл да се закълне, че в сините ѝ очи няма нищо друго освен любопитство.

— А после?

— Това е бил съпругът Ви...

— И какво е направил той според Вас? Ръкувал се е с Манюел, така ли?

— Извадил е от джоба си автоматичния си пистолет...

— Също като във филмите...

— Интересува ме само къде е бил пистолетът на Мори... В някой от шкафовете, разбира се... Но би могъл да бъде както в спалнята, така и в салона...

— Впрочем, би трябало да докажете, че в апартамента е имало някакво оръжие...

Тя запали цигарата си.

— А освен това, че аз съм се намирала там... И че е имало някакъв посетител, който е бил не някой друг, а именно съпругът ми... Погрешно започнахте, комисаре...

Мегре тъкмо щеше да отговори, когато тя произнесе с малко по-висок глас:

— Влез, скъпи...

Вратата се отвори на секундата, появи се Манюел по шорти и с еспадрили, като че ли идващ от плажа.

— Какво става, комисаре, нещо се раздвишихме, както виждам?

Той огледа иронично Мегре от глава до пети, запъти се към барчето и си сипа една чаша „Том Колинз“.

— Искаш ли и ти една чаша, миличката ми?

— Наистина съм жадна.

— А Вие, ченге?

— Не.

— Както искате... Тук е безполезно да ми показвате малката си жълта хартийка... Далеч сте от Вашето ловно поле...

— Много лесно бих могъл да се отнеса и към друга инстанция...

— Но няма да го направите.

— Поради каква причина?

— Защото нямаете никакви доказателства срещу мен...

— Дори и показанията на Бълхата ли?

— Открихте ли го? Беше смиръщил вежди.

— Бълхата без съмнение е човекът, ако можем така да го наречем, който познава най-добре IX-и и XVIII-и район. Хората също го познават и повечето от тях са готови да му помогнат... Вие не сте този, който ще може да го открие, комисаре. Това са все мои хора... Но няма да имате и никакви доказателства... Виждате ли, вече играя с открити карти...

„Ако имахме свидетели, щях още веднъж да заявя, че не съм стрелял, че никой в моя апартамент не е стрелял и че Морис не е стъпвал там през онази нощ.

Бихме могли също така да повторим и Лин, и аз, че никога нищо не е имало между нас, и се обзагам, че няма да можете да доведете пред съда хора, които да могат да твърдят обратното...“

Той не се преструваше. Надуваше се страшно и Мегре с беспокойство се питаше каква ли е причината за неговата увереност. Като че ли вече не се страхуваше от нищо и самата Лин бе също толкова спокойна, сякаш изобщо никога не бе съществувал никакъв Марсия.

Комисарят веднага си помисли за Бълхата. Дали пък хората на Мори, както самият той ги наричаше, не бяха пипнали най-сетне

дребосъка? Дали не бяха направили така, че вече да не бъде опасен и да замълчи веднъж завинаги?

Мегре напълни лулата си, запали я, стана и започна да се разхожда напред-назад из стаята.

— Наистина съм извън своята сфера на действие. Така че не мога да си послужа с онези документи, които Ви показвах в Париж...

— Именно...

— Ще е достатъчно само да се обадя по телефона, за да дойде най-много след половин час комисарят Бутан със заповед за обиск... Предполагам, че познавате Бутан?

— Не ми е приятел...

— Така че нямате избор... Или ми показвате вилата, или се обаждам по телефона в Тулон.

— Разгледайте я, моля Ви... При условие, че не вземате нищо...

Още в големия салон комисарят направи едно открытие. Върху една от стените имаше библиотека, където всички книги, както и в апартамента в Париж, бяха луксозно подвързани.

А пък върху долните лавици лежаха купчини списания. Не приличаха на онези седмичници, които срещате по всички будки, и те не се връзваха с облика на г-н Морис. Мегре четеше полугласно заглавията им, уверявайки се, че списанията поне са прелиствани:

— „Ферми и замъци“... Това е много поучително четиво, нали?... „Живот на село“... „Запознанство с изкуството“...

Мори смръщи вежди и хвърли поглед към любовницата си.

— Мои са — каза тя. — Не играя карти и когато мъжете седнат да изиграят някоя партия, настанявам се някъде и чета...

Следващото помещение бе старинна трапезария в провансалски стил, а вляво се виждаше будоар, всеки от предметите на който, както и в парижкия апартамент, би могъл да заеме мястото си в музея.

— Истинска ли е? — попита Мегре, сочейки една картина на Ван Гог.

Отговори му жената:

— Не съм специалист, но съпругът ми нямаше навик да купува имитации.

Кухнята беше просторна, модерна, безупречна.

— Не са ви идвали често гости обаче.

— Откъде знаете?

— Имах достатъчно време да се осведомя. Зная също, че братята Мори са прекарвали тук около един месец в годината...

— Бяха най-добрите приятели на съпруга ми...

— Който вероятно нищо не е знаел за отношенията Ви с Манюел...

Последният пак не помръдна и продължаваше да слуша Мегре, без да каже нито дума.

— Грешите... Съпругът ми беше на шестдесет и две години и доста си беше поживял... В известен смисъл беше вече изхабен... Когато се оженихме преди пет години, може би е бил влюбен в мен, но скоро след това започнахме да живеем като брат и сестра...

— Можете да продължавате да лъжете. Не се притеснявам...

Той се изкачи по мраморното стълбище и отвори двукрилата врата към просторна спалня, преминаваща в тераса към морето.

— Вашата спалня ли е това?

Тук имаше двойно легло и отново — прекрасни мебели.

Банята беше по-голяма от онази на улица „Балю“, цялата в бледожълт мрамор.

— Само една баня за двама ви? Това не се връзва с историята Ви за брата и сестрата...

— Мислете си каквото искате...

На този етаж имаше още две стаи, всяка с отделна баня.

— За братята Мори, предполагам?

— Това са стаите за приятели...

— Освен тях двамата често ли идваше някой да живее в тези стаи?

— Понякога...

Почти всички картини бяха от стари художници, които Мегре не можеше да разпознае.

— Имате ли таванско помещение?

— Не, има мансардни стаи, където спят прислужниците.

— Те тук ли са сега?

— Не. Тази вечер си заминавам. Една прислужничка е достатъчна, за да поддържа чистотата във вилата...

— Така че всяка година трябва да сменяте обслужващия персонал, така ли?

— Наистина, случваше се да го подменяме.

— Така че през по-голямата част от годината в тази къща през нощта няма никой и няма кой да я пази.

Тя кимна с глава. Тогава той подхвърли с известна ирония:

— Не Ви ли е страх от крадци?

— Не биха посмели да крадат от къщата на съпруга ми...

— Нито път от Вашата, след като сега сте негова наследница...

Когато се върнаха отново в салона, Мегре не тръгна към вратата, а зае отново креслото, където седеше по-рано. Двойката се спогледа.

— Позволявам си да Ви съобщя, че нашият самолет ни чака в Тулон.

— **ВАШИЯТ** самолет. Говорите в множествено число. Това означава ли, че Мори ще пътува с Вас?...

— А защо не?

— Като приятел... С цялото почтение и уважение...

— Вероятно трябва да сменим наименованията... Вярно е, че сме любовници...

— Е, така е по-добре.

— Не е никаква трагедия...

— Освен в случая, когато съпругът е бил застрелян с едрокалирен пистолет право в гърдите...

Той се обърна към Мори.

— Не сме довършили предишния си разговор по въпроса. Бяхме стигнали до онзи момент, в който сте тръгнал към вратата, след като сте облякъл набързо халата си. Отворил сте я, естествено...

— И после?

— Очаквам Вие да ми кажете какво е станало след това. Морис Марсия не е останал на стълбището, нали...

— Да съм Ви казвал, че е бил той?

— Да речем, че не го отрекохте. Не се е настанил в салона, за да си побъбрите... Напротив, прекосил го е, за да отиде в спалнята...

„Достатъчно е било да повдигне чаршафа, за да види жена си там чисто гола...“

— Колко сте изискан! — каза иронично Лин.

— С една дума, още с влизането си там той е знал какво ще види. Знаел го е още на излизане от „Сардината“.

— Знаеше го от три години...

— Не, няма да успеете да ми го представите като снизходителен съпруг, нито пък като импотентен... Вероятно е държал автоматичния си пистолет в ръка... Вие, Мори, сте имал пистолет в джоба на халата си... Откъде го взехте?...

— В апартамента ми нямаше никакво оръжие.

— В такъв случай кой е стрелял? От автоматичния пистолет на Мори не е стреляно. Колкото до пистолета, с който е бил убит, той вероятно е някъде на дъното на Сена...

— Би трябвало да наредите на подводничарите да го търсят...

Мегре продължи мисълта си, без да се обезсърчава.

— Ако предположим, че сте отишъл да отворите вратата, без да сте въоръжен, което е възможно...

— Най-сетне!...

— Още не съм свършил... Грабнал сте някакъв пистолет, виждайки, че Марсия тръгва към спалнята... Освен ако пистолетът не е бил в чекмеджето на нощното шкафче и някой приятел не Ви е подал този предмет, за да се защитите...

— Бих искал да чуя този разказ пред съдебните заседатели...

— Съществува и друга възможност...

— Каква е тя? Събуждате любопитството ми...

— Това е вероятността да не сте Вие убиецът...

— Ето че на сцената се появява ново действащо лице, за да изпълни ролята на предателя...

— Не... Докато сте вървял към вратата, за да отворите Лин е имала време да грабне оръжието, което е било в нощното шкафче... И когато Марсия Ви е заплашил, тъкмо тя...

— Сигурно е щяла да улuchi тавана, защото никога през живота си не се е докосвала до огнестрелно оръжие...

— Пак ще си поговорим по този въпрос...

— Добре, в Париж.

— Този път обаче това ще стане в моя кабинет.

— Защо пък не?

— Рискувате да излезете оттам с белезници...

— Не е хубаво да се опитвате да ме сплашите... Ами ако дотогава напусна страната?

— Интерпол незабавно ще Ви открие... Забравяте, че имате досие в полицията, и то доста голямо...

„Предполагам, че смятате да се ожените двамата след известно време?“

— Това е в сферата на вероятностите...

— Хайде, вървете да хванете самолета си... Манюел попита подигравателно:

— Не искате ли едно място?

Мегре го погледна със същото спокойствие, което не бе го напускало през целия следобед, и се чувстваше, че това е спокойствие пред буря.

* * *

Изяде една рибена гозба, сам в ъгъла на един чистичък ресторант. Не беше толкова приятно, колкото бе очаквал. Сигурно се дължеше на душевното му състояние.

Вече бе паднала нощта. Засадените с дървета алеи покрай морето бяха облени в мека светлина и се чуваше лекият плисък на вълните.

Седна на една пейка. Въздухът беше мек. Чувстваше се отпуснат. Искаше му се да повика г-жа Мегре от Париж, за да прекарат осем почивни дни в Бандол.

Малко по-късно отиде да си легне и веднага заспа. На другата сутрин трябваше да стане рано, да вземе самолета за Марсилия и в десет и трийсет вече слизаше на летище „Орли“.

Взе такси и каза на шофьора първо да спре пред дома му. Жена му не го посрещна с някакъв безумен възторг, но по сияещото й лице личеше, че започва да се съживява.

— Не си ли много уморен?

— Не много.

— Искаш ли да ти направя едно кафе?

— Благодаря. Трябва да намина към „Кея“.

— Все онова проклето следствие ли?

— Точно онова проклето следствие, както казваш...

— Вчерашните вечерни вестници писаха за теб. Според тях излиза, че си придаваш тайнствен вид, че си загрижен, дори отчаян, и че сигурно криеш нещо.

— Ако знаеха истината!... Не знам дали ще се върна за обяд... Ще зависи от това какво ще намеря в кабинета си... Впрочем, през близките дни ще трябва да отидем заедно двамата в Бандол.

Малката кола го чакаше на тротоара и малко по-късно той се заизкачва по стълбището на „Кея“. Върху бюрото му вече се бяха натрупали канцеларски книжа, доклади, няколко писма. Той отвори вратата на канцеларията на инспекторите и повика Жанвие.

— Приятно ли беше пътуването, шефе?

— Не беше лошо. Познай кой беше във вилата, дори преди г-жа Марсия да отиде там?

— Мори, естествено...

— Точно така. Страшно е вироглав, уверявам те, и ще ни създава още много грижи, преди да стигнем до края...

— Имам добра новина за Вас... Е, горе-долу добра... Инспектор Луи се обади тази сутрин по телефона... Разминал се е с Бълхата за няколко часа и иска да Ви разкаже за това... Ще бъде в канцеларията си през целия предиобед, за да можете да му се обадите...

— Направи това вместо мен... Кажи му, че ще мина да го видя.

Отиде до отворения прозорец и застана там, откривайки отново „своя“ изглед към Сена с такава радост, като че ли седмици наред не беше я виждал. Беше задушно. Във въздуха се чувстваше предстоящата буря, но сигурно нямаше да започне до вечерта.

— Той Ви очаква.

— Ще дойдеш ли с мен? Така ще можем да си поговорим по пътя.

Наистина, по пътя запозна Жанвие с всичко, което се бе случило в Бандол. Спряха за малко пред полицейското управление на площад „Сен Жорж“ и г-н Луи, както някои го наричаха официално, за да го дразнят, скоро се качи в колата.

— Искате ли да видите последното му скривалище?

— Да...

— В такъв случай спрете чак на върха на Монмартр, на площад „Дю Тертр“...

Множество художници се бяха настанили покрай тротоарите, а малките масички с покривки на червени и бели квадратчета очакваха туристите.

— Завийте на ъгъла на улица „Дю Мон Сьони“ и паркирайте до тротоара...

По-нататък по улицата имаше доста нови постройки, но в горната ѝ част повечето от къщите бяха запазили старинния си вид. Инспектор Луи ги поведе по една алея между две сгради, в дъното на която се виждаше остьклено ателие.

Луи почука на вратата. Някой извика:

— Влезте!

Те се озоваха в ателието на скулптор, който се загледа в комисаря с полуузатворени очи, като че ли гледаше някой от своите модели.

— Не сте ли комисарят Мегре. Нали не греша?

— Не, не грешите.

— А онзи...

— Това е инспектор Жанвие.

— От години не е имало толкова хора в ателието ми...

Косата му бе побеляла, носеше също така бели брадичка и мустаци, а бузите му имаха бебешки розов цвят.

— Г-н Сорел е най-старият художник на Хълма^[1] — обясни инспектор Луи. — От колко години, казвате, живеете в това ателие?

— От петдесет и три години... Толкова много художници минаха оттук, като започнем от Пикасо, с когото похапвахме често заедно...

Погледът му беше леко наивен, в него имаше нещо детинско. След като човек се огледаше из ателието му, не можеше да си прави илюзии относно неговия талант. Той правеше скулптури само на детски глави, и то като че ли все на едно и също дете, само че с различни изрази на лицето, и те сигурно се продаваха в магазина на търговеца на картини на площад „Дю Тертр“.

— Казвате, че Бълхата е бил у Вас?

— В продължение на два дни и две нощи... Тръгна си вчера вечерта, когато се стъмни... Не смее да остава дълго време на едно и също място, страхува се да не го открият...

— А защо е избрал тъкмо Вашето ателие?

— Ами ако Ви кажа, че го познавам още от времето, когато нямаше още петнадесет години? Тогава беше гаменче, което се оправяше в живота сам-само и често не си дояждаше.

„Един ден, като го срещнах на площад «Дю Тертр», го попитах дали иска да ми позира и той се съгласи... Спомням си бюста, който

му направих, един от най-хубавите, който един Господ знае в чия колекция се намира сега... Заради вечно гrimасничещото му лице и огромната му уста от него излезе по-истински клоун, отколкото ако имах за модел някой професионален клоун...

Беше добро момче. От време на време, особено през зимата, се появяваше, почукваше на вратата ми и ме питаше дали може да спи върху сламеника... А сламеникът беше на кучето ми, тъй като си имах куче, голямо, санбернарско... Но това е друга история..."

— Говорил ли е с Вас за неприятностите си?

— Попита ме дали мога да го скрия за една-две нощи... Аз го попитах дали не се крие от полицията, а пък той ми каза, че, напротив, е в много добри отношения с инспектор Луи и с комисаря Мегре... Добави, че тъкмо заради това някои хора искат да го пипнат...

— Като си тръгваше не Ви ли каза къде отива?

— Не. Доколкото можах да разбера, не е отишъл далеч. Като че ли не иска да се отдалечава много от тия места...

— През тези два дни не Ви ли е говорил по-специално за някого?

— Да, за един бивш полицай, който сега е в пенсия, а се отнасял добре с него, когато бил хлапе... Не зная името му... Не го познавам... Излизам от ателието си само за да си напазарувам, на по-малко от сто метра оттук, и за да предам произведенията си на моя търговец...

Чак сега като че ли забеляза, че всички стоят прави.

— Извинете, че не ви предлагам да седнете, но нямам достатъчно столове и табуретки. А колкото до пиенето, имам само гъсто червено вино от онова, което пиеше Утрило и което сигурно ще ви се види много силно.

— Не е ли излизал оттук през тези два дни и две нощи?

— Не, но беше учуден и много радостен, като разбра, че имам телефон. Обади се на една жена да й каже, че е жив и здрав, а пък аз през това време дискретно отидох да изпуша една лула на двора...

„Само едно мога да Ви кажа — много се страхуваше... Не можеше да стои на едно място... При всеки шум подскачаше и ме попита десет пъти дали някой не идва редовно вкъщи... Че кой да идва?... Не искам да идва дори прислужница...“

Мегре го гледаше със симпатия, тъй като наистина бе един от редките все още живи екземпляри на стария Монмартр.

— А пък той спомена за Вас... Трябвало, изглежда, да арестувате някого, но той не разбираще защо толкова се бавите...

„Ако комисарят не побърза, няма да има никакъв свидетел, защото вече ще са ме очистили...“

На тръгване, след като се ръкува със стареца, Мегре промърмори на себе си:

— Полицай в пенсия...

— Вече започнах да проучвам тази следа — каза инспектор Луи с обичайната си невъзмутимост. — Има вероятност да е някой полицай от XVIII-и или може би от XIX-и район, защото иначе нямаше да дойде да живее толкова далеч... Освен това изглежда именно в този квартал Бълхата най-много обичал да скита, когато бил млад...

„Започнах да проучвам списъците на градските полицейски сержанти, които са се пенсионирали през последните десет години... Досега не съм успял да открия някого, който да живее в Монмартр, обаче следобед ще продължа да търся...“

Разбира се, в един квартал, където всички се познават, щеше да бъде по-лесно да попитат в хлебарницата първата срећната жена от квартала. Нямаше ли обаче да бъде опасно за Бълхата?

— Къде искате да Ви закараме?

— Никъде... Ще остана тук, в квартала...

Той си имаше собствен метод на работа. Беше като ловно куче и щеше да е цяло нещастие за него, ако трябваше да работи в група. Сигурно щеше отново да започне да обикаля баровете в квартала, щеше да продължава да се налива с минерална вода „Виши“, слушайки разговорите наоколо.

— Карай у Бланш Пигу, на улица „Фромантен“...

Мегре също вече започваше да се беспокои за съдбата на Бълхата, но нямаше да има никакъв смисъл да изпратят десет или двайсет души да го търсят.

— Всъщност, братята Мори все още ли са под наблюдение?

— Инспекторите се сменят. Докато брат му отсъстввал, Жо е прекарал доста време на улица „Дю Кер“, а след това заминал с товарния камион, после отново се върнал, вече без касетките, към осем часа вечерта. Затворил желязната решетка и минал покрай къщи, за да си вземе душ и да се преоблече. Знаете ли къде е вечерял?

— Да, в „Сардината“...

— Как познахте?

— Защото това вече е израз на поемане на собствеността...

— А Манюел?

— С него е още по-сигурно... Също е вечерял в „Сардината“, придружен от Лин... Сигурно за пръв път се е хранила в ресторантa на съпруга си... Горкият Марсия не е знаел, че тя ще стане собственичката...

— Това е като някакво предизвикателство от тяхна страна... Убеден съм, че хората от персонала са били възмутени, като са я видяли в компанията на братята Мори в деня на самото погребение...

— На Манюел въобще не му пuka какво ще си помисли персоналът. Ако някой напуснат, той ще ги замени със свои хора... Сигурно точно това възнамерява да направи... Обзалагам се, че е прекарал нощта на улица „Балю“...

— Печелите баса... Доколкото ни е известно, все още е там...

— И все пак някъде трябва да има някакъв изход... — изрече полугласно Мегре.

— Може би Бълхата?

— Бълхата не ни върши никаква работа, докато не го пипнем... Не, изходът е другаде и вече ме заболя главата от мислене...

— Да се кача ли заедно с Вас?

— Може би е по-добре да не идвate... Въпреки занаята си това момиче е доста чувствително... Вече е свикнало с мен, но ако се появим и двамата заедно...

Този път младата приятелка на Бълхата вече беше станала и закусваше близо до прозореца.

— Искате ли чаша кафе? Имам току-що сварено.

— Тогава с удоволствие...

Изглеждаше загрижена.

— Имате ли някакви новини от него, комисаре?

— Зная къде е спал през последните две нощи, но вчера вечерта е офейкал...

— В кой квартал?

— Близо до площад „Дю Тертр“, при един стар скулптор...

— Интересно, той mi спомена за него веднъж, когато ходихме да вечеряме близо до „Сакре Кьор“; Напомняше му за детството. Описа

ми сламеника, на който понякога се случвало да спи и който бил леглото на едно голямо куче...

- Не Ви ли спомена за някой друг в квартала?
- Не си спомням... Не вярвам да ми е говорил...
- За някой бивш полицай, например?
- Наистина, не си спомням такова нещо.
- Обади ли Ви се по телефона?
- Два пъти.
- Какво Ви каза?
- Все повече се страхува. Не разбира защо още не арестувате братята Мори. Тогава тяхната банда ще си стои мирно и тихо и Жюстен може спокойно да излезе навън...
- Сърди ли ми се?
- Мисля че да, малко. Сърди се и на инспектор Луи. Аз пък му повторих онова, което ми казахте...
- Слушайте... Има голяма вероятност да Ви се обади отново, освен ако там, където се намира сега, няма телефон... Ще го успокоя относно всичко, което той поиска...
- Наистина ли?
- Трябва да се срещна с него и вероятно само два часа след това братята Мори ще бъдат в затвора...
- Ще му кажа... Ще направя всичко възможно... Поставете се на негово място... Той вече не вярва на нищо, на никого...

* * *

Четвърт час по-късно Мегре и Жанвие седяха до бара в „Сардината“. Беше часът, когато подреждаха масите за обяд, а управителят, застанал до касата, приемаше резервациите по телефона.

- Една бира, Фреди...
- А за Вас? — попита той Жанвие.
- И за мен същото...
- Имаме само вносна бира.
- Няма значение.

Като че ли ти обслужваше против волята си и много често поглеждаше към вратата, сякаш се страхуваше да не влезе някой от

братята Мори.

— Никога не съм виждал толкова много хора на погребение — измърмори Мегре, като че да го накара да заговори.

— Да, имаше много хора.

— И в Бандол имаше почти също толкова много. Бяха дошли отвсякъде — от Ница, от Кан, от Тулон, от Марселия... А какви коли имаше само! Видях най-малко пет „Ферари“...

За да прикрие притеснението си, Фреди бършеше чашите. Управлятелят на ресторантa Комита вече не говореше по телефона, но вместо да тръгне към тях, остана прав в дъното на салона, като се правеше, че не ги познава.

Мегре каза иронично:

— Днес е доста хладно...

Термометърът показваше сигурно двадесет и пет градуса на сянка.

— Да, хладно е...

— Е какво, видяхте ли най-сетне шефката?

— Коя шефка?

— Лин Марсия... Вчера е вечеряла тук заедно с братята Мори... Е, вярно е, че по-скоро Манюел е шефът тук...

— Вижте какво, господин Мегре... Не се бъркам във Вашата работа... И Вие не се месете в онова, което става тук... Първо, ако ме видят, че приказвам с Вас, това може да ми навреди... Може и за Вас да не е много добре...

Комисарят и Жанвие се спогледаха.

— Ще ме изчакаш ли за момент, Жанвие?

И той се запъти към тоалетната. За да стигне там, трябваше да мине покрай Комита.

— Добър ден, господин Раул — подметна му той.

— Фреди сигурно Ви е казал, че не сте добре дошъл тук...

— Да, така е... Смяна на собственика... И изведнъж в заведението всички ги хваща шубето...

— Ще Ви бъда признателен, ако не идвate повече тук.

— Забравяте, че това е обществено място и че е отворено за всеки, който е прилично облечен и има по-дебел портфейл...

Влезе в тоалетната, после се върна на бара. Едва минаваше дванадесет и четвърт.

— Знаеш ли какво ще направим сега, Жанвие? Ще обядваме тук...

Те се запътиха към най-близката маса. Комита дотича начас.

— Много се извинявам, но тази маса е запазена.

— Тогава ще седнем на съседната...

— И тя е запазена... Всички маси са запазени...

— Добре тогава, да речем, че тази тук е запазена за мен... Седни там, Жанвие...

Това не беше някаква хлапащина от страна на Мегре. Беше ввесен. И искаше и те да побеснеят.

— Подайте ми менюто, ако обичате... И не забравяйте, че само за двайсет и четири часа мога да наредя да се закрие заведението...

Листата с менюто беше огромна, а на гърба ѝ имаше листа на вината.

— Има миди „Сен Жак“, Жанвие... Какво ще кажеш?

— Добре, вземаме миди „Сен Жак“...

— После има говежда пържола на скара...

— Съгласен съм и за пържолите... Той обърна листата откъм гърба ѝ.

— Някакво леко вино... Една бутилка „Божоле“, какво ще кажеш?

— С удоволствие...

Управлятелят стоеше като истукан зад гърба им. После влязоха четирима клиенти и се настаниха близо до прозореца. Дребничката чернокоса касиерка бе заела мястото си, но Мегре напразно се опитваше да я поздрави. Тя като че ли не го познаваше.

Г-н Морис бе мъртъв. Докато бе жив, всички тук си гледаха добре работата, но все пак в атмосферата имаше някаква непринуденост.

Вчера вечерта обаче Мори, придружен от г-жа Марсия бе дошъл да поеме собствеността върху заведението и персоналът бе разбрал всичко.

Отсега нататък щеше да се наложи да се стегнат. И вече бяха започнали. Най-много да си разменят по някоя дума шепнешком, като се срещаха из заведението.

— На какво се обзала га, че няма да ни обслужат по-рано от половин час, дори един час?

Наистина, масата с четиримата клиенти бе обслужена преди тяхната, а после още двама англичани, които току-що бяха дошли. Салонът се пълнеше лека-полека и колкото по-дълго не им обръщаха внимание, толкова повече се усмихваше Мегре и пълнеше упорито лулата си.

— Не бързайте толкова! — каза той на управителя, който минаваше покрай него.

— Не, господине, нямам такова намерение.

Двамата Мори все не се появяваха и най-сетне им бе донесено ядене и пиене.

[1] Има се предвид Монмартр — Бел. прев. ↑

ГЛАВА 6

КОГАТО МЕГРЕ СЕ ВЪРНА на „Кея“, вече минаваше три часът и първия човек, когото видя там, бе неизменният инспектор Луи, седнал на една от банките в коридора с черната си шапка на коленете.

Комисарят го покани в кабинета си и Луи пак седна на крайчеца на един стол.

— Мисля, че имах късмет, господин дивизионен.

Гласът му завучеше тихо, както говорят срамежливити хора. Рядко поглеждаше събеседника си право в лицето.

— Когато се разделих с Вас тази сутрин, започнах да обикалям баровете и кафенетата в горната част на Монмартр, около площад „Дю Тертр“... Зная, че ми е като фикс-идея... Стигнах до „Троа Тоно“, една кръчма с постоянни клиенти на улица „Габриел“... Стоях си до тезгяха, както обикновено, и си поръчах обичайната газирана вода „Виши“.

Мегре знаеше, че няма никакъв смисъл да го кара да го кара да говори по-бързо. Инспекторът разказваше, както винаги, бавно, с онова внимание към точността, което си му беше в характера.

— В един ъгъл на кръчмата под някаква реклама за часовници четирима души играеха белот... Всички бяха възрастни и сигурно дълги години вече играеха карти на същото това място, по същото време...

„Трепнах, като чух следните думи:

«Твой ред е, Старшина...»

Човекът, към когото се обръща, трябва да беше на около седемдесет-седемдесет и пет години, но още се държеше.

В продължение на десет минути три пъти се обръщаха към него по този начин — Старшина.

— Този в полицията ли работи? — попитах тихично съдържателя.

— Работил е четирийсет години там... Нещо като полицейски от старата гвардия... Всички в квартала го познаваха, а с децата се

държеше като баща...

— Отдавна ли е пенсиониран?

— От десет години най-малко и всеки ден идва тук да играе карти... Сега, след като синът му се ожени и живее в Мо, той живее сам... Дъщеря му работи в болницата «Биша» като медицинска сестра, а има и още един син, не знам с какво се занимава, но мисля, че не е нещо много добро...

— Тук наоколо ли живее?

— Недалеч оттук... На улица «Толозе»... Точно пред единствения дансинг на тази улица... Жена му почина преди пет години и той сам си готви и води домакинството... Тук наоколо има много такива старчета и старици, които живеят сами със скромната си пенсия..."

Мегре достатъчно добре познаваше Монмартр и знаеше, че това е нещо като малък град в самия Париж. Някои от жителите му никога не слизаха в града по-нататък от площад „Клиши“.

— Научихте ли точния му адрес?

— Излязох от кръчмата, за да не привличам вниманието. Той излезе след половин час и се отби при месаря да купи две пържоли...

„Вървях след него по улица «Толозе» на известно разстояние, защото сигурно е свикнал да познава кога го следят... Влезе в една триетажна сграда точно срещу «Там-Там», един дансинг за простолюдието. Обадих се в XVIII-и участък, за да поискам някой инспектор да дойде да ми помогне за час-два... Дойде един съвсем млад и застана на пост недалеч от къщата..."

Сега вече замълча. Беше разказал всичко по своя си начин.

— Чу ли, Жанвие?

Защото онзи беше влязъл заедно с комисаря в кабинета му.

— Отиваме ли там?

— Разбира се.

— Ще вземем ли още хора с нас?

— Няма нужда... Трябва да проведем операцията колкото се може по-незабелязано...

Качиха се в една от малките черни коли, паркирани в двора на Следствената полиция.

— Улица „Толозе“ не е ли еднопосочна?

— Да, разбира се, тъй като завършва със стъпала...

Отдалеч забеляза младия полицай, който стоеше на известно разстояние от къщата.

— Ще вляза сам — каза Мегре. — Няма смисъл да го плашим.

Обърна се към портиерката, показа полицейската си карта.

— Сержантът вкъщи ли си е?

— Г-н Колсон ли? Вярно, че всички продължават да му викат сержант... Прибра се преди около два часа... Много е вероятно сега да спи следобедния си сън.

— На кой етаж живее?

— На втория, вратата вляво...

Нямаше асансьор, разбира се. Къщата бе стара, както почти всички на тази улица, а по стълбището се стелеше гъста миризма на кухня.

Нямаше звънец на вратата и Мегре почука.

— Влезте... — чу се нисък глас.

Апартаментът беше малък, затрупан с мебели, които бяха служили на цялото семейство. В спалнята вляво имаше две легла, едното от които сигурно е било използвано последователно от всички деца в семейството.

Имаше по две или три бройки от всичко. Нямаше хладилник, а само решетъчен шкаф за провизии, закачен отвън на прозореца.

— Не е възможно!... Комисарят Мегре в моя дом!... Моля Ви, заповядайте... Има един човек тук, който ще бъде много доволен...

Той въведе комисаря в задушна стая, която служеше едновременно за трапезария и всекидневна. Един човек, висок не повече от метър и петдесет, който приличаше на някакво хлапе с набръчкано по някаква случайност лице, гледаше новодошлия с тревога.

— Арестувахте ли го? — попита най-напред.

— Още не, обаче Вие нищо не рискувате...

Сержант Колсон се намеси.

— Десет пъти му казах, че трябва да Ви се обади и да Ви каже къде се намира... Дойде тук целият треперещ... Направо е тероризиран от тези братя Мори... Нали така се казват?... Не бяха известни по мое време...

— Едва са навършили тридесетте...

— Вечер гледам телевизия, но не чета вестници... Жюстен си спомнил за мен... Познавах го още когато се шляеше тук из квартала и нямаше нищо освен чифт стари еспадрили на краката си...

— Какво ще правите с мен?

Бълхата беше напрегнат и не успяваше да се отпусне.

— Отиваме двамата заедно на „Ке де'з Орфевр“. Там в моя кабинет ще си поговорим на четири очи. Вероятно в резултат на този разговор двамата братя Мори ще бъдат арестувани...

— Как успяхте да ме намерите?

— Инспектор Луи успя да попадне по следите Ви...

— Онези другите също биха могли...

— Благодаря Ви за гостоприемството, което сте му оказали, Сержанте, и се надявам, че пържолите са били вкусни...

— Откъде знаете?...

— Пак от инспектор Луи... И приятен белот утре сутринта!...

Той се обрна към дребосъка, който още не беше се съвзел:

— Хайде, тръгвай...

Пенсионерът ги изпрати до вратата и ги гледаше оттам, докато слизаха по стълбището, с известна меланхолия.

— Качвай се в колата...

Бълхата се озова на задната седалка заедно с инспектор Луи.

— А пък аз си мислех, че съм се скрил много добре!... — въздъхна Жюстен по адрес на инспектора.

— Съвсем случайно попаднах по следите на сержанта...

Той седеше колкото се може по-далеч от прозореца на колата, страхувайки се да не го видят отвън.

Изкачиха се заедно по стълбите пред сградата на Следствената полиция, която Бълхата гледаше с никакво страхопочитание. Мегре се поколеба какво да предприеме по-нататък — дали да пусне и тримата в кабинета си или да разпита Жюстен Кротон на четири очи.

После реши все пак да направи второто.

— След малко ще се видим с Вас... — каза той на Луи и на Жанвие... — А ти влизай...

За малко да каже „малкия“, но се спря навреме.

— Сядай... Пушиш ли?

— Да.

— Имаш ли цигари?

— Само две са ми останали...

— Вземи този пакет...

Мегре имаше винаги по един-два пакета цигари в чекмеджето си за евентуалните посетители.

— Какво мислите,...

— Една минута.

Зашпото на бюрото му имаше някаква бележка. „От лабораторията Ви молят да се обадите.“ Поиска да го свържат с Моерс.

— Нещо ново ли има?

— Да. Добре са се потрудили в лабораторията. Онзи специалист по текстила ходил при най-известния търговец на килими в Париж. Пъrvите му впечатления се потвърдили... Копринените влакънца са от старинен китайски килим... Сигурно от XVI-и или XVII-и век... Освен в музеите сигурно има най-много още три-четири подобни във Франция...

„Търговецът не знае кой е собственикът му... Ще се осведоми... Има още нещо, по-важно... Открили са съвсем незначителни следи от кръв върху мокета, там където се е намирал килимът... Тази кръв е силно разредена с вода... Сигурно много пъти са търкали петното с четка от троскот, тъй като са открили и частичка троскот...“

— Възможно ли е да се определи от коя група е кръвта?

— Вече са го направили. Групата е „AB“.

— За нещастие, никой не се е сетил да анализира кръвта на г-н Морис, преди да е станало късно... Освен ако съдебният лекар...

— Да, той може би се е сетил... Получихте ли доклада му?

— Там не се споменава за това...

Бълхата гледаше комисаря така, като че ли още не можеше да повярва на това, което ставаше с него. Защо не можеше да се отпусне? От кого все още се страхуваше?

Мегре отиде да отвори вратата.

— Жанвие, опитай се да се свържеш възможно най-бързо със съдебния лекар... Попитай го от мое име дали се е сетил да направи анализ на кръвта на Марсия... Ако не го е направил, да ти каже какво са направили с дрехите му...

Около двадесетина инспектора пишеха докладите си на машина, а сред тях Луи седеше много изправен на един стол с шапката си на колене.

Като се върна в кабинета, комисарят се обърна към Бълхата:

— Да видим сега... Колко е часът?... Четири... Все още има вероятност да намерим приятелката ти вкъщи...

Наистина, той чу гласа на Бланш Пигу в слушалката.

— Ти ли си, Жюстен?...

— Не... Тук е комисарят Мегре...

— Имате ли някакви новини?

— Той е в кабинета ми...

— Сам ли дойде?...

— Не... Трябваше да отидем да го доведем...

— Къде беше?

— В Монмартр, както и предполагах...

— Арестувахте ли...

— Братята Мори ли?... Не... Всяко нещо по реда си... Давам Ви да говорите с Жюстен...

Той му направи знак да вземе телефонната слушалка.

— Ало... Ти ли си?

Беше много непохватен, развълнуван.

— Още не знам... Тук съм само от четвърт час и още не са ме питали нищо... Да, добре се чувствам... Не... Не знам кога ще се прибера... Довиждане...

— Няма дълго да го чакате — каза Мегре, вземайки деривата. — Във всеки случай, сега можете да бъдете спокойна...

След като затвори телефона, запали бавно лулата си, като наблюдаваше внимателно Жюстен Кротон. Не можеше да си обясни продължаващата му нервност.

— Винаги ли трепериш така?

— Не.

— Сега, като си в моя кабинет, от какво се страхуваш? От мен ли?

— Защото се притеснявам от Вас... Всичко, свързано с полицията, ме притеснява...

— Но в крайна сметка все пак си отишъл да потърсиш убежище при бивш сержант от полицията...

— За мен сержант Колсон не е истински полицай... Запознах се с него, когато нямах още шестнайсет години и тъкмо благодарение на него никога не са ме обвинявали в скитничество.

- Ами аз?...
- Вие сте толкова важна личност...
- Откъде си научил, че Лин Марсия е любовница на Манюел?...
- Всички в заведенията от квартала го знаеха...
- И г-н Марсия нищо не е научил в продължение на три години?
- Така изглежда...
- Не си ли сигурен?
- Винаги най-засегнатият не знае нищо, нали така? Г-н Марсия беше богат човек, влиятелен. Мисля, че никой не би посмял да му каже в очите: „Жена Ви Ви изневерява с един от приятелите Ви...“
- Приятели ли бяха Марсия и братята Мори?
- Да, от няколко години...
- Откъде знаеш?
- Братята Мори посещаваха редовно „Сардината“ и г-н Морис сядаше на тяхната маса. Понякога оставаха там и след затварянето на ресторанта...
- Ходеха ли на улица „Балю“?
- Много пъти съм ги виждал да влизат там...
- Когато Марсия си беше вкъщи?
- Да.
- Откъде знаеш всичко това?
- Понеже обикалям насам-натам... Слушам внимателно всичко... Слушам какво си говорят хората... Никой не се пази от мен...
- Ти често ли ходеше в „Сардината“?
- Да, в бара... Фреди ми е нещо като приятел...
- Не вярвам да е все още така...
- Вечерта в деня на убийството бях на улица „Фонтен“, когато г-н Морис излезе много забързан по съвсем необично за него време.
- В колко часа?
- Малко след полунощ... Не се качи в колата си, а тръгна бързо към градината „Ла Брюйер“...
- Ти знаеше ли, че в този момент жена му е в апартамента на Манюел?
- Да.
- Откъде знаеше, че точно тази вечер е там?
- Защото я проследих...

— С една дума, имаш навик да следиш хората и да наблюдаваш какво правят, така ли?

— Винаги съм мечтал да стана полицай... Попречи ми ръстът...
Може би и липсата на образование...

— Добре... Значи така, ти следиш г-н Морис... Той влиза в къщата на Манюел... Прозорците светеха ли?...

— Да...

— Лин от колко време вече беше там?

— От около час.

— Ти не влезе ли в сградата?

— Не.

— Досещаше ли се какво ще се случи?

— Да... Само че не знаех кой от двамата ще бъде убит...

— Чу ли изстрела?

— Не... И другите наематели също или пък са помислили, че е от ауспуха на някоя кола...

— Продължавай...

— След около четвърт час г-жа Марсия излезе от къщата и се прибра у дома си, като бързаше много...

— Проследи ли я?

— Не. Реших да остана там...

— И какво стана по-нататък?

— Една кола пристигна с голяма скорост и за малко щяха да ме спипат. Беше другият Мори, Жо... Брат му сигурно му се беше обадил по телефона да дойде спешно...

Мегре слушаше разказа му с нарастващ интерес. Дотук не бе забелязал нищо погрешно, но все пак усещаше някакво смътно беспокойство.

— А после?

— Двамата мъже излязоха, като носеха навит на руло килим, в който имаше нещо тежко.

— Тялото на Марсия?

— Почти сигурно. Натовариха пакета в колата и потеглиха към площад „Константен Пекьор“. Аз нямах кола и не можех да ги проследя.

— Какво направи тогава?

— Останах там да чакам.

— Дълго време ли отсъстваха?
— Около половин час.
— Върнаха ли килима?
— Не, повече не го видях. И двамата се качиха в апартамента и Жо излезе оттам чак след един час...

Всичко беше логично. Най-напред двамата бяха отнесли тялото в най-тъмната част на булевард „Жюно“. Колкото до килима, вероятно го бяха хвърлили в Сена.

Връщайки се вкъщи, до градината „Ла Брюйер“, бяха изтрили старателно всички следи от случилото се.

— Ти какво направи след това?
— Изчаках до сутринта, преди да се обадя на инспектор Луи.
— Защо на него, а не в полицейското управление, например, или в Следствената полиция?
— Защото се притеснявам... И наистина беше притеснен.
— Не му се обаждаше за пръв път, нали?
— Не, от много отдавна му предавам сведения по този начин...
Познавам го само външно... Посещаваме горе-долу едни и същи места... Той винаги е сам...
— А ти защо изчезна?
— Защото предположих, че братята Мори ще се сетят за мен...

Мегре смръщи вежди. Това бе най-неубедителната част от цялото му показание.

— Каква може да бъде причината да се сетят за теб? Имаше ли някаква връзка с тях?

— Не... Обаче са ме виждали по баровете... Знаят, че се мотая из целия Монмартр и че съм добре осведомен...

— Не! — отсече изведнъж Мегре.

Бълхата го погледна смяяно, а след това вече със страх.

— Какво искате да кажете?

— Би трябвало да има много по-сериозна причина, за да решат да те очистят...

— Кълна Ви се...

— Никога ли не си говорил с тях?

— Никога... Можете да ги питате...

Той лъжеше и Мегре го чувстваше, без да има никакво доказателство.

— Добре, ще ги арестуваме. Ела засега в съседната канцелария.

* * *

— Стой си тук спокойно и ме чакай... Може би някой от инспекторите ще ти даде някакъв вестник...

— Не обичам да чета...

— Добре... Не се тревожи...

Мегре направи знак на Жанвие да го последва в кабинета му.

— Свърза ли се със Седебномедицинския институт?

— Успях да се свържа със самия д-р Бурде... Дрехите и бельото са останали при тях... Кръвта е от група „AB“...

— Също като онази, която откриха по килима...

— Изглежда обаче, че тук това е най-често срещаната кръвна група...

— Качвам се до съдия-изпълнителя и сигурно след това ще имам нужда от теб и от Люка... Както и от Лапоент...

Мегре се озова отново в дългия коридор на съдия-изпълнителите, където почти всички банки бяха заети от хора, чакащи реда си, за да ги повикат. Някои от тях, които седяха между двамина полицаи, бяха с белезници. Другите бяха или подследствени, или свидетели и погледите им не бяха чак толкова втренчени.

Мегре почука на вратата на съдията Бутей, влезе и го завари да диктува на секретаря си.

— Извинете ме...

— Седнете. Както винаги, само канцеларщина... Използвахте ли моите заповеди?

— Само заповедите за обиск... Един старинен персийски килим е изчезнал от спалнята на по-големия брат Мори... Върху мокета под него имаше няколко петънца, които се оказаха от кръв... От кръвна група „AB“... А пък по дрехите на Марсия, които бяха изследвани от доктор Бурде, има кръв от същата група на мястото на раната...

— Сигурно си давате сметка, че това не е доказателство...

— Това е следа... Друга следа е фактът, че още от вечерта на погребението Мори е отишъл да спи на улица „Балю“ и че в известени смисъл те двамата са поели собствеността върху „Сардината“...

— Открихте ли онзи човек, който прилича на джудже?... Какъв беше прякорът му?...

— Бълхата... Той е долу, добре охраняван... Потвърждава, че малко след полунощ е видял как г-н Морис влеза в къщата до градината „Ла Брюйер“, където живее по-големият брат Мори... Четвърт час по-късно Лин Марсия излязла оттам и тръгнала бързо към дома си... Накрая по-младият брат Мори пристигнал с кола, като че ли повикан за помощ по телефона...

„Половин час по-късно двамата братя слезли отново, носейки никакъв тежък вързоп и го качили в колата...

Бълхата не успял да ги проследи до булевард «Жюно», защото нямал кола, но той е категоричен... Тялото било увито в разноцветен килим...“

— Смятате да ги арестувате, така ли?

— Днес следобед... Но бих искал да получа още една заповед за арест, този път на името на г-жа Лин Марсия...

— Смятате, че тя?...

— Сигурно е съучастничка... Подозирам, че е подала оръжието на любовника си... Дори се питам дали тъкмо тя не е стреляла...

Съдията се обърна към секретаря си.

— Чухте ли... Напишете заповедта за арест... Струва ми се, че ще бъдат доста твърдоглави...

— И аз очаквам това. Би било рисковано да ги изправим пред съдебните заседатели без солидни доказателства, защото ще наемат не само най-добрите адвокати в Париж, но и всички лъжесвидетели, които са им необходими...

Малко по-късно Мегре се прибра в кабинета си и направи нещо необично за него — извади автоматичния си пистолет от едно чекмедже и го пъхна в джоба си.

После повика Люка, Жанвие и Лапоент.

— Влизайте, момчета... Този път залагаме всичко на карта... Жанвие, ти идваш с мен... Иди да вземеш пистолета си, защото с тези хора трябва да вземем всички предпазни мерки...

„Вие двамата също... — каза той на Люка и на Лапоент... — Ще отидете на улица «Дю Кер»... Много е вероятно да намерите там по-младия Мори... Ако ли пък не, опитайте у дома му, в хотел «Де'з Ил»на булевард «Трюден»...

Ако и там го няма, потърсете го в «Сардината»... Ето ви заповедта за арестуването му... Вземете и белезници... Жанвие, и ти също...“

Те се разделиха в двора и двете коли се отправиха към местоназначението си.

— Къде отиваме?

— Най-напред у Манюел...

Портиерката им каза, че може би го няма, но че чистачката сигурно е там. Те се качиха. Чистачката беше ужасяващо слаба и чудно как изобщо стоеше на крака. Имаше шестдесетина години и сигурно беше болна. Лицето ѝ имаше хаплив, агресивен израз.

— Какво желаете?

— Търсим г-н Манюел Мори.

— Няма го.

— В колко часа излезе?

— Нямам представа.

— Не е спал в собственото си легло, нали?

— Това не ви засяга.

— Ние сме от полицията.

— От полицията или от другаде, не е ваша работа в кое легло спи някой.

— Забелязахте ли, че килимът, който се намираше в спалнята, е изчезнал?

— Какво от това?... Ами ако го е изгорил с цигара и го е пратил на поправка, това си е негова работа...

— Господарят Ви добре ли се отнася с Вас?

— Колкото една затворническа стена...

Всъщност, тези двамата явно бяха създадени да се разбират помежду си.

— Е какво, тук ли ще останете? Аз продължавам да чистя с прахосмукачката, защото нямам време за губене.

Няколко минути по-късно двамата спряха пред дома на покойния Марсия.

— Г-жа Марсия горе ли е? — попита Мегре портиерката.

— Мисля, че не е излизала... Въпреки че винаги може да се мине през градинската врата, която не се заключва...

— И денем, и нощем?

— Да.

— Така че не знаете кой влиза и кой излиза?

— Малцина от наемателите използват тази врата...

— Струва ми се, че г-жа Марсия не е прекарала сама тази нощ?

— И на мен така ми се струва...

— Да сте видяла някакъв мъж да излиза оттук от сутринта насам?

— Не... Доста е вероятно да е още горе... Според камериерката може да се очаква да стане един от наемателите...

— Кому беше предана камериерката...

— По-скоро на г-н Морис...

— Благодаря Ви...

Мегре и Жанвие се качиха на първия етаж. Мегре позвъни и изминаха няколко минути, преди някой да се отзове.

— Г-жа Марсия, ако обичате...

— Не зная дали ще може да Ви приеме... Влезте все пак...

Тя ги въведе в големия салон, който бе придобил обичайния си вид.

— Ще трябва пак да дойдем със специалисти по старинни мебели — промърмори Мегре, докато чакаха.

Вместо Лин на рамката на вратата се изправи Манюел Мори.

— Пак ли Вие!

— Пожелах да видя Лин Марсия...

— Тя няма никакво желание да Ви приеме, а пък аз няма да Ви позволя да я беспокоите...

— Въпреки това ще ви обезпокоя и двамата. В името на закона Ви арестувам...

— А, да!... Прословутата заповед за арест...

— Този път има и друга, на името на Лин Марсия, по баща Полен...

— Посмял сте да...

— Посмял съм и Ви съветвам да не създавате никакви пречки...

Може скъпо да Ви струва...

Манюел понечи да пъхне ръка в джоба си, където се разпознаваха очертанията на револвер. Мегре каза тихо:

— Долу ръцете, малкия...

Любовникът на Лин беше бледен.

— По-добре е да го държиш на мушката, Жанвие...

Потърси някакъв звънец в помещението и го откри близо до величествената камина. Натисна го. След няколко секунди камериерката се появи безмълвно на прага на салона.

— Идете да повикате г-жа Марсия... Кажете ѝ да вземе със себе си дрехи, бельо и тоалетни принадлежности за известно време...

Тя пристигна след няколко секунди, с празни ръце.

— Какво означава...

Мълкна, като видя Жанвие с пистолет в ръка.

— Ето една заповед, която се отнася до Вас... Трябва да арестувам и двама ви...

— Но аз нямам нищо общо!...

— Най-малкото сте присъствала на убийството и сте се опитала да прикриете извършителя... Това се нарича съучастничество...

— Ако всеки път, когато една жена има любовник, тя рискува да...

— Не всички любовници превръщат съпруга в мишена... Идете да си вземете някои лични вещи... Момент... Дайте ми оръжието си, Манюел...

Онзи се поколеба. Лицето му придоби суров израз и Мегре, който очакваше всичко от него, го загледа втренчено право в очите.

Най-сетне ръката му подаде оръжието.

— Стой при него, Жанвие... Не обичам да оставям една жена сама... Не съм сигурен, че пак ще я намеря на същото място...

— Трябва да се преоблека...

— Няма да сте първата жена, която виждам да се преоблича... Как бяхте облечена, когато танцувахте в „Табарен“?...

Обстановката беше напрегната и все още се чувствуше някаква заплаха. Мегре последва Лин в дъното на хола и тя влезе в една стая, обзведена в перленосиво и жълто в стил „Луи Шестнадесети“. Леглото не беше оправено. Върху малка масичка имаше бутилка уиски и две полупразни чаши.

Смяташе, че е способна на всичко, дори да грабне бутилката и да я счупи в главата му...

Сипа ѝ голяма порция алкохол и отмести бутилката извън обсега ѝ.

— Вие не искате ли?

— Не. Пригответе се...

— Колко време смятате, че ще отсъстваме? Или може би е по-добре да кажа, ще отсъствам?

— Зависи.

— От кого?

— От Вас и от съдия-изпълнителя...

— Какво Ви накара изведнъж да решите да ни арестувате, като вчера изобщо не ставаше въпрос за това?...

— Да допуснем, че от вчера насам сме направили важни разкрития...

— Сигурно не сте намерили оръжието, с което е бил убит съпруга ми...

— Много добре знаете, че това оръжие е в Сена, както и напоеният с кръв килим...

— В кой затвор ще ни отведете?

— Най-напред в затвора за временно задържани, в подземието на Съдебната палата...

— Там не се ли задържат проститутките?

— Да, понякога...

— И Вие смеете...

Мегре посочи леглото.

— Не оставихте това легло поне малко да изстине...

— Вие сте ужасен човек...

— Засега да. Побързайте...

Тя го направи нарочно, с едно движение, като че ли го предизвикваше. Съблече се гола.

— Искам да си взема душ... Сигурно няма такива неща там, където отиваме...

Имаше красиво и гъвкаво тяло на танцьорка, обаче комисарят не се развесели дори от тази гледка.

— Давам Ви пет минути...

И застана на вратата на банята, която имаше и друг изход.

Беше й необходим около четвърт час, за да се приготви. Облече същия черен костюм, както предишната вечер, същата бяла шапка, беше напъхала малко бельо в едно куфарче, както и някои тоалетни принадлежности.

— Идвам с Вас, тъй като нямам друг изход. Надявам се обаче, че това ще Ви струва скъпо...

Върнаха се при двамата мъже в салона. От изненадания поглед на Манюел личеше, че се чуди защо любовницата му ги е накарала да чакат толкова дълго. Знаеше ли и той, че е способна на всичко?

— Белезниците, Жанвие...

— Ще ми сложите белезници? — попита Манюел, който бе смъртно пребледнял и понечи да вдигне юмрук.

Беше много по-силен от Жанвие, но твърдият поглед на Мегре го накара да свали юмрука си и белезниците изщракаха.

— Надявам се, че няма да сложите и на нея?

— Само ако се наложи...

Камериерката дойде с някаква странна усмивка да им отвори входната врата.

— Вървете...

Нареди на Мори да седне отзад в колата и също се намести там, докато младата жена зае предната седалка до Жанвие. Нито един от двамата не се опита да избяга, което, впрочем, нямаше да им се удаде.

— А брат ми?

— Сигурно вече е в Следствената полиция. Освен ако не са успели да го хванат...

— Изпратихте ли ваши хора на улица „Дю Кер“?

— Да.

— Той трябва да е там... Брат ми няма нищо общо с всичко това... Дори не съм го виждал през онази нощ...

— Лъжете...

— Ще трябва да докажете обратното...

Колата влезе в двора и четишимата се изкачиха по стълбището.

— В моя кабинет, Жанвие...

Прозорецът стоеше отворен. Сега вече бурята като че ли бе наближила и в квартал „Монпарнас“ сигурно вече валеше.

— Седнете и двамата... Жанвие, иди да видиш дали Люка и Лапоент са се върнали...

Инспекторът се върна на секундата.

— Той е в съседната стая под сигурна охрана.

— Доведи го тук...

Жо беше също така вбесен, както и по-големият му брат.

— Ще подам оплакване...

— Точно така. Ще кажете това на съдия-изпълнителя.

— Колко време смятате да ни държите тук?

— Ще зависи от съдебните заседатели. Единият от вас двамата рискува да получи двадесет години или повече... А пък Вие ще получите поне няколко години сигурно...

— Нищо не съм направил...

— Зная, че не сте стрелял, но зная също така, че когато брат Ви се е обадил по телефона посред нощ, сте му помогнал да свали тялото на Марсия в колата Ви и да го остави на булевард „Жюно“...

— Не е вярно...

— Жанвие, въведи оня човек, който чака...

— Ако става дума за него...

— Тъкмо за него става дума... Влезте, Жюстен... Седнете...

Жанвие остана прав, като че ли за да ги държи под наблюдение, докато Лапоент, седнал на другия край на бюрото, правеше стенографски запис на разпита.

— На това ли му викате свидетел? — изръмжа Манюел, още по-злобен отпреди. — Можеш да го купиш за сто франка и да го накараш да каже каквото си поискаш...

Мегре се направи, че нищо не е чул, и се обърна към Лин.

— Госпожо, бихте ли ми казала дали през нощта срещу вторник сте се намирала в един апартамент до градината „La Брюйер“, наеман от тук присъстващия Манюел Мори?

— Това не Ви засяга.

— От това Ваше поведение трябва ли да си направя извода, че сте решила да не отговаряте на никакви въпроси?

— Ще зависи от въпросите...

Любовникът ѝ я гледаше със свъсени вежди.

— Признавате ли все пак, че сте любовница на този човек?

— Любовница съм на когото си искам и доколкото ми е известно, няма член в Наказателния кодекс, който да ми забранява това.

— Къде спахте през последната нощ?

— В дома си.

— С кого?

Същият отговор.

— Знаехте ли, че любовникът Ви има заредено оръжие в нощното си шкафче или върху него?

Никакъв отговор.

— Позволявам си да наблегна на този въпрос, във Ваш собствен интерес, тъй като е много важен. За Вас по-специално.

„Когато съпругът Ви е позвъnil на вратата, Вие сте лежала гола под чаршафа. Манюел наметнал някакъв халат, за да отиде да отвори, обаче не взел пистолета със себе си...

А пък съпругът Ви държал оръжие в ръка... Тръгнал веднага към спалнята и отметнал чаршафа... Как се е държал с Вас, нямам представа... След това се обърнал към Манюел, който се доближил до леглото и след миг вече бил с пистолет в ръка... Стрелял е пръв... Това е първата версия... При възстановяването на обстоятелствата, което скоро ще бъде направено, ще проверим дали тази версия е правдоподобна...

Съществува и друга хипотеза, също така правдоподобна... Знаела сте къде се намира оръжието... Съпругът Ви всеки момент е щял да стреля срещу любовника Ви и Вие сте стреляла първа... Какво ще кажете за това?“

— Ще кажа, че това е чиста глупост. Най-напред, би трявало да съм била там. След това...

Без да я слуша, Мегре се обърна към Манюел.

— А Вие какво ще кажете за това?

Лицето на по-големия брат Мори бе мрачно и най-сетне той поклати глава.

— Нищо няма да кажа.

— Не протестирайте ли срещу тази версия?

— Повтарям, че не казвам нищо по въпроса.

— Значи, така ме изоставяш?... Добре, миличък, скоро ще видиш какво ще стане...

— Забележи, че нищо не съм казал.

— Можеше все пак да отречеш, нали?

— Може би ще говоря по-късно, пред съдия-изпълнителя и в присъствието на адвоката си...

— А дотогава всичко ще падне върху мен... Слушайте, господин комисар...

Тя пристъпи разярена към бюрото на Мегре и започна да говори, като ръкомахаше бурно. Вече не бе елегантната Лин Марсия, а просто една развихрила се женска.

ГЛАВА 7

— ВЯРНО Е, ЧЕ БЯХ в апартамента до „Ла Брюйер“, няма смисъл да отричам, тъй като портиерът ни видя, колкото и да беше пиян, и Манюел не може да го е подкупил за дълго с една бутилка коняк. Освен това сигурно почти навсякъде има мои отпечатъци от пръсти, следи от пудра или крем, де да знам какво?

„Това продължава вече три години, три години ходех там поне два пъти седмично...“

И онзи малък негодник, онова порочно недоносче там в ъгъла сигурно знае всичко.

Колкото до Манюел, той знаеше какво прави, като стана мой любовник. Не искаше мен, а искаше да наследи съпруга ми...“

Беше се развилняла, говореше отривисто.

— Когато Морис се зае да му помага, той беше просто един неуспял дребен сутенъор... Обаче има нещо, което не знаете, сигурна съм — това, че главният шеф беше Морис...

Мегре пушеше лулата си с кратки дръзвания, като избягваше да прекъсва този поток от думи. Лин говореше под влияние на чувствата или по-скоро на страха. От време на време се обръщаше към Манюел и го гледаше с омраза.

Само няколко часа по-рано те бяха едновременно любовници и съучастници.

Сега вече ставаше въпрос кой от тях ще може да прехвърли цялата отговорност върху другия.

— Жанвие, свали й белезниците...

— Най-сетне! Сетихте се... Трудно бих могла да избягам оттук, както предполагам?...

Манюел бе загубил до известна степен високомерието си и само се подсмиваше.

Бълхата седеше неподвижно на стола си, в най-отдалечения от братята Мори ъгъл на помещението. Беше все така изплашен и макар

че Манюел в момента бе обезкуражен, той продължаваше да го гледа с ужас.

Толкова дълго се бе страхувал от него, смятайки го за някакъв свръхчовек, че сега не можеше да се освободи от страха си.

— Ще издам тайната, както се казва... — продължи тя. — Бяхме в леглото. На вратата се позвъни...

— Не очаквахте ли това?

За миг тя се поколеба.

— Не. Откъде мога да подозра, че съпругът ми ще дойде тъкмо през тази нощ?

— Не беше ли в течение на Вашата връзка, след като е знаел всичко, което става в квартал „Пигал“...

— Защо е трябвало да чака цели три години? Ако е знаел, просто добре е играел ролята си, защото бе ревнив до безумие...

— Не Ви ли се струва, че Манюел е очаквал това посещение?...

Този път, мълчанието бе по-дълго.

— Честно казано, не знам... Той стана и облече халата си, който бе на облегалката на едно кресло... После взе пистолета си от чекмеджето на ношното шкафче и го пъхна в джоба си...

— Тя лъже, комисаре... Халатът ми е от тънка коприна. Оръжието щеше да прозира през платата... Слушайте ме внимателно... Казах, че ще говоря само в присъствие на адвоката си и е точно така... Искам само внимателно да слушате всичко, което казва тази жена, и да го проверявате...

„Поне по един въпрос мога още отсега да Ви кажа истината... Когато се сприятелих с Морис, тя сама се хвърли на врата ми... Все ми казваше, че той е старец, че с него е свършено... Един стар маниак — ето така се изразяваше тя...“

— Точно обратното, тъкмо той...

Манюел се изправи на свой ред.

— Седнете, ако обичате.

Цялата тази сцена сигурно щеше да изглежда почти забавна за някой безразличен наблюдател. Мегре, седнал в креслото си пред цяла редица лули, бе също така безизразен, както някоя от восьчните фигури в музея „Гревен“. Гледаше ту единия, ту другия, като запомняше реакциите им.

Бълхата продължаваше да трепери в своя ъгъл, като че ли лично него го грозеше някаква опасност.

По младият от двамата братя слушаше, без да се намесва. Засега ставаше въпрос не толкова за делото Марсия, а бе по-скоро яростен и безмилостен спор между двама любовници.

„Когато поискаш, ще станеш негов наследник...“ Ето какво ми казваше тя. Тя е амбициозна, алчна... Беше започнала от най-ниското, защото преди да отиде да работи в „Табарен“, е била проститутка на площад „Пигал“...

Беше доста отвращаваща гледка и горкият Лапоент се опитваше да скрие негодуванието си, както водеше записките си.

— Беше ли намислила вече да го убие? — попита Мерге със спокoen глас, като че ли бе най-естественият въпрос на света.

— Във всеки случай, тази мисъл ѝ дойде още през първите месеци...

— Вие разубеждавахте ли я?

— Това не е вярно, господин комисар. Той стана мой любовник само за да може един ден да обуе пантофите на съпруга ми...

— Още веднъж Ви питам, той нищо ли не подозираше?

— Имаше доверие в мен. Впрочем, изневерявах му за пръв път...

— Не е вярно... Тя е спала дори с Фреди, бармана... Той може да даде показания...

Тя отново се обърна към него с омраза, като че ли щеше да се изплюе в лицето му.

— Госпожо, нещата ще се опростят до голяма степен, ако заемете отново мястото си на стола...

— Видях как разглеждахте мебелите и картините на улица „Балю“ Убедена съм, че сте разбрали и че ще наредите да им се направи експертиза. Непременно ще разкрият тайната...

„Обаче това не бе идея на този нещастник тук...“ Ето че Манюел вече бе нещастникът!

— Бандата по замъците, както я нарекоха, беше идея на съпруга ми и той я организира... Имаше шест-седем доверени хора по цяла Франция... Даваше им се знак, когато се предвиждаше някаква операция, и те отиваха на определената среща... Братята Мори бяха поддръка с камиона си и с няколко касетки за плодове, за да отвличат вниманието...

— А какво ставаше с мебелите и с различните ценни предмети, след като Морис и Манюел си свършиха работата?

— Връщаха ги в провинцията, на незаконни антикварни търговци... Само посмей да кажеш, че не е вярно!

— Това е единственото вярно нещо, комисаре, което е казала, откакто сме тук... Невъзможно е да се отрича, защото сметките ще бъдат подложени на експертиза...

— Все пак Вие сте бил този, който е ръководел операциите.

— На самото място да... Нарежданятията обаче идваха от Морис... Той не рискуваше нищо... В ресторанта си се правеше на разказал се мошеник и разни съдии се ръкуваха с него...

— Доходна ли беше тази работа?

— Златна мина...

— Която се опитахте да си присвоите...

— Идеята беше нейна.

— Сигурен ли сте?

— Кълна Ви се. Правете каквото си искате изводи... Съжалявам, че хвърлих пистолета в Сена, защото щяхте да откриете нейните отпечатъци по него, а не моите...

— Не виждате ли, че лъже най-хладнокръвно?

В един момент, когато всички най-малко очакваха това, Мегре се обърна към Бълхата, който смъртно побледня.

— В колко часа се обадихте по телефона?

ГЛАВА 8

— МАЛКО ПРЕДИ полунощ — измънка той.

— Какво му казахте?

— Казах му истината.

— Каква истина?

— Че жена му и Манюел са в апартамента...

— Как Ви дойде тази идея?

Жюстен обърна глава встрани и заприлича на начумерен ученик, заловен в прегрешение.

— Отговорете...

— Не знам... Исках да си отмъстя...

— За какво?

— За всичко... Опитах се да вляза в една банда преди две години... Знаех как работят... Знам почти всичко, което става в квартал „Пигал“ и в Монмартр... Поисках от Манюел да ме наеме, а той ми отговори, че няма нужда от недоносчета като мен...

Сега беше ред на Манюел да каже:

— Той лъже...

Лулите на Мегре следваха една след друга и въздухът вече бе посинял от дим.

— И Вие можете да пушите — каза той.

— А аз? — попита Лин.

— И Вие също.

— Нямам цигари и не искам от онзи мръсник...

Той ѝ подаде един пакет от чекмеджето си, но не ѝ запали цигарата. Ръцете ѝ трепереха толкова силно, че ѝ беше трудно да го направи и изхаби три клечки.

— А каква е Вашата истина, Манюел?

— Никога не ми е правил никакви предложения и го познавах само доколкото понякога го срещах по улиците на Монмартр... Всички знаеха, че е доносник...

— Не е вярно...

— Един по един. Говорете, Жюстен.

— Обадих се по телефона, за да си отмъстя за презрението на този човек...

— Откъде се обадихте?

— От най-близката телефонна кабина. Виждах в далечината светлините на ресторанта.

— Знаехте ли, че ще предизвикате истинска трагедия?

— Не бях съвсем сигурен...

— Обаче тази перспектива не Ви беше неприятна, така ли?

— Не.

— Ако ставаше въпрос за друг човек, щяхте ли да направите същото?...

Този въпрос малко го обърка. Трябаше да помисли.

— Не знам — призна си той.

— Не си ли отмъщавахте за ръста и лицето си, заради което хората се обръщаха по улиците след Вас...

— Не знам — повтори той.

— Внимавайте какво ще Ви попитам сега. Току-що излъгахте, защото се страхувате от Манюел...

Джуджето отново бе обхванато от паника, като че ли дори тук братята Мори бяха все така всемогъщи.

— Казах своята истина...

— Не. Истината е, че са Ви платили, за да се обадите по телефона в определен час...

— Кой може да ми е платил?

— Тъкмо Манюел...

— Протестирам! — извика последният... — Бих искал да знам защо ще се оставя съпругът на любовницата ми да ме залови на местопрестъплението...

И ето че най-после Жюстен заговори.

— Даде ми хиляда франка... Заплаши ме, че ще ме очисти, ако имам нещастието да проговоря. После добави: „Навсякъде имам свои хора, които ще направят каквото трябва, ако аз нямам възможност...“

„Беше ми мъчно за г-н Морис, когото обичах...“

— И все пак си се подчинил...

— Нямах желание да ме пречукат...

— Не ти ли мина през ум, че г-н Морис може да стреля пръв?

— Щом като този човек тук...

Той показа Манюел с ръка.

— Щом като този човек беше решил как ще стане всичко, трябваше да стане така... Той е като дявола...

Мегре не можа да сдържи усмивката си, а Лин отново пое главната роля.

— Комисаре, виждате, че не съм Ви излъгала... Нищо не знаех за това телефонно обаждане... Така че не съм очаквала нахлуването на съпруга ми и следователно не съм имала оръжие...

— Не е вярно!... Тя лъже, кактодиша... Идеята за телефонното обаждане е нейна... Спомням си как ми каза: „Ако го убиеш или ако наредиш да го убият някъде, все едно накрая ще обвинят теб, защото полицията бързо ще научи за нашите отношения... Напротив, ако предположим, че ни завари на местопрестъплението, както се казва... Познавам го... Няма да дойде невъоръжен... Заплашва теб или мен... И в двата случая е законна самоотбрана...“

— Това не доказва, че не сте стреляла Вие...

От очите ѝ бликнаха сълзи на ярост.

— Какво да направя, в края на краищата, за да ми повярвате?

— Въпросът не е дали аз ще Ви повярвам. И още веднъж Ви повтарям, съдебните заседатели ще вземат решение...

— Никога през живота си не съм държала оръжие...

— Това е лъжа — намеси се Манюел. — В Бандол съм я виждал да стреля по чайките...

— С пистолет ли?

— С пистолета на съпруга си.

— И улучваше ли ги?

— Убивала е мнозина пред очите ми...

— Жюстен...

— Да, господин комисар...

— Кога и къде Манюел е говорил с Вас за телефонното обаждане?

— През нощта на убийството, на улица „Пигал“... Точно бях завел Бланш в „Канари“... Ходя там всеки ден по едно и също време...

— И той Ви каза, че трябва да се обадите към полунощ, така ли?

— Да...

— Виждате ли! — изкрещя Лин. — Не знаех дори къде мога да намеря Бълхата, а Манюел се е постарал въобще да не ми спомене за телефонното обажддане...

Мегре беше жаден. Какво ли не би дал, за да му донесат една бира, но в такъв случай щеше да се наложи да поръча за всички.

Той беше постигнал един важен резултат, най-важния. Изправяйки се един срещу друг, двамата любовници вече не отричаха убийството на г-н Морис в апартамента до градината „Ла Брюйер“.

Колкото до вината на единия или другия, Мегре не придаваше голямо значение на това. Не само изстрелът имаше значение, но и онова, което бе станало преди това, тоест подготовката.

Той се обърна към Манюел, който пушеше и лицето му бе придобило предизвикателен израз:

— След като бяхте организирал такава любовна трагедия, защо сте извикал брат си, за да отидете заедно да отнесете трупа на булевард „Жюно“?

— Точно това доказва, че не съм стрелял. Ако бях го направил, щях да си призная, тъй като това щеше да бъде при законна самообрана... Но тъй като Лин го направи, по-трудно е да се твърди такова нещо... Казах ѝ да се приbere вкъщи и ѝ обещах да направя всичко необходимо...

Мегре гледаше ту единия, ту другия от двамата любовници. И двамата бяха еднакво способни да изльжат. Мори бе циник, когото нищо не можеше да спре. Но дали пък Лин бе по-искрена от него?

Един грачещ глас се обади от ъгъла, където седеше Бълхата.

— Той беше! — каза гласът.

— Видяхте ли го?

— Чух го.

— Вие къде се намирахте?

— Последвах г-н Морис до третия етаж. Скрих се на площадката. В един момент чух гласа на жената, която викаше: „Стреляй по-бързо!... Не виждаш ли, че ще ме убие...“

„Едва беше произнесла последната дума и се чу изстрел... Слязох бързо надолу...“

Настъпи мълчание. Сега върху огромната уста на Бълхата се появи странна усмивка. Манюел заговори пръв:

— Той лъже. Морис нямаше намерение да стреля срещу нея...

— Той си измисля — каза Лин. — Никой не е казвал нито дума...
Мегре стана, огледа ги един след друг с тежкия си поглед.

— Иска ли някой да добави нещо?

— Не! — изръмжа Манюел.

— Повтарям, че той лъже... — каза твърдо Лин.

— Жанвие!... Сложи им белезници и на тримата...

— Но аз нямам нищо общо с това — протестираше Жо, по-младият Мори.

— Нали сте помагал на брат си да пренесе трупа?

— Това не е престъпление...

— Да, нарича се съучастничество... Сложи им белезниците...

— И на мен ли? — изкреша Лин, като че ли щеше да получи нервна криза.

— И на Вас...

А на Лапоент Мегре каза:

— Помогни на Жанвие да ги отведе в затвора за временно задържане...

Беше уморен. Искаше му се да мисли за нещо друго. Сложи си шапката и слезе по голямото стълбище.

Започнаха да падат едри капки дъжд, които образуваха нещо като черни кръгове върху тротоара.

Стигна до площад „Дофин“, където двама негови колеги пиеха мастика. За миг се изкуши, но след това се сдържа.

— Най-голямата чаша бира, каквато имате в заведението... — каза на съдържателя.

ГЛАВА 9

В ПРОДЪЛЖЕНИЕ на три месеца банката вляво от кабинета на съдията Бутей бе почти непрекъснато заета. В различни градове в провинцията трябваше да се открият съучастниците на братята Мори, а следователно и на г-н Морис, взели участие в обирите на замъците и на големите имения.

Експертите също се бяха потрудили и в крайна сметка бе открит произходът на мебелите и картините на улица „Балю“ и в апартамента до „Ла Бройер“.

У разни подозрителни антикварни търговци почти из цялата страна бяха открити също така някои от мебелите, откраднати от бандата.

Мегре отиде до Монмартр специално за да поздрави скромния инспектор Луи.

— Ами аз просто си върших работата — промърмори той, като се изчерви.

— Един ден, когато пожелаете, можете да влезете в състава на моята полицейска група...

Вдовецът не можеше да повярва. Може би освен това се разкъсваше между желанието да стане част от „Голямата къща“ и привързаността си към квартал „Пигал“.

Делото бе предадено на съдебните заседатели през ноември. Делото по кражбите на замъците щеше да се гледа по-късно.

Изправени пред съда, Лин и Манюел продължиха да прехвърлят един върху друг отговорността за убийството.

Телефонното обаждане на жертвата предполагаше предумишленост и съответно — максимален размер наказание.

Въпреки търпението си съдията Бутей не успя да отдели един от друг двамата любовници, които се бяха превърнали в диви зверове един за друг.

Когато Лин даваше показанията си пред съда, от помещението на обвиняемите се дочуваше един глас:

— Тя лъже!
— Мълчете!...
— Казвам Ви, че тя лъже.
— А пък аз Ви заповядвам да мълчите...

Същата сцена се повтаряше, когато разпитваха Манюел.

Съдът бе категоричен. Осъдиха Манюел и Лин на по двадесет години, а Жо — на пет години затвор.

И тримата, напускайки залата на съда, си разменяха погледи, изпълнени с омраза.

Бълхата възвърна отново навика си да се обажда на инспектор Луи.

Епеленж, 11 юни 1971 г.

Издание:

Жорж Сименон

Мегре и доносникът

БИБЛИОТЕКА БЕЗСЪНИЕ №1

Превод от френски Евгения Грекова. Редактор и коректор Васил Пекунов. Макет Кънчо Кънев. Код Клуб'90 5637 — ... — 90. Изд. №1.

Първо издание; формат 32/84/108; печ. коли 7; изд. коли 5,88.

Печат — ДФ „Абагар“ — печатница В. Търново, януари 1991 г.

Цена 3,00 лв.

КЛУБ'90 София, 1990

Georges Simenon, 1971

Евгения Грекова, превод, 1990

c/o Jusautor, Sofia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.